

**Jaarverslag 2020**  
**Jaarrekening 2020**



## Inhoudsopgave

### Deel 1 – Jaarverslag 2020

<b>Voorwoord</b> .....	2
<b>Jaarrekening 2020 in één oogopslag</b> .....	3
<b>1. Inleiding</b> .....	4
<b>2. Programmaverantwoording</b> .....	4
2.1 Algemene verklaring .....	4
2.2 Programma A. Bestuur en ondersteuning & Veiligheid .....	5
2.3 Programma B. Verkeer en vervoer .....	9
2.4 Programma C. Economie & VHROSV* .....	11
2.5 Programma D. Onderwijs & Sport, cultuur en recreatie .....	14
2.6 Programma E. Sociaal domein .....	17
2.7 Programma F. Volksgezondheid en milieu .....	20
<b>3. Paragrafen</b> .....	23
3.1 Bestuur en organisatie.....	23
3.2 Bedrijfsvoering .....	23
3.3. Weerstandsvermogen & risicobeheersing.....	26
3.4 Onderhoud kapitaalgoederen .....	47
3.5 Financiering .....	49
3.6 Lokale heffingen .....	52
3.7 Verbonden partijen .....	60
3.8 Grondbeleid .....	68
3.9 Covid-19 (Corona) .....	72

### **Bijlage A** Basisset (beleids)indicatoren

### Deel 2 – Jaarrekening 2020

## Voorwoord



Geacht raadslid,

Hierbij bied ik u, mede namens het College, de jaarverantwoording (jaarrekening en jaarverslag) over 2020 aan. De jaarverantwoording is een terugblik op het afgelopen jaar dat we door een gedegen bedrijfsvoering en een aantal incidentele meevallers met een positief resultaat kunnen afsluiten. Een resultaat dat een substantiële bijdrage levert aan onze reservepositie om toekomstige investeringen mogelijk te maken en voldoende financiële weerstand kan bieden aan onvoorziene omstandigheden en risico's.

In 2020 heeft Corona een sterke wissel getrokken op ook de gemeenschap Boekel. Onze samenleving werd ontwricht en getest op een gezamenlijke verantwoordelijkheid om het virus te bestrijden. Helaas heeft dit offers gevraagd maar kan ik desondanks concluderen dat onze sociale verbinding en samenhang die veerkracht liet zien waar een zelfbewust Boekel trots op mag zijn. De economische recessie die als gevolg hiervan zich manifesteert heeft ook financiële consequenties. Landelijk zijn steun- en herstelmaatregelen getroffen en ook het college heeft beperkte compensatie verleend in het verlengde van de landelijke maatregelen. De financiële consequenties zijn opgevangen binnen de bestaande budgetten en financiële compensaties van de Rijksoverheid.

We kijken ondanks Corona met een tevreden gevoel terug op 2020 waarbij verschillende onderwerpen het afgelopen jaar zijn opgestart dan wel gerealiseerd. Met het afsluiten van 2020 heeft het college 3 jaar ingevuld van de 4-jaarsperiode. Veel onderwerpen uit het collegeprogramma zijn vol ambitie opgepakt en uitgevoerd, andere onderwerpen zijn nog onderhanden.

De aandacht voor onze medemens stond uitdrukkelijk op de agenda. Door invulling van de Transformatieopgaven Jeugdzorg wordt meer integraal gewerkt met als resultaat één toegang tot zorg voor alle leeftijden. Vanaf 1 januari 2020 kan men daarvoor terecht bij het Dorpsteam Boekel.

In 2020 is gestart met de aanleg van de Randweg. Medio 2021 is de opening gepland waardoor het centrum meer verkeerssluw en meer veilig zal worden. In 2020 is tevens gestart met het onderzoek naar een mogelijke oost-west route waarbij ook onze inwoners zullen worden betrokken.

In 2020 zijn vervolgstappen gezet die de toekomstige leefbaarheid van Boekel nog aantrekkelijker maken, denk daarbij aan: in procedure brengen toekomstige woningbouw (Voskuilen, Burgt fase 1) gebiedsvisie Centrum en bedrijventerrein Lage Raam, starterwoningen de Run, verdere ontwikkeling van de Zuidwand, actieve en gebiedsgerichte aanpak De Elzen, aanspreekpunt rondom de transitie duurzame veehouderij, voorbereiden en implementeren van maatregelen inzake klimaatadaptatie en hittestress, armoedebeleid, schuldhelpverlening en ondertekening van het Schone Lucht Akkoord.

Tenslotte wijzen de resultaten van de vele audits die we doorlopen erop dat we de interne bedrijfsvoering op orde hebben.

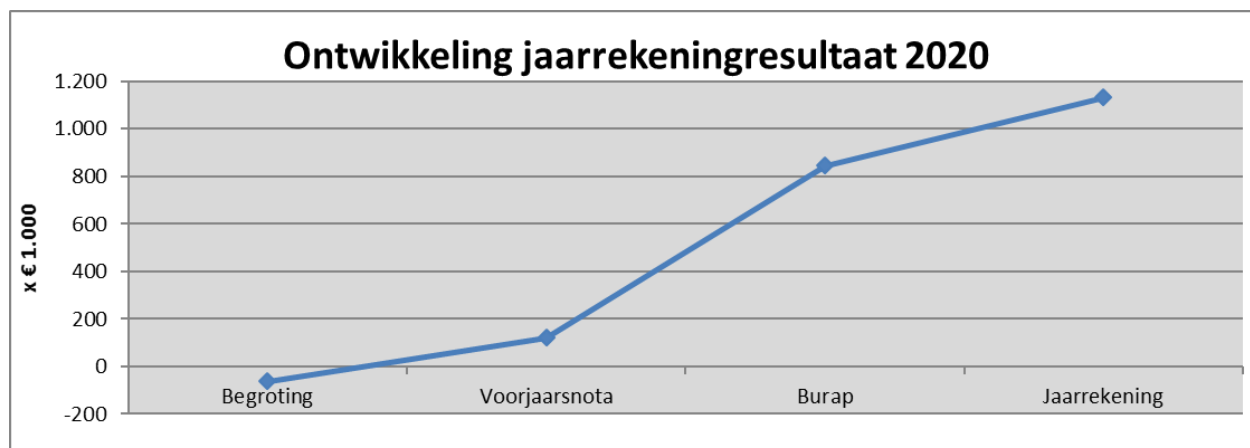
De komende jaren komen steeds meer wettelijk verplichte uitdagingen op ons af, denk aan Omgevingswet, wet digitale Overheid, informatiebeveiliging, rechtmatigheidsverklaring door het college maar ook publicatieplicht van alle verordeningen en regelgevingen. We zullen ons blijven inzetten om die uitdagingen aan te gaan waarbij we vooral veilig, transparant en de Boekelse maat zullen hanteren ten behoeve van onze inwoners.

Burgemeester  
P.M.J.H. Bos

## Jaarrekening 2020 in één oogopslag

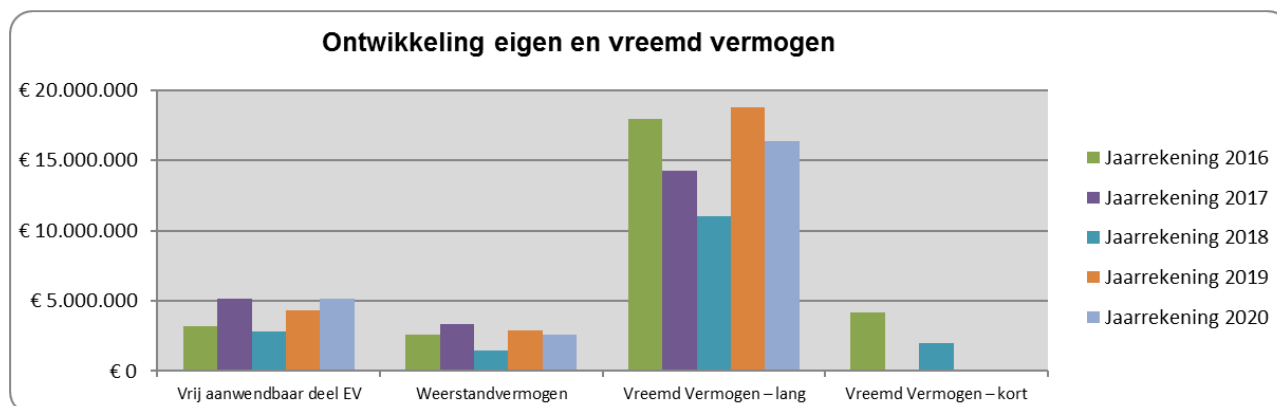
De behandeling van de begroting 2020 in de raadsvergadering op 7 november 2019, resulteerde in een primaire begroting met een verwacht tekort van -/- € 63.000. Gedurende 2020 is dit resultaat, als gevolg van incidentele baten en lasten bijgesteld c.q. aangepast aan de op dat moment voorhanden informatie. De voorjaarsnota 2020 liet nog een verwacht positief resultaat zien van € 120.000 en met de bestuursrapportage 2020 nam de positieve verwachting toe tot € 844.000. Uiteindelijk kunnen we verantwoordingsjaar 2020 afsluiten met positief saldo van € 1.131.000 een toename van € 287.000 t.o.v. de bestuursrapportage 2020.

De voornaamste oorzaken die hieraan ten grondslag liggen zijn reeds toegelicht in de voorjaarsnota 2020, bestuursrapportage 2020 of worden toegelicht in de jaarrekening 2020.



Recapitulatie	afgerond
Algemene uitkering	€ 71.000
Grondbedrijf	€ 151.000
Leges kabels en leidingen	€ 93.000
Riool	€ 43.000
Afval	€ -25.000
Diversen	€ -46.000
<b>Totaal</b>	<b>€ 287.000</b>

Andere parameters die een indicatie geven over de financiële gemoedstoestand van een organisatie zijn het weerstandvermogen en het saldo van aangetrokken vreemd vermogen. De ontwikkeling van de afgelopen vijf jaren is als volgt:



## **1. Inleiding**

De jaarstukken van provincies en gemeenten worden vanaf verantwoordingsjaar 2004 conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) opgemaakt.

De inrichting van de begroting en daarmee ook van de jaarstukken wordt – naast hetgeen in het BBV is verwoord – ook beïnvloed door in de lokale verordeningen vastgelegde artikelen. In de verordening ex artikel 212 Gemeentewet wordt bijvoorbeeld verwezen naar de vastgestelde regels voor waardering en afschrijving van activa zoals opgenomen in de nota financieel beleid. Het aldaar bepaalde c.q. de uitwerking daarvan, mag uiteraard niet in strijd zijn met de voorschriften van het BBV.

Naast het oordeel omtrent de getrouwheid van de jaarrekening geeft de accountant vanaf verantwoordingsjaar 2006 ook een expliciet oordeel over de rechtmatige totstandkoming van de in de jaarrekening opgenomen baten, lasten en balansmutaties.

## **2. Programmaverantwoording**

Per programma wordt een tabel opgenomen die gespiegeld is aan het programmaplan, zoals opgenomen in de beleidsbegroting van hetzelfde boekjaar. Daarbij wordt aangegeven in hoeverre het beleid is gerealiseerd. De minimale inhoud van de programmaverantwoording is ten aanzien van de specifieke inrichtingsvereisten geregeld in de artikelen 25 en 26 van het BBV.

In de programmaverantwoording wordt uiteengezet waar het programma uit bestaat. Dit alles gelijk aan het programmaplan dat is opgenomen in de programmabegroting 2020.

### **2.1 Algemene verklaring**

#### **Verschillen**

Verschillen in baten en lasten groter dan € 25.000 worden toegelicht conform het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad. Aan het einde van de toelichting per programma zijn de overige verschillen gesaldeerd weergegeven.

#### **Kapitaallasten - Afschrijvingen**

Kredieten worden afgeschreven volgens een vaste vooraf bepaalde afschrijvingstermijn.

Ook de kredieten die t.l.v. een reserve lopen worden op de betreffende programma's verantwoord. De onttrekkingen aan de reserves worden via taakveld 0.10 verantwoord als opbrengst, e.e.a. verloopt daarmee dus budgettair neutraal.

#### **Reserves**

Onttrekkingen en stortingen van en naar de (bestemmings)reserves worden in de jaarrekening 2020 rechtstreeks verantwoord onder het betreffende programma. In bijlage B van de jaarrekening vindt u een overzicht van de reserves & voorzieningen, met toelichting. In bijlage C van de jaarrekening vindt u een specificatie van de mutaties.

## 2.2 Programma A. Bestuur en ondersteuning & Veiligheid

### Portefeuillehouder

- P. Bos

### Waar gaat dit programma over?

- Bestuur (raad, college, burgemeester, raadscommissies, regionale samenwerkingen, voorlichting, accountantscontrole).
- Burgerzaken (rijbewijzen, paspoorten en burgerschap, leges, verkiezingen, referenda).
- Beheer overige gebouwen (beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden en landerijen die de gemeente in bezit heeft en niet in exploitatie neemt).
- Ondersteuning en organisatie (overheadkosten: loonkosten overhead, ICT-kosten, huisvestingskosten, uitbestedingskosten bedrijfsvoering, bestuursondersteuning).
- Treasury (financiering, beleggingen, dividenden etc.).
- OZB (uitvoering wet WOZ)
- Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds.
- Overige baten en lasten (stelposten, taakstellenden bezuinigingen, mutaties reserves, VPB, etc.).
- Crisisbeheersing en brandweer (brandbestrijding, preventie, rampenbestrijding).
- Openbare orde en veiligheid (integraal veiligheidsbeleid, toezicht en handhaving openbare orde, preventie, APV, politie/Boa's, ondermijning, Zorg en Veiligheid).
- Stelsel van basisregistraties
- Informatiebeveiliging en gegevensbescherming.

### Wat hebben wij bereikt in 2020, wat zijn de beoogde maatschappelijke effecten?

- De inwoners van Boekel activeren en zo onafhankelijk mogelijk maken van de (gemeentelijke) overheid, door de verantwoordelijkheid voor de fysieke en sociale leefomgeving zoveel als mogelijk, op een verantwoorde manier, bij de inwoners te laten.
- De sociale samenhang en leefbaarheid van de Boekelse gemeenschap versterken en de zelfstandigheid behouden.
- Een effectieve en efficiënte dienstverlening richting de Boekelse inwoners tegen zo laag mogelijke kosten.
- De gemeentelijke lasten voor de inwoners van Boekel zo laag mogelijk houden.
- Brandbestrijding en preventie goed op orde.
- Rampenbestrijding: de organisatie is toegerust op de aanpak van crises en rampen.
- Preventie, toezicht en handhaving op orde.
- De boa-inhuur bij de gemeente Uden is in 2020 naar tevredenheid voortgezet.
- Het integraal veiligheidsplan gemeente Boekel voor 2019 – 2022 uitvoeren.
- Doorontwikkeling ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) inzake verantwoording informatiebeveiliging en gegevensbescherming.
- Doorontwikkeling Wet Digitale Overheid .  
De reikwijdte en het doel van de wet is; het verbeteren van de digitale overheid door standaarden voor elektronisch verkeer, regels over informatieveiligheid en over de toegang van burgers en bedrijven tot online dienstverlening bij de (semi)overheid, verplicht te stellen.
- Basisregistratie Adressen en Gebouwen en Basisregistratie Grootchalige Topografie op orde; betrouwbare gegevens: alle geregistreerde objecten in Boekel voldoen aan de kwaliteitseisen
- Uitvoering BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) vanaf 1 januari 2020.  
Hiermee ontstaat één gezamenlijk normenkader voor informatiebeveiliging binnen de gehele overheid, gebaseerd op de internationaal erkende en actuele ISO-Normatiek. Helder, actueel en veilig.

### Wat waren de prioriteiten in 2020?

- Uitvoering van het collegeprogramma 2018-2022.
- Het op orde houden en versterken van de financiële positie van de gemeente Boekel.
- Bij bovenlokale onderwerpen de meerwaarde van het (regionale) samenwerken opzoeken.
- De gemeentelijke taken op het gebied van rampenbestrijding door de gemeenten in de regio Brabant-Noord gezamenlijk op blijven pakken. Deels via regionale functies en deels via lokale. Via opleiden, trainen en oefenen worden alle personen met een rol in het kader van bevolkingszorg in staat gesteld om deze optimaal te vervullen.
- Uitvoering van de kadernota integraal veiligheid 2019-2022.

- Voldoende toezicht en handhaving openbare orde.
- Opstellen en vaststellen Beleidsplan vergunningverlening, toezicht en handhaving fysieke leefomgeving 2021-2025.
- Vaststellen en uitvoering geven aan uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving van de fysieke leefomgeving 2021.
- Preventie via onder andere het buurtpreventie-project.
- Handhaving APV.
- Handhaving coronamaatregelen.
- Uitvoering BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) vanaf 1 januari 2020
- Uitvoering van de Wet Algemene Verordening Gegevensbescherming.
- Op orde brengen van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen en Basisregistratie Grootchalige Topografie.

### **Wat willen we nog bereiken na 2020?**

- Realisatie collegeprogramma 2018-2022.
- De inwoners van Boekel blijven activeren en zo onafhankelijk mogelijk maken van de (gemeentelijke) overheid, door de verantwoordelijkheid voor de fysieke en sociale leefomgeving zoveel als mogelijk, op een verantwoorde manier, bij de inwoners te laten.
- We willen de sociale samenhang en leefbaarheid van de Boekelse gemeenschap versterken.
- Een effectieve en efficiënte dienstverlening richting de Boekelse inwoners tegen zo laag mogelijke kosten.
- De gemeentelijke lasten voor de inwoners van Boekel zijn passend bij het aanwezige voorzieningenniveau en lokale ambities en zijn over 3 jaar op een gemiddeld regionaal niveau.
- Risicospreiding met behulp van marktpartijen.
- Een gezonde vermogenspositie.
- Reëel sluitende meerjarenbegrotingen t/m 2023.
- Brandbestrijding en preventie goed op orde hebben. Het organiseren van een informatieavond over brandveilig leven.
- Rampenbestrijding: zorgen dat de organisatie is toegerust op de aanpak van crises en rampen.
- Voeren van Integraal veiligheidsbeleid.
- Toezicht en handhaving openbare orde.
- Handhaving APV.
- Bescherming van informatie en privacygevoelige gegevens van de burgers.
- Wet Digitale Overheid; verdere ontwikkeling van de digitale dienstverlening en informatiebeveiliging
- We houden grip op de financiële impact van de Corona crisis.
- We bereiden ons voor op de Samenhangende Objectenregistratie (SOR) die zich nu in een vroege ontwikkelingsfase bevindt

### **Wat zijn de nog te ondernemen stappen na 2020?**

- Uitvoering van het collegeprogramma 2018-2022.
- Een gemeentelijke regie organisatie zijn die niet overnemend is, maar faciliteert en zo nodig ondersteunt.
- Het op orde houden en versterken van de financiële positie van de gemeente Boekel.
- Gebruik van kengetallen om meetbare doelen te monitoren
- Bij bovenlokale onderwerpen de meerwaarde van het (regionale) samenwerken opzoeken.
- Brandweer Brabant Noord zorgt voor uitvoering van de brandbestrijding en preventie. De gemeente Boekel draagt hier financieel aan bij. Via het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio en periodiek overleg met vertegenwoordigers van de brandweer wordt hierop gestuurd.
- Rampenbestrijding vindt plaats door vier partijen: de politie, de brandweer, de GHOR (geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de Regio), en gemeenten. Indien nodig schuiven andere relevante organisaties aan zoals defensie, het waterschap, Rijkswaterstaat, etc. De gemeentelijke taken op het gebied van rampenbestrijding worden via bevolkingszorg door de gemeenten in de regio Brabant-Noord gezamenlijk opgepakt. Dit gebeurt deels via regionale functies en deels via lokale. Via opleiden, trainen en oefenen worden alle personen met een rol in het kader van bevolkingszorg in staat gesteld om deze optimaal te vervullen. De (loco)burgemeester en het gemeentelijk beleidsteam krijgen gelegenheid om naar behoefte te oefenen.



- Uitvoering geven aan het Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022 Maas & Leijgraaf. Opstellen en uitvoeren Uitvoeringsplan integrale veiligheid voor 2021 en 2022.
- Toezicht en handhaving openbare orde vindt plaats door de gemeente, boa's en de politie. Zaken die bestuursrechtelijk opgepakt kunnen worden, worden opgepakt: denk hierbij aan feiten die gerelateerd zijn aan de APV en bijvoorbeeld het sluiten van panden waarin drugs wordt gevonden (Opiumbeleid).
- Uitvoering geven aan het programmaplan 2020-2022 ondermijning Maas & Leijgraaf.
- Preventie vindt onder andere plaats via het buurtpreventie-project. Vanuit buurtpreventie is een coördinator gevonden en is een werkgroep actief die prioriteiten stelt en fungeert als agendacommissie voor de vergaderingen. De buurtcoördinatoren worden vanuit de gemeente Boekel ondersteund. Daarnaast wordt buurtpreventie onder de aandacht gebracht bij de inwoners via het weekblad Boekel-Venhorst, facebook en Instagram.
- Actueel houden van de APV.
- De boa's voeren hun taken op het gebied van controleren in de blauwe zone en APV-gerelateerde feiten uit. Invulling boa-capaciteit vindt plaats door middel van inhuur bij de gemeente Uden.
- De aanpak ondermijning verloopt onder ander via het signaleringsoverleg en de regionale projectleider ondermijning.
- Voorbereiding/implementatie rechtmatigheidsverklaring door gemeente m.i.v. 2022. Vanaf 1 januari 2022 is het college van B&W verplicht om zelf een rechtmatigheidsverklaring af te geven. In 2021 wordt gestart met de voorbereiding en implementatie daarvan.
- Verdere ontwikkeling Wet Digitale Overheid . De reikwijdte en het doel van de wet is; het verbeteren van de digitale overheid door standaarden voor elektronisch verkeer, regels over informatieveiligheid en over de toegang van burgers en bedrijven tot online dienstverlening bij de (semi)overheid, verplicht te stellen.
- Uitvoering BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid).
- Optimalisatie BAG/BGT.
- Per 1 juli 2021 treedt de Wet elektronische publicaties in werking. Alle wettelijk voorgeschreven bekendmakingen, mededelingen en kennisgevingen van (voorgenomen) besluiten die niet tot één of meer belanghebbenden zijn gericht, moeten in een officieel elektronisch publicatieblad worden gepubliceerd. Dat betekent dat vanaf 1 juli 2021 alle nieuwe beleidsregels online gepubliceerd moeten worden en vanaf 1 januari 2022 alle geldende beleidsregels online gepubliceerd moeten worden.
- Voorbereiding en implementatie Omgevingswet. Ondanks het uitstellen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1-1-2022), wordt in 2021 de eerste software aangesloten aan het Digitale Stelsel Omgevingswet. Boekel wil de inwoners tijdig, digitaal, gedegen en veilig kunnen bedienen.
- De structurele en incidentele financiële impact van de corona crisis wordt gemonitord en waar mogelijk ter compensatie aangeboden aan het Rijk.

#### **Verbonden partijen**

- Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC)
- Belastingssamenwerking Oost-Brabant (BSOB)
- Regio Brabant Noordoost/Agrifood Capital
- Veiligheidsregio Brabant-Noord
- Zorg- Veiligheidshuis Brabant Noordoost
- Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

#### **Overige partijen**

- Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC)
- Brabant Water NV

#### **Beleidsindicatoren (zie bijlage)**

- Formatie
- Bezetting
- Apparaatskosten
- Externe inhuur
- Overhead
- Verwijzingen Halt
- Winkeldiefstallen
- Gewelddsmisdrijven

- Diefstallen uit woning
- Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)

#### Wat heeft het gekost?

Totale lasten en baten	Begroting incl. wijzigingen 2020	Rekening 2020	Vershil
Totale lasten	7.751	8.087	-336
Totale baten	18.193	18.263	70
<b>Totaal saldo baten en lasten</b>	<b>10.442</b>	<b>10.176</b>	<b>-266</b>
Mutaties reserves	417	417	0
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>10.859</b>	<b>10.593</b>	<b>-266</b>

De belangrijkste oorzaken van de ontstane verschillen zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Algemene uitkering	71.000	
2	Batig saldo rekening 2020		
	- voorzien met Burap 2020	844.000	
	- definitieve saldo rekening 2020		1.131.000
3	Diversen		50.000
	<b>Subtotaal</b>	<b>915.000</b>	<b>1.181.000</b>
	<b>Totaal</b>		<b>266.000</b>

- Ad. 1 De betaalspecificatie van december 2020 laat een positief effect zien op de algemene uitkering over 2020 ten opzichte van de septembercirculaire 2020.
- Ad. 2 Met het opstellen van de bestuursrapportage 2020 was een positief resultaat voorzien van € 844.000. Het definitieve positief saldo bedraagt € 1.131.000.
- Ad. 3 Het voordeel van € 50.000 betreft diverse kleine verschillen op diverse taakvelden binnen programma A.

## 2.3 Programma B. Verkeer en vervoer

### Portefeuillehouder

- M. Tielemans

### Waar gaat dit programma over?

Dit programma gaat over een goede fysieke bereikbaarheid en verkeersveiligheid tegen acceptabele kosten.

### Wat hebben wij bereikt in 2020, wat zijn de beoogde maatschappelijke effecten?

In 2020 is met name gewerkt aan:

- Start uitvoering randweg met afgeleide projecten.
- Start onderzoek naar verkeersafwikkeling op de oost-west route (variantenstudie) met het betrekken van inwoners.
- Regionale samenwerking om te zorgen voor een kwalitatief goed openbaar vervoer tegen aanvaardbare kosten.
- Uitgevoerde kwaliteitsinspectie aan het wegennet.
- Realisatie fietsveilige oversteek Erpseweg – De Aa.
- Onderhoud uitgevoerd aan wegmarkeringen en figuren.

Door Boekel goed bereikbaar te maken/houden stimuleren we de verdere ontwikkeling van Boekel. De verkeersveiligheid en leefbaarheid in onze gemeenten spelen een belangrijke rol.

De gemeente zorgt voor dat de staat van de wegen, fietspaden en trottoir redelijk tot goed is. Bij dit alles speelt altijd de prijs-kwaliteit afweging.

### Wat waren de prioriteiten in 2020?

- Project Randweg.
- Fietsveilige oversteek Erpseweg – De Aa.
- Verkeersafwikkeling Oost-West.
- Met de ouders nadenken over veilige schoolomgeving en routes.
- Samen met VVN Boekel-Venhorst instructie verzorgen aan kinderen en ouderen door gerichte activiteiten.
- Uitvoeren onderhoud aan asfalt -en elementenverhardingen en het duurzaam versterken van een aantal wegbermen

### Wat willen we nog bereiken na 2020?

- Realisatie van Randweg en daaraan afgeleide projecten en de oplevering ervan.
- Afronding onderzoek verkeer op oost-west route met daarin keuzes voor ontsluiting centrum en nieuwbouwplan De Burgt en het voorleggen van een voorkeursvariant.
- Continue regionale samenwerking voor een beter bereikbare regio, een efficiënt openbaar vervoer en minimalisatie van verkeersslachtoffers.
- Afstemming houden over verkeersveiligheid rond scholen.
- Uitvoering wegonderhoud inclusief grootschalige aanpak wegbermen, waar mogelijk combinaties zoeken om “werk-met-werk te maken”.
- Opstarten onderzoeken en planvorming herinrichting Sint Agathaplein.
- Opstellen beleidsvisie omtrent uitrol laadinfrastructuur.

### Verbonden partijen

- Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost (alternatieven openbaar vervoer)
- Gebiedsgerichte samenwerking binnen NO-Brabant

### Overige partijen

- Provincie Noord Brabant (concessiehouder openbaar vervoer)
- GebiedsGerichte Aanpak Mobiliteit Noordoost Brabant (GGA Noordoost Brabant)
- De lokale partners van VVN
- ZLTO
- De lokale partners inzake toerisme en landschap

## Beleidsindicatoren (zie bijlage)

- Niet van toepassing

## Wat heeft het gekost?

Totale lasten en baten	Begroting incl. wijzigingen 2020	Rekening 2020	Vershil
Totale lasten	1.128	1.197	-69
Totale baten	173	314	141
<b>Totaal saldo baten en lasten</b>	<b>-955</b>	<b>-883</b>	<b>72</b>
Mutaties reserves	0	0	0
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>-955</b>	<b>-883</b>	<b>72</b>

De belangrijkste oorzaken van de ontstane verschillen zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Randweg		46.000
2	Leges kabels en leidingen	93.000	
3	Diversen	25.000	
	<b>Subtotaal</b>	<b>118.000</b>	<b>46.000</b>
	<b>Totaal</b>	<b>72.000</b>	

- Ad. 1 Net zoals in voorgaande jaren zullen de meerwerkkosten voor de voorbereiding Randweg worden verantwoord in de exploitatie. In de eindafrekening met de Provincie worden deze kosten ingebracht, en worden verdeeld overeenkomstig de eerder vastgestelde verdeelsleutel.
- Ad. 2 De weergave van de verwachte opbrengsten in oktober van € 25.000 is omdat dit gebaseerd was op de standaard legesbedragen per aanvraag. Hierop was de export uit het vergunningensysteem destijds gebaseerd. We kennen in de legestarieven van 2020 een standaardbedrag van € 447 per vergunning en dit is tot een tracélengte van 25 meter, voor elke meter meer als 25 meter komt er een bedrag van € 7,- bij. Het bedrag van de € 25.000 was berekend uit het bedrag van de standaard legestarieven. De toename bestaat dus uit de vele meters meer die zijn aangevraagd in 2020.
- Ad. 3 Het voordeel van € 25.000 betreft diverse kleine verschillen op diverse taakvelden binnen programma B.

## 2.4 Programma C. Economie & VHROSV\*

\* Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing

### Portefeuillehouder

- M. Buijsse
- M. Tielemans

### Waar gaat dit programma over?

De gemeente wil haar economische activiteiten bevorderen en de economische structuur voor het buitengebied, bedrijventerrein en centrum versterken.

Tevens wil zij zorgdragen voor kwantitatief en kwalitatief voldoende gevarieerd woningbouwaanbod en aanbod in bedrijfskavels om in de eigen behoefte te voorzien.

### Wat hebben wij bereikt in 2020, wat zijn de beoogde maatschappelijke effecten?

Het bestemmingsplan voor Voskuilen is in oktober 2020 vastgesteld en het bestemmingsplan De Burgt fase 1a in december 2020. Ook is in juni 2020 de Gebiedsvisie Centrum vastgesteld.

Tenslotte hebben we in diverse projecten aankopen gedaan zoals onder andere aankoop van grond Tuinstraat 24 voor de herontwikkeling van agrarische grond naar woningbouw.

In 2020 is één kavel verkocht op de Vlonder en de laatste twee op de Kraaiendonk. Er is nog één kavel op de Vlonder in optie. Hierna zijn er geen bedrijfskavels meer beschikbaar. In het gebied Neerboek/Vlonder- Noord (Lage Raam) wordt in 2021 gestart met de inventarisatie van het gebied voor de realisatie van een nieuw bedrijventerrein.

De woningbouwkavels in het bestemmingsplan de Run fase 3 zijn eind 2020 uitgegeven. In 2019 is gestart met de bouw van 30 eco woningen. Een gedeelte van deze woningen is eind 2020 opgeleverd. Daarnaast is in 2020 een project voor starterswoningen opgestart in de Run. De starterswoningen worden in 2021 verkocht.

### Beoogde maatschappelijke effecten.

- Bevorderen en behouden van de werkgelegenheid.
- Het bevorderen van de welvaart in onze gemeente.
- Het verbeteren van de leefbaarheid in onze gemeente.

### Wat waren de prioriteiten in 2020?

- Ontwikkeling zuidwand Sint Agathaplein.
- Afronden proceskavelruil randweg en starten uitvoering randweg.
- Besluitvorming bestemmingsplan procedure toekomstige woningbouw en bedrijventerreinen.

### Wat willen we nog bereiken na 2020?

- Afronden beroepsprocedure zuidwand en starten met de voorbereidingen van de ontwikkeling zuidwand Sint Agathaplein.
- Starten met ontwikkeling Voskuilen.
- Realisatie van de Randweg.
- Besluitvorming bestemmingsplan procedure toekomstige woningbouw en bedrijventerreinen.

### Wat zijn de nog te ondernemen stappen na 2020?

- Uitvoering Zuidwand, woningbouw en winkels.
- Planontwikkeling openbare ruimte Sint Agathaplein.
- Planontwikkeling De Burgt fase 1b, fase 2 en uitgifte woningbouwkavels.
- Planontwikkeling nieuw bedrijventerrein.
- Meewerken aan ontwikkelingen in het kader van Vitaal Buitengebied Boekel.

### Verbonden partijen

- Regio Noordoost Brabant

### Overige partijen

- Ondernemersvereniging Boekel
- Peelrand Wonen
- Zlto

- Regiogemeenten
- Provincie

#### Beleidsindicatoren (zie bijlage)

- Functiemenging
- Vestigingen (van bedrijven)
- Gemiddelde WOZ waarde
- Nieuw gebouwde woningen
- Demografische druk
- Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden
- Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

#### Wat heeft het gekost?

Totalen lasten en baten	Begroting incl. wijzigingen 2020	Rekening 2020	Vershil
Totalen lasten	12.187	9.112	3.075
Totalen baten	12.334	9.409	-2.925
<b>Totaal saldo baten en lasten</b>	<b>146</b>	<b>297</b>	<b>151</b>
Mutaties reserves	19	4	-16
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>165</b>	<b>300</b>	<b>135</b>

De belangrijkste oorzaken van de ontstane verschillen zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Afwikking exploitatiebijdrage en anterieure overeenkomsten	54.000	
2	Kosten diensten derden - Vergunningen & Handhaving		37.000
3	Leges omgevingsvergunning		67.000
4	Storting voorziening Grondbedrijf de Run		200.000
5	Vrijval voorziening Grondbedrijf Centrumontwikkeling	400.000	
6	Diversen	1.000	
	<b>Subtotaal</b>	<b>455.000</b>	<b>304.000</b>
	<b>Totaal</b>	<b>151.000</b>	

- Ad. 1 Betreft het positief saldo (na aftrek van kosten) van diverse exploitatiebijdragen en anterieure overeenkomsten.
- Ad. 2 In deze post zijn de uren voor inhuur toezicht en handhaving opgenomen (kosten diensten door derden). Het was de bedoeling dat we in het tweede half jaar van 2020 minder uren zouden inhuren. Het bleek dat er toch meer uren nodig waren. Daarnaast zien we in 2020 een groei in het aantal 'kleine' vergunningaanvragen waardoor we in verhouding meer kosten hadden aan bouwplantoetsing.
- Ad. 3 De inschatting voor het aantal omgevingsvergunningaanvragen is lastig. Een aantal maanden voor het einde van het jaar wordt er een inschatting gemaakt of er bijgesteld moet worden op basis van andere jaren en op basis van de verleende vergunningen van 2020. Het bedrag voor de leges tot en met september 2020 van verleende vergunningen was ongeveer € 250.000 en bij de balie omgevingsvergunningen €75.000. Bij een voorzichtig gemiddelde zou de € 300.000 aan het einde van het jaar nog steeds haalbaar zijn. De inschatting was dat de lijn van balieomgevingsvergunningen ook door zou trekken en we hier dus ook het begrote bedrag nagenoeg zouden halen. In het laatste kwartaal zijn er echter zeer

weinig vergunningaanvragen binnengekomen en verleend waardoor we dit niet gehaald hebben.

- Ad. 4 Betreft storting in de verlies voorzieningen grondbedrijf inzake de Run zoals verwoord in de grondbedrijf rapportage 2021.
- Ad. 5 Betreft vrijval van de genomen voorzieningen grondbedrijf inzake Centrumontwikkeling zoals verwoord in de grondbedrijf rapportage 2021.
- Ad. 6 Het nadeel van € 1.000 betreft diverse kleine verschillen op diverse taakvelden binnen programma C.

## 2.5 Programma D. Onderwijs & Sport, cultuur en recreatie

### Portefeuillehouder

- H. Willems
- M. Tielemans

### Waar gaat dit programma over?

Het programma gaat over het faciliteren van een evenwichtig onderwijsaanbod, afgestemd op de lokale behoefte en in samenhang met de directe omgeving. Het faciliteren van een uitgebreid sport- en beweegaanbod met daarin stimulans voor onze inwoners om actief deel te nemen. Het faciliteren van culturele ontwikkeling van de gemeenschap en het bevorderen van het recreatieve gebruik van onze buitenruimte. Veel van deze activiteiten worden feitelijk verzorgd door lokale verenigingen, stichtingen en organisaties. Die zijn van groot belang voor de leefbaarheid van onze kernen. Hierdoor kunnen we ontspannen middels sport en spel, genieten van muziek en toneel, onszelf ontwikkelen door onderwijs, kunst, fietsen en wandelen door de natuur. Om dit in stand te houden zijn heel veel vrijwilligers actief. Deze willen wij ondersteunen en helpen.

### Wat hebben wij bereikt in 2020, wat zijn de beoogde maatschappelijke effecten?

- Implementatie accommodatiebeleid
  - Verkoop van het Sint-Jangebouw
- Er is uitvoering gegeven aan het sport- en beweegakkoord, dat samen met alle sport- en beweegaanbieders, verenigingen, relevante maatschappelijke partners en andere betrokkenen is vastgesteld.
- We hebben meer verbinding gelegd tussen sport en gezondheid. De GGD is actief betrokken bij de uitvoering van het sport- en beweegakkoord.
- Hernieuwd: Structureel Lokaal educatief overleg basisonderwijs/opvang– gemeente
- Taakstelling huisvesting vergunninghouders
- Handhaving leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten
- Voorzover mogelijk: activiteiten Taalhuis Boekel voortgezet
- Noodopvang onderwijs en kinderopvang tijdens sluiting vanwege corona
- Uitvoering gegeven aan het 'Uitvoeringsprogramma Vitaal Buitengebied Boekel 2018-2022'.
- Ter bescherming van de Peelrandbreuk is er onderzoek uitgevoerd naar de ligging op diverse locaties.
- Regionale invulling gegeven aan het beheer en onderhoud van de knooppuntenroutes.

### Wat waren de prioriteiten in 2020?

- Implementatie accommodatiebeleid
- Uitvoering geven aan de sport- en beweegvisie.
- Lokaal educatief overleg
- Aanpak laaggeletterdheid in samenwerking met bibliotheek de Lage Beemden.
- Verschillende projecten uit het uitvoeringsprogramma Vitaal Buitengebied opzetten en starten.
- Verdere uitwerking van de plannen om de Peelrandbreuk en wijstgebieden in het landschap van Boekel meer zichtbaar en beleefbaar te maken.



### **Wat willen we nog bereiken na 2020?**

- Evaluatie subsidiebeleid
- Evaluatie accommodatiebeleid
- Opstellen notitie vervangings- en uitbreidingsinvesteringen
- Verder werken aan de uitvoering van het sport- en bewegakkoord, met in 2021 aandacht voor: positieve sport- en bewegcultuur.
- Vervolgstappen Analyse Leefbaarheidsonderzoek Venhorst
- Het ontwikkelen van een sport- en bewegplatform
- Onderwijsachterstandenbeleid vernieuwen
- Veranderopgave Inburgeringswet: huisvesting, begeleiding en inburgering vergunninghouders
- Lokale afstemming Passend Onderwijs
- De verschillende projecten uit het uitvoeringsprogramma Vitaal Buitengebied opzetten en starten
- Ondernemersplatform verder uitbreiden. Betrokkenheid van ondernemers voor toerisme bevorderen.
- Uitbreiden van natuur- en recreatiemogelijkheden.
- Nieuw knooppuntennetwerken in verband met de komst van de Randweg.
- Thema wandel- en fietsroutes ontwikkelen.

### **Wat zijn de nog te ondernemen stappen na 2020?**

- Opstellen notitie vervangings- en uitbreidingsinvesteringen
- Evalueren van subsidiebeleid
- Evalueren van accommodatiebeleid
- Een website ontwikkelen waar het sport- en beweegaanbod van Boekel en Venhorst te vinden is.
- Het faciliteren van cursussen en informatieavonden voor sport- en beweegaanbieders, met name binnen het thema: positieve sport- en bewegcultuur.
- Veranderopgave huisvesting en begeleiding vergunninghouders en Vluchtelingenwerk
- Afstemming samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs en lokale partners
- Thema wandel- en/of fietsroutes ontwikkelen.
- Aankopen en inrichten percelen aan de groene ladder ter bescherming van de Peelrandbreuk.
- Het up-to-date maken van het knooppuntennetwerk.
- Regionale samenwerking om de toeristische sector te versterken.

### **Verbonden partijen**

- Regionaal Bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten (RBL BNO)
- Vereniging van eigenaren Octopus

### **Overige partijen**

- Stichting GOO Onderwijs en Opvang
- Stichting SAAM Onderwijs
- Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs PO en VO
- Vluchtelingenwerk Boekel
- Stichting Binnensport Boekel
- Stichting Gemeenschapshuis Venhorst
- Sportverenigingen
- Culturele verenigingen
- Bosgroep Zuid
- Stichting D'n Eik
- Stichting Peellandschapspark Voskuilenheuvel
- Stichting de Speeltrein
- Stichting VisitBrabant

### **Beleidsindicatoren (zie bijlage)**

- Absoluut verzuim
- Relatief verzuim
- Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)
- % Niet-wekelijkse sporters

## Wat heeft het gekost?

Totale lasten en baten	Begroting incl. wijzigingen 2020	Rekening 2020	Vershil
Totale lasten	2.621	2.815	-195
Totale baten	885	1.089	204
<b>Totaal saldo baten en lasten</b>	<b>-1.736</b>	<b>-1.727</b>	<b>9</b>
Mutaties reserves	3	4	1
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>-1.733</b>	<b>-1.723</b>	<b>10</b>

De belangrijkste oorzaken van de ontstane verschillen zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Uitkering SPUK	31.000	
2	Diversen		22.000
	<b>Subtotaal</b>	<b>31.000</b>	<b>22.000</b>
	<b>Totaal</b>	<b>9.000</b>	

- Ad. 1 Sinds 1 januari 2019 kunnen gemeenten de btw die hen in rekening wordt gebracht voor investeringen in sport niet meer in aftrek brengen. Om de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties te stimuleren, kunnen gemeenten sinds die datum gebruikmaken van de regeling Specifieke Uitkering Stimulering Sport (SPUK). Over 2020 heeft de gemeente Boekel hiervoor € 31.000 ontvangen.
- Ad. 2 Het nadeel van € 22.000 betreft diverse kleine verschillen op diverse taakvelden binnen programma D.

## 2.6 Programma E. Sociaal domein

Portefeuillehouder

- H. Willems

### Waar gaat dit programma over?

Het programma gaat over het Sociaal Domein. Het Sociaal Domein betreft alle organisaties, diensten en voorzieningen voor Boekel die onze inwoners ondersteunen, de leefbaarheid vergroten en de participatie (het meedoen) bevorderen. Het gaat hier over het welzijn van onze inwoners in Boekel, de zelfredzaamheid en samenredzaamheid van de inwoners. Aangevuld met de gemeentelijke vangnetvoorzieningen voor onze meest kwetsbare inwoners. Daarbij is onderscheid te maken tussen voorzieningen: van sociale basisvoorzieningen, eerstelijns zorg/ondersteuning, tweedelijns zorg/ondersteuning tot bescherming en veiligheid.

### Wat hebben wij bereikt in 2020, wat zijn de beoogde maatschappelijke effecten?

- Kwetsbare inwoners met ondersteunings-, zorg- en/of werk- en inkomensvragen hebben een beroep kunnen doen op de gemeente, waarbij de aandachtspunten zijn geweest:
  - Iedereen prettig kan blijven wonen, werken en leven, inclusief onze kwetsbare inwoners zoals kinderen, ouderen, vluchtelingen/statushouders, mensen met een minimum inkomen en mensen met een lichamelijke, psychiatrische, verstandelijke of een arbeidsbeperking.
  - Iedereen mogelijkheden heeft om mee te (blijven) doen in onze samenleving.
  - Iedereen zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen.
  - Iedereen de ondersteuning of zorg krijgt die zij nodig heeft.
  - Iedereen die anderen zorg of hulp (willen) bieden, daarvoor de ruimte en steun krijgt.
  - Ruimte en stimulansen voor initiatieven mogelijk zijn.
- In 2020 is jeugdhulp ondergebracht in het Dorpsteam Boekel. Er is gestart met het herijken van werkprocessen met betrekking tot integraal werken.
- In totaal 14 transformatieopdrachten (Jeugdhulp) waarbij aanbieders gezamenlijke arrangementen gaan aanbieden zijn uitgevoerd.
- De regionale ontwikkelagenda voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid is voorbereid in samenspraak met onder andere zorgaanbieders, cliëntondersteuners en verschillende andere disciplines waaronder veiligheid en gezondheid.
- Het partnership met IBN is geëvalueerd, toekomst scenario's zijn uitgewerkt. Start nieuwe overeenkomst is door Covid-19 uitgesteld naar 1 juli 2021.
- Door een nieuwe manier van inkopen bij Jeugdhulp hebben wij meer regie gekregen op kwaliteit van zorg en ruimte voor het bieden van lokaal maatwerk.
- Gestart met regisseur armoedebestrijding. Inventarisatie ketenpartners en startnotitie afgerond.
- Uitwerking van ervaringsgericht leren en ontwikkelen op het gebied van preventie en vroegsignalering armoede.

### Wat waren de prioriteiten in 2020?

- Verdere transformatie van het Sociale Domein vormgeven: het integraal werken tussen professionals, taken en wetgeving bevorderen.
- Opvangen van de impact en de gevolgen van de coronacrisis binnen het sociaal domein.
- Uitvoering geven aan de vier pijlers uit de Transformatieopgaven voor Jeugdzorg. Deze pijlers zijn: 1. Toegang op sterkte, 2. Wonen doe je thuis, 3. Regionale zorg waar dat kan, 4. Complexe problematiek.
- Bij de (regionale) inkoop van zorg en welzijn sturen op een sterke regievoering, kwaliteit van zorg en ruimte voor het bieden van lokaal maatwerk.
- Voorbereiding inkoop 2021 Jeugdhulp en implementatie hiervan.
- Een doorontwikkeling van het armoedebeleid met daarbij specifieke aandacht voor preventiemaatregelen.
- Het opstellen van de regionale ontwikkelagenda voor mensen met psychische kwetsbaarheid.

### Wat willen we nog bereiken na 2020?

- Verdere transformatie van het Sociaal Domein vormgeven: het integraal werken tussen professionals, taken en wetgeving bevorderen.
- Invulling geven aan het nieuwe partnership met IBN.

- Verdere invulling van het ervaringsgericht leren en ontwikkelen gericht op preventiemaatregelen en vroegsignalering armoede met professionals en ervaringsdeskundigen uit de doelgroep.
- Uitwerking en implementatie Veranderopgave inburgering.
- Het borgen van de werkzame elementen van de transformatieopgave Jeugdhulp.
- Bij de (regionale) inkoop van zorg en welzijn sturen op een sterke regievoering, kwaliteit van zorg en ruimte voor het bieden van lokaal maatwerk.
- Het integraal doorontwikkelen van beschermd wonen, maatschappelijke opvang en bemoeizorg vanuit het perspectief van de doelgroep (mensen met een psychische kwetsbaarheid).
- Het doorontwikkelen van de regionale toegang, waarbij wordt uitgegaan van een outreachende manier van werken. Op deze manier sluit de regionale toegang beter aan bij onze lokale toegang.

- **Wat zijn de nog te ondernemen stappen na 2020?**

- In samenwerking met de IBN gemeenten en IBN het partnership 2021 uitwerken.
- Behoeftte en mogelijkheden van een lokale toegang voor de Participatiewet bij het Dorpsteam in beeld brengen.
- Een nieuwe verordening en nadere regels Jeugdhulp opstellen en besluitvorming hierover.
- Zorgdragen dat de nieuwe inkoop Jeugdhulp geïmplementeerd wordt per 1 januari 2022.
- Subregionaal verdere uitvoering geven aan enkele transformatieopdrachten voor Jeugdhulp.
- Het Integrale Dorpsteam verder doorontwikkelen: samenwerking, regievoering en kwaliteit.
- Een lokale ontwikkelagenda opstellen, die aansluit op de regionale ontwikkelagenda, voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid.

#### **Verbonden partijen**

- Werkvoorzieningschap Noordoost Brabant / IBN
- Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost (Regiotaxi)
- GGD Hart voor Brabant
- Gemeente Meierijstad

#### **Overige partijen**

- Adviesraad Sociaal Domein (ASD)
- Regionale samenwerking Jeugdzorg, Wmo en Participatiewet
- ONS Welzijn

#### **Beleidsindicatoren (zie bijlage)**

- Banen
- Jongeren met een delict voor de rechter
- Kinderen in uitkeringsgezinnen
- Netto arbeidsparticipatie
- Werkloze jongeren
- Personen met een bijstandsuitkering
- Lopende re-integratievoorzieningen
- Jongeren met jeugdhulp
- Jongeren met jeugdbescherming
- Jongeren met jeugdreclassering
- Cliënten met een maatwerkarrangement WMO

## Wat heeft het gekost?

Totale lasten en baten	Begroting incl. wijzigingen 2020	Rekening 2020	Vershil
Totale lasten	9.833	9.655	178
Totale baten	2.584	2.423	-161
<b>Totaal saldo baten en lasten</b>	<b>-7.249</b>	<b>-7.232</b>	<b>17</b>
Mutaties reserves	0	0	0
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>-7.249</b>	<b>-7.232</b>	<b>17</b>

De belangrijkste oorzaken van de ontstane verschillen zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Participatiebudget	27.000	
2	Nia Domo		28.000
3	Diversen	18.000	
	<b>Subtotaal</b>	<b>45.000</b>	<b>28.000</b>
	<b>Totaal</b>	<b>17.000</b>	

- Ad. 1 Er zijn minder trajecten ingezet vanuit de extra middelen trajectbegeleiding vergunninghouders. Het merendeel van de trajecten zijn via de reguliere participatiemiddelen ingezet. Daarnaast is er minder dan voorzien gebruik gemaakt van het maatwerkpotje Sociaal Domein.
- Ad. 2 Wegens COVID-19 zijn er afspraken gemaakt met de uitbater met als gevolg dat de gemeente minder huurpenning heeft ontvangen. Tevens zijn er onvoorziene werkzaamheden uitgevoerd ten behoeve van de brandmeldinstallatie.
- Ad. 3 Het voordeel van € 18.000 betreft diverse kleine verschillen op diverse taakvelden binnen programma E.

## 2.7 Programma F. Volksgezondheid en milieu

### Portefeuillehouder

- M. Buijsse
- M. Tielemans
- H. Willems

### Waar gaat dit programma over?

Het programma volksgezondheid en milieu heeft als doel dat alle inwoners in de gemeente Boekel leven, wonen en werken in een gezonde en veilige omgeving. Er wordt gestreefd naar een duurzame samenleving waarbij een gezonde leefstijl wordt gestimuleerd, de kwaliteit van de leefomgeving verbetert en een circulaire economie centraal staat.

### Wat hebben wij bereikt in 2020, wat zijn de beoogde maatschappelijke effecten?

#### Volksgezondheid

- Er is uitvoer gegeven aan de nota lokaal gezondheidsbeleid. Met name op de onderwerpen: alcohol- en drugsgebruik en overgewicht. Dit komt ten goede aan de gezondheid van de burgers van gemeente Boekel.
- Er is een goede samenwerking met andere beleidsterreinen. In 2020 is de verbinding met sport sterker gelegd. De GGD is actief betrokken bij de uitvoering van het sport- en beweegakkoord.
- De gemeente Boekel heeft het Schone Lucht Akkoord ondertekend.
- Het project 'Positieve gezondheid en leefomgeving' is uitgevoerd in de Elzen door het Louis Bolk Instituut en de GGD. Door dit project hebben inwoners en ondernemers in het gebied meer inzicht gekregen in hun gezondheid.

#### Riolering

- Voldoen aan de zorgplichten zoals beschreven in het vGRP 2017-2022, dit betreft onder andere het inzamelen en transporteren van afvalwater en bestrijden van verontreiniging van het oppervlaktewater.
- Deelname in de regionale watersamenwerking as50+ en het uitvoeren van projecten met de samenwerkingspartners. Doel van de samenwerking benadrukt en gedeeld. De samenwerking moet per saldo winst opleveren in de vorm van meer efficiëntie op de geïnvesteerde middelen van alle deelnemers.
- Conform de nieuwe inzichten uit het vGRP plannen voorbereiden en realiseren met betrekking op klimaatadaptatie en hittestress. In Boekel vertalen we dat met name in de volgende concrete actiepunten:
  - Zorgen voor vasthouden van regenwater (niet afvoeren via riool maar infiltreren dus afkoppelen);
  - Ervoor zorgen dat de hevige regens (in de zomerperiode) oppervlakkig kunnen worden afgevoerd. We weten dat het riool de nieuwe hoeveelheden regenwater niet aankan. Dit zal via oppervlakkige afvoer naar gebieden moeten waar het geen schade aanricht. De voorbereidingen voor het afkoppelen van de wijk Bosberg zijn opgestart.
  - Voorkomen hittestress door meer groen ! Er zijn hele theoretische verhandelingen op te stellen over hittestress. In de kern wordt deze met name veroorzaakt door verharding en verglazing van de buitenruimte. Wij gaan actief aan de slag met meer groen in de bebouwde omgeving. Bij de planvorming voor het afkoppelen van de wijk Bosberg wordt in het ontwerp aandacht besteed aan voldoende groen.

#### Afval

- De medewerkers van de GR Afvalinzameling zijn vanaf april 2020 ondergebracht bij de samenwerkingsorganisatie CGM.
- In 2022 verlopen veel contracten wat betreft de inzameling van afval. Veel energie is gaan zitten in het voorbereiden van de Europese aanbestedingen. Deze aanbestedingen worden in het voorjaar van 2021 uitgezet, zodat we in 2022 van start kunnen met de nieuwe contractanten.
- De Beesten Bende in Boekel is weer fors uitgebreid van 55 naar 93 leden.

### Milieu

- Er zijn vergunningen ingetrokken en er zijn nieuwe vergunningen verleend. Beide zorgen ervoor dat de geurbelasting op de bebouwde kom verder is afgenomen.
- Het inrichtingenbestand is geïnventariseerd en wordt geactualiseerd. Veel gegevens in het bestand zijn aanpast waardoor deze beter aansluit bij de werkelijke situatie. Er zijn veel controles uitgevoerd en een begin is gemaakt met het intrekken van de vergunningen van (veehouderij)bedrijven die gestopt zijn.
- De pilot om te komen tot een meer lik op stuk handhavingstraject wordt behouden.
- Veel energie is gaan zitten in een actieve aanpak van de problematiek op De Elzen. Dit heeft in twee stappen geresulteerd in een plan tot forse veranderingen in het buurtschap. Voorjaar 2020 is het plan aan de raad voorgelegd. De eerste stappen naar realisatie worden gezet.
- Er zijn veel gesprekken gevoerd met (voormalig) veehouders wat heeft geleid tot oplossingen en vaak ook tot bestemmingsplanwijzigingen.
- 3 bedrijven in Boekel doen mee aan de warme sanering varkenshouderij.
- De Boekelse werkwijze van het vitaliseren van het buitengebied is ingebracht in de regiodeal als 'Vitalisering buitengebied: versterken omgevingskwaliteit en weerbaarheid'.

### **Wat willen we nog bereiken na 2020?**

#### Volksgezondheid

- Vormgeven van een nieuw lokaal gezondheidsbeleid (2021-2024), met hierbij de nadruk op preventie, positieve gezondheid en bewustwording.
- Het opstellen van een preventieplan.
- Meer inzetten op kwetsbare groepen.
- Luchtkwaliteit als aandachtspunt meenemen in nieuw te ontwikkelen beleid op het gebied van onder andere woningbouw, verkeer, recreatie en landbouw.

#### Riolering

- Onderhoud aan riolering en uitvoeren benoemde projecten conform vGRP 2017-2022.
- Uitvoering geven aan de opgenomen maatregelen en zo komen tot een toekomstbestendig en klimaatproof Boekel.
- Deelname aan regionale samenwerking in de afvalwaterketen/waterbeheer en uitvoeren van projecten met de samenwerkingspartners.
- De uitvoering van de maatregelen uit ons vGRP in voorbereiding genomen. De voorbereiding voor het afkoppelen wijk Bosberg worden afgerond en er zal worden gestart met de uitvoering.

#### Afval

- De Europese aanbestedingsprocedures goed afronden en voorbereid zijn om in 2022 van start te gaan met nieuwe contractanten wat betreft de afvalinzameling.
- De burgers van de gemeente Boekel verder stimuleren om hun afval beter te scheiden door o.a. het verder uitrollen van de communicatiecampagne Schoon Bezig.
- Het netwerk van zwerfafvalpakkers en de Beesten Bende in de gemeente Boekel verder uitbreiden en deze vrijwilligers blijven waarderen en ondersteunen waar kan .
- In gesprek treden met de KBO's om de oud-papier inzamel contracten te evalueren. Mogelijk wordt in de nabije toekomst een andere inzamelwijze verkozen.

#### Milieu

- De gebiedsgerichte aanpak De Elzen verder uitwerken en bezien of een dergelijke brede aanpak ook op andere gebieden kan worden toegepast.
- Ons inrichtingenbestand verder actualiseren door het controleren van de bedrijven waarvan we weten dat de situatie is gewijzigd en dit vergunningtechnisch te verwerken.
- De stevige basis voor de ODBN behouden, waardoor de samenwerking nog verder verbetert.
- De Boekelse werkwijze 'Vitalisering buitengebied: versterken omgevingskwaliteit en weerbaarheid' in de regio verder uitwerken.

### Verbonden partijen

- GGD Hart voor Brabant
- Regionale Ambulance Voorziening (RAV)
- Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)
- Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel (GR Afvalinzameling)

### Overige partijen

- Watersamenwerking As50+

### Beleidsindicatoren (zie bijlage)

- Omvang huishoudelijk restafval
- Hernieuwbare elektriciteit

### Wat heeft het gekost?

Totale lasten en baten	Begroting incl. wijzigingen 2020	Rekening 2020	Vershil
Totale lasten	3.018	3.518	-499
Totale baten	2.370	2.886	517
<b>Totaal saldo baten en lasten</b>	<b>-648</b>	<b>-631</b>	<b>17</b>
Mutaties reserves	0	41	41
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>-648</b>	<b>-591</b>	<b>58</b>

De belangrijkste oorzaken van de ontstane verschillen zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Riool	43.000	
2	Afval		25.000
3	Diversen		1.000
	<b>Subtotaal</b>	<b>43.000</b>	<b>26.000</b>
	<b>Totaal</b>	<b>17.000</b>	

- Ad. 1 In 2020 zijn meer kosten gemaakt dan was voorzien voor het 'product' riool, met als gevolg dat een hogere onttrekking uit de voorziening vGRP heeft plaatsgevonden dan was voorzien t.b.v. de BTW component.
- Ad. 2 In 2020 heeft de eindafrekening over de inzameling van kunststof verpakkingsmateriaal over 2018 plaatsgevonden. Deze is hoger uitgevallen dan de bedragen die we hiervoor in 2018 per voorschot betaald hebben.
- Ad. 3 Het nadeel van € 1.000 betreft diverse kleine verschillen op diverse taakvelden binnen programma F.



### **3. Paragrafen**

Artikel 26 BBV schrijft voor dat in het jaarverslag dezelfde paragrafen opgenomen moeten worden als die in de begroting opgenomen zijn. De (minimaal) verplichte paragrafen staan in het onderstaande overzicht.

- 3.1 Bestuur en organisatie
- 3.2 Bedrijfsvoering
- 3.3 Weerstandsvermogen & risicomanagement
- 3.4 Onderhoud kapitaalgoederen
- 3.5 Financiering
- 3.6 Lokale heffingen
- 3.7 Verbonden partijen
- 3.8 Grondbeleid
- 3.9 COVID-19 (Corona)

#### **3.1 Bestuur en organisatie**

##### **3.1.1. Bestuur**

In 2020 is door college en organisatie invulling gegeven aan het collegeprogramma 2018-2022.

#### **3.2 Bedrijfsvoering**

##### **3.2.1. Organisatiestructuur**

De organisatiestrategie is er op gericht om te werken als een kleine, regie-voerende organisatie. De medewerkers dienen in te spelen op snelle maatschappelijke ontwikkelingen binnen en buiten de gemeente. Door de regiefunctie zal gekeken worden wat de efficiëntste en effectiefste manier van het uitvoeren van de taken zal zijn. Om de organisatie zó te bemensen dat aan de missie en de organisatiestrategie kan worden voldaan, streven we ernaar bij medewerkers de meest relevante competenties aanwezig te doen zijn.

##### **3.2.2. Personeelsbeleid**

###### *Werving en selectie*

Voor de werving van personeel werd vooral gebruik gemaakt van Social Media en plaatsing op [www.gemeentebanen.nl](http://www.gemeentebanen.nl) met een doorplaatsing naar de landelijke bekende sites. Daarnaast is de gemeente Boekel aangesloten bij een regionaal platform ([www.werkeninnordoostbrabant.nl](http://www.werkeninnordoostbrabant.nl)) voor de lagere overheid. Het doel hiervan is het bereik op de (gemeentelijke) arbeidsmarkt te vergroten. Dit platform zorgt voor regionale doorplaatsing op [www.werkeninzuidoostbrabant.nl](http://www.werkeninzuidoostbrabant.nl) en [www.banenpleinlimburg.nl](http://www.banenpleinlimburg.nl). Net als in 2019 zijn er in 2020 een aantal vacatures geweest. Gebleken is dat de respons die we ontvangen via het regionale platform groter wordt en leidt tot betere invulling van onze vacatures. Ondanks de Coronacrisis, is het gelukt alle vacatures in te vullen.

###### *Algemeen*

Het personeelsbeleid is er op gericht een substantiële bijdrage te leveren aan het zijn van een aantrekkelijke werkgever. Niet alleen in het kader van het werven van nieuw personeel, maar ook in het kader van het boeien en binden van het huidige personeel. Binnen de Corona beperkingen is, met behulp van kantooraanpassingen en thuiswerken, geprobeerd het werk op alle taakvelden op een goede manier uit te blijven voeren. Dit heeft van medewerkers de nodige creativiteit en energie gevraagd. Inmiddels heeft iedereen met een "kantoorfunctie" de mogelijkheid om thuis te kunnen werken. Met het oog op de toekomst is er aandacht voor het ontwikkelen van flexibele werkplekken, zodat de bedrijfsvoering in onverwachte situaties zo goed als mogelijk door kan gaan.

De gemeente Boekel heeft in 2020 samen met een aantal andere omliggende gemeenten een regionaal samenwerkingsverband afgesloten voor de inzet van payroll (Ziezzo) en uitzendkrachten (Driessen). Op deze manier kunnen we tegen relatief lagere kosten gebruik maken van een flexibele schil.

### *Opleidingen*

In het kader van opleiden en ontwikkelen van nieuwe en zittende medewerkers werkt de gemeente Boekel samen met de gemeente Uden (Uden academie) en de gemeente Oss. Medewerkers van de gemeente Boekel liften mee met trainingen die worden georganiseerd voor en door medewerkers van deze gemeenten.

In 2020 is organisatie-breed aandacht besteedt aan “helder schrijven”. Doel hiervan is duidelijk en meer uniform taalgebruik in mails en brieven. Hier wordt een vervolg aan gegeven met een training “helder adviseren”.

### *Feiten en cijfers*

Eind 2020 waren er 69 medewerkers (55,47 fte) in dienst van de gemeente Boekel. Dit is exclusief de burgemeester en wethouders. In 2020 zijn 9 medewerkers uitgestroomd en er zijn 12 medewerkers ingestroomd.

De verhouding mannen / vrouwen was in 2020: 37,7% mannen en 62,3% vrouwen.

De leeftijdsverhouding was in 2020:

- 13% medewerkers van 20 - 29 jaar
- 20% medewerkers van 30 - 39 jaar
- 28% medewerkers van 40 - 49 jaar
- 39% medewerkers van 50 jaar en ouder.

De gemiddelde leeftijd was 45 jaar (2019: 48 jaar).

### *Ziekteverzuim 2020*

Net als in de voorgaande jaren is in 2020 actief ingezet op het voorkomen en het terugbrengen van het ziekteverzuimpercentage. Er werd en wordt periodiek veel aandacht besteed aan de gezondheid en vitaliteit van onze medewerkers. Deze aandacht is vooral preventief van aard, zoals bijvoorbeeld periodiek medische onderzoeken en het optimaliseren werkplekken. De invulling van vacatures heeft een positief effect gehad op de werkdruk. Het ziekteverzuimpercentage lag in 2020 op 4,08%. Het ziekteverzuimpercentage wordt grotendeels veroorzaakt door een paar langdurige ziektegevallen, die buiten de invloedssfeer van de werkgever zijn gelegen. De gemeente Boekel heeft over 2020 een ziekteverzuimpercentage dat lager ligt dan het landelijk gemiddelde (2019) van 5,4% op gemeenteniveau.

### *CAO ontwikkelingen*

Eind 2020 zijn de onderhandelingen gestart voor de cao gemeenten 2021.

### *Bedrijfshulpverlening (BHV)*

Begin 2020 hebben de leden van de BHV herhalingslessen gevolgd.

## **3.2.3. Samenwerking**

### *Samenwerking ICT*

De samenwerking op het gebied van ICT verloopt naar tevredenheid.

### *Regionalisering Brandweer*

Bij de start van de veiligheidsregio zijn de brandweerkazernes buiten de regionalisering gehouden. In 2020 is de Boekelse kazerne door de veiligheidsregio overgenomen.

### *Samenwerking WOZ / Belastingen (BSOB)*

De samenwerking op het gebied van de lokale belastingen verliep naar tevredenheid.

### *Samenwerking met Meierijstad*

Na de ontbinding van Optimisd wordt de uitvoering van de sociale voorzieningen voor de gemeente Boekel uitgevoerd door de gemeente Meierijstad. Dit verloopt naar tevredenheid.

#### *Samenwerking Begraafplaatsbeheer*

Met IBN is een samenwerking opgestart in het kader van begraafplaatsbeheer en –administratie. IBN heeft in 2019 echter aangegeven te willen stoppen met het aanbieden van deze dienst. Inmiddels is een andere (particuliere) samenwerkingspartner gevonden.

#### **3.2.4. Informatieveiligheid**

In 2020 stond thuiswerken centraal in onze bedrijfsvoering. Het jaar begon met een grootschalige hackaanval op Citrix, waardoor in januari 2020 thuiswerken tijdelijk onmogelijk was. Niet lang daarna nam het thuiswerken juist een enorme vlucht onder druk van de coronacrisis. De borging van informatieveiligheid is hierbij essentieel. Informatiebeveiliging is het middel om informatieveiligheid te bereiken. Het doel hierbij is dat wij een betrouwbare partner zijn voor inwoners, organisaties en ketenpartners. Dit doen wij door het borgen van de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van gegevens volgens het geldend normenkader.

Vanaf 2020 volgen wij de nieuwe Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De implementatie van de BIO wordt gefaseerd uitgevoerd. De kern van de baseline is dat we maatregelen nemen op basis van risicoafwegingen, zodat we met beperkte middelen een optimaal resultaat halen. Hoewel een garantie op 100% veiligheid niet bestaat, voeren we in de komende periode een groot kwetsbaarheden onderzoek uit, zodat we doelgericht de informatieveiligheid kunnen vergroten.

Jaarlijks toetsen we de stand van zaken op het gebied van informatiebeveiliging door de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). Een IT audit maakt onderdeel uit van de ENSIA systematiek. De IT audit over het verantwoordingsjaar 2020 laat zien dat de gemeente Boekel voldoet aan alle geselecteerde normen voor DigiD en Suwinet. Verder maakt het doorlopen van de ENSIA systematiek inzichtelijk waar verbeteringen mogelijk zijn.

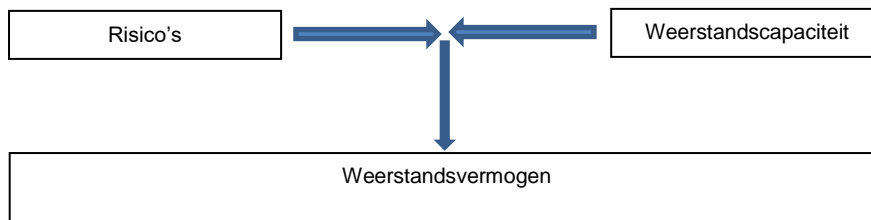
De verbeterpunten maken onderdeel uit van de omschakeling naar de nieuwe baseline de BIO. Daarnaast laten de ENSIA rapportages over 2020 zien dat op het gebied van de geo-basisregistraties er verbeterpunten zijn voor de borging van de beheerprocessen.

### 3.3. Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), dat sinds begrotingsjaar 2004 van kracht is, bevat regels voor de financiële verslaglegging. Volgens artikel 11 van het BBV moeten gemeenten en provincies inzicht verschaffen in hun weerstandsvermogen. Het gaat hierbij om het verband tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor géén (beheers)maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Onder weerstandscapaciteit verstaat het BBV de middelen en mogelijkheden waarover provincies of gemeenten kunnen beschikken om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken. Het gaat hier om de elementen waarmee tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden zoals Algemene Reserve, onbenutte belastingcapaciteit en stille reserves.

*Het weerstandsvermogen voor de gemeente is gedefinieerd als: 'het vermogen van de gemeente Boekel om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen teneinde haar taken te kunnen voortzetten'. En is eigenlijk niet meer of minder dan een confrontatie van de risico's met de weerstandscapaciteit.*

Een eerste stap bij het beoordelen van het weerstandsvermogen is het in kaart brengen c.q. identificeren van eventuele risico's. Zoals uit de onderstaande figuur blijkt en in de volgende paragraaf gebeurt.



Als onderdeel van risicomanagement wordt de weerstandscapaciteit van de gemeente periodiek afgezet tegen een inschatting van de mogelijke financiële risico's die zich kunnen manifesteren. Voor het belangrijkste risico (de grondexploitatie) wordt al jaren de 'vinger aan de pols gehouden' middels het jaarlijks actualiseren van de exploitatieberekeningen, het doorrekenen van verschillende scenario's en de confrontatie van het gewenste met het beschikbare weerstandsvermogen. Met een organisatie brede beoordeling van het weerstandsvermogen zijn de afgelopen jaren de eerste ervaringen opgedaan. Een leer- en groeitraject dat continue aan verandering en verbetering onderhevig is.

Ondanks dat er géén zekerheid aan ontleend kan worden is risicomanagement wel van toegevoegde waarde; het geeft een beeld van wat verwacht kan worden en of de organisatie hierop voldoende voorbereid is.

### 3.3.1. Inventarisatie van de risico's en het benodigd weerstandsvermogen

Om een confrontatie van deze risico's met de weerstandscapaciteit mogelijk te maken dienen deze eerst financieel te worden gekwantificeerd. Hiertoe wordt een methode gebruikt waarbij, per geïdentificeerd risico, een inschatting wordt gemaakt van de volgende drie parameters:

Kans	de kans dat een risico zich manifesteert wordt ingeschat op basis van een kwalitatief oordeel. Ten behoeven van een transparant en handelbaar model zijn er (slechts) drie categorieën benoemd met een wegingsfactor: laag (0,05) – middel (0,50) – hoog (0,75).
Impact	wat is het (financiële)effect voor de organisatie als het risico zich voordoet? Ook hier wordt eerst een kwalitatief oordeel aan gegeven. Daarna wordt, afhankelijk van het kwalitatieve oordeel, een inschatting gemaakt van het financiële effect; in procenten afgezet tegen de totale lasten conform begroting. Waarbij de volgende indeling wordt gehanteerd: klein impact tussen de 1 & 9 % middel impact tussen de 10 & 49 % groot impact tussen de 50 & 100%
Effect	voor het kwantificeren van het (financiële) risico is het van belang te weten of een risico van incidentele danwel structurele aard is. Indien het een incidenteel karakter kent wordt de factor '1' gehanteerd. Het risico kan zich immers maximaal één keer voordoen. Betreft het een structureel risico dan wordt de factor '3' toegekend. Dit wil zeggen dat het financiële effect van dit risico 'drie keer wordt ingerekend'; zodat de organisatie als het ware drie jaar de tijd heeft om adequaat te reageren en passende maatregelen te treffen.

#### Het 'minimabeleid' als voorbeeld:

De kans dat de komende jaren meer aanspraak op onze minima-voorzieningen wordt gedaan, wordt als 'hoog' ingeschat (wegingsfactor 0,75). Het financiële effect hiervan voor de organisatie wordt als 'gemiddeld' ingeschat, met een impact van 15%. Aangezien dit risico een structureel effect zal hebben wordt bij het kwantificeren van het financiële risico een factor '3' toegepast. Het financiële risico, ook wel het benodigd weerstandsvermogen voor dit onderdeel wordt dan als volgt berekend:

Budget cf. Begroting	Kans	Impact	Effect	Benodigd weerstandsvermogen
€ 367.000	* 0,75	* 15%	* 3	= € 124.000

### 3.3.2. Belangrijkste financiële risico's excl. Grondbedrijf

De belangrijkste financiële risico's exclusief het grondbedrijf worden in de onderstaande tabel weergegeven. Deze risico's zijn niet anderszins ondervangen en er zijn geen voorzieningen voor gevormd, waardoor deze relevant zijn voor het weerstandsvermogen.

Nr.	Risico	Omschrijving	Kans	Impact	Effect	Benodigd weerstandsvermogen
1	Openeindregelingen	Wmo	Middel	Middel	Structureel	276.000
		Jeugdzorg	Middel	Middel	Structureel	218.000
		Bijstandsverlening	Hoog	Middel	Structureel	434.000
		Minimabeleid	Hoog	Middel	Structureel	124.000
		Leerlingenvervoer	Middel	Klein	Structureel	30.000
2	Uitvoering taakstelling Rijk sociaal domein	Domein Jeugd	Laag	Groot	Structureel	200.000
		Domein Wmo	Laag	Groot	Structureel	150.000
		Domein Participatie	Laag	Groot	Structureel	362.000
3	Gemeentefonds	Uitkering gemeentefonds kan lager zijn dan geraamd	Middel	Middel	Structureel	326.000
4	Afgegeven garanties	Gewaarborgde geldleningen	Laag	Groot	Incidenteel	296.000
		Startersleningen	Laag	Middel	Incidenteel	1.000
5	Randweg	Uitvoering binnen gestelde kaders / meerwerk etc.	Middel	Middel	Incidenteel	199.000
6	Risico's op eigendommen	Rioolbeheer	Laag	Middel	Structureel	19.000
		Wegbeheer	Laag	Middel	Structureel	17.000
		Gebouwenbeheer	Laag	Middel	Structureel	3.000
7	Informatiebeveiliging en privacy	Beveiligingsincidenten en datalekken	Laag	Middel	Incidenteel	8.000
8	Omgevingswet	Kosten aansluiten DSO	Middel	Middel	Structureel	6.000
9	Planschade	Planschadeclaims	Middel	Klein	Incidenteel	5.000
10	Sociale zaken	Vergoeding bij beëindiging samenwerking Meierijstad	Laag	Middel	Incidenteel	1.000
						<b>2.675.000</b>

## 1. Openeindregelingen

De gemeente loopt bij een 'openeindregeling' een financieel risico. Dit risico komt door het feit dat de gemeente verplicht is een voorziening te verstrekken als een aanvrager hier volgens de geldende wet- en regelgeving recht op heeft. Ongeacht of hiervoor voldoende budget en/of financiële middelen beschikbaar zijn en ongeacht volumegroei in één jaar. Voorbeelden van de belangrijkste 'openeindregelingen' zijn:

- Bijstandsverlening (Participatiewet, IOAW, IOAZ, en Bbz)
- Minimabeleid (o.a. individuele inkomenstoelage, kwijtschelding gemeentelijke belastingen en bijzondere bijstand)
- Wmo (o.a. huishoudelijke verzorging, dagbesteding & begeleiding, woningaanpassingen, rolstoel- & vervoersvoorzieningen)
- Leerlingenvervoer
- Jeugdzorg

Door maatschappelijke ontwikkelingen en veranderingen in het Sociaal Domein doen er naar verwachting de komende jaren meer mensen een beroep op gemeentelijke voorzieningen. De Coronacrisis en de gevolgen ervan worden steeds meer duidelijk. Er zijn door het Rijk diverse regelingen uitgewerkt (Tozo, Tonk, omzetgarantie). Voor deze regelingen ontvangen gemeenten vanuit het Rijk compensatie, maar de hoogte daarvan blijkt vaak pas achteraf. Daarnaast zijn er nog lokale afspraken met sportclubs en stichtingen over de kwijtschelding van de huur, het is onduidelijk hoe lang dit nog duurt en in welke mate de gemeente gecompenseerd wordt. Ook zijn mogelijke bezuinigingsmaatregelen vanuit het Rijk vanwege het begrotingstekort door Corona, een mogelijk risico voor het sociaal domein.

## 2. Uitvoering taken Rijksoverheid sociaal domein

### Doorwerking effecten invoering abonnementstarief in de Wmo

Het abonnementstarief houdt in dat alle cliënten die gebruik maken van Wmo-voorzieningen een vaste bijdrage van € 19,00 betalen per maand. Deze bijdrage wordt daarmee onafhankelijk van zorggebruik, inkomen en vermogen. Hiermee komen kosten voor dure aanpassingen bijna volledig voor rekening van de gemeente. We zien dat inwoners sinds de invoering van het abonnementstarief een stijgend beroep doen op voorzieningen in de Wmo.

### Bijstelling Wmo budget door het Rijk

Jaarlijks ontvangt de gemeente via het gemeentefonds vanuit het Rijk budget voor de Wmo. Vanaf 1 januari 2021 is de Wlz opengesteld voor GGZ-cliënten met blijvende behoeften aan intensieve zorg. Het doel is doorstromen van de Wmo naar Wlz. Aan deze verandering zitten enkele budgettaire risico's:

1. De indicatiestelling voor de Wlz loopt achter waardoor er inwoners zijn die langer gebruik moeten maken van Wmo-voorzieningen.
2. Wmo-budget wordt gekort, het is nog onduidelijk of dit daadwerkelijk overeenkomt met de 'kostenbesparing' in de Wmo.
3. Voor minima die in de Wlz terecht komen kan dit leiden tot een verhoging in kosten vanuit de bijzondere bijstand wegens hogere eigen bijdragen in de Wlz.

### Tariefverhogingen zorgaanbieders

Wegens indexering en betalen van reële kostprijzen stijgen de tarieven van zorgaanbieders ieder jaar. Bij nieuwe aanbestedingsrondes lopen we het risico aanzienlijk hogere prijzen te moeten betalen.

### Nieuwe inkoopstelsel Jeugdhulp

De nieuwe inkoopstelsel voor Jeugdhulp is met een jaar uitgesteld naar 2022. Per 2021 zijn we gaan werken met een stelsel die een mix is tussen de oude stelsel en de nieuwe stelsel van 2022. In de nieuwe stelsel wordt in een driehoek (jeugdige en ouders/verzorgers, zorgaanbieder en medewerker Dorpsteam) bepaald welke zorg nodig is. Dit zorgt voor meer sturing en grip voor de lokale gemeente. Risico's die kunnen voortvloeien uit de nieuwe inkoopstelsel zijn:

1. Door de nieuwe inkoopstelsel rekenen we af op daadwerkelijk zorgverbruik (PxQ). In 2021 bepaalt de aanbieder nog het volume. Een risico is dat de Q in grote mate stijgt door deze openeindregeling.

2. De jeugdconsulent speelt een sleutelrol in de driehoek. Vanaf 2022 bepaalt de jeugdconsulent het volume (Q) van zorg dat ingezet wordt. Hierdoor kan er meer druk ontstaan op het Dorpsteam.
3. Per 2021 is er meer verantwoordelijkheid komen te liggen bij lokale gemeenten, met grote administratieve lasten tot gevolg. Denk hierbij aan het ophalen van regie informatie uit de systemen. Per 2022 wordt ook de afhandeling van facturatie neergelegd bij de individuele gemeenten.

We kunnen nu nog niet goed inschatten of en wat de eventuele financiële effecten hiervan gaan zijn.

#### Woonplaatsbeginsel (Jeugd)

De wetwijziging van het woonplaatsbeginsel gaat gelden vanaf 2022. Dit kan een extra financieel risico betekenen voor de gemeente van afkomst van de jongere. Kosten die volgens het huidige woonplaatsbeginsel bij andere gemeenten liggen komen dan voor rekening van de gemeente Boekel.

#### Financieringssystematiek Participatiewet

Het budget om de bijstandsuitkeringen (BUIG) te betalen is gebaseerd op de gemaakte uitkeringskosten in jaar T-2. Dat betekent dat we met dit budget altijd achterlopen op de ontwikkeling van het klantenbestand. Ontstane tekorten moeten we aanvullen uit eigen middelen.

De invloed van de Coronacrisis is nu al merkbaar in meer aanvragen voor levensonderhoud. De groep mensen met een arbeidsbeperking zijn de eerste die werk verliezen en zijn door de veranderde arbeidsmarkt lastiger weer naar werk te begeleiden. In 2019 hadden we nog een krimp in het klantenbestand. Met de Coronacrisis zien we een toename waarmee nu al te voorzien is dat de BUIG ontoereikend is. Daarnaast speelt in casuïstiek steeds vaker multi-problematiek waardoor de afstand tot de arbeidsmarkt erg groot is. Maar ook op andere gebieden (minimabeleid, schuldhulpverlening) zal er meer inzet nodig zijn. De eventuele financiële effecten zijn hiervan nog niet in te schatten.

#### Nieuwe wet inburgering

Zoals het er nu uitziet gaat de nieuwe wet inburgering per 1 januari 2022 in. Als regio zijn we ons aan het voorbereiden op deze nieuwe wet. In de samenwerking met Meierijstad en Bernheze trekken we samen op voor de inkoop van de inburgeringstrajecten. De financiering voor zowel de trajecten als de uitvoering zijn nog niet volledig bekend. Wel is bekend dat de gemeente een brede verantwoordelijkheid krijgt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan vroegtijdig starten met het inburgeringstraject (vaak nog op het AZC) of het financieel ontzorgen van de inburgeringsplichtige door de eerste 6 maanden de vaste lasten door te betalen. Dit brengt uiteraard extra uitvoeringskosten met zich mee.

### 3. Uitkering gemeentefonds

Gemeenten ontvangen afhankelijk van omvang en samenstelling geld van de Rijksoverheid uit het gemeentefonds. De precieze omvang van deze uitkering is afhankelijk van veel factoren die aan verandering onderhevig zijn. Daarnaast kunnen politieke besluiten in Den Haag gevolgen hebben voor de grootte van de uitkering aan de gemeente Boekel.

De uitkering uit het gemeentefonds is in de afgelopen jaren geen constante factor gebleken. Via circulaire informeert de Rijksoverheid de gemeenten over de verdeling van het gemeentefonds. Er bestaat hierdoor een risico dat de gemeente minder financiële middelen ontvangt dan oorspronkelijk zijn geraamd. De uitkering kan ook hoger zijn dan geraamd, maar vanwege het voorzichtigheidsbeginsel kijken we hier alleen naar nadelige effecten.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken is al langere tijd een nieuwe herijking van het gemeentefonds aan het voorbereiden. Dit gaat via de nieuwe Financiële Verhoudingswet, die is uitgesteld tot 1 januari 2023. Naar verwachting zal het nieuwe kabinet in het najaar 2021 een besluit nemen over de herijking. Met de publicatie van de meicirculaire 2022 zullen de financiële effecten per individuele gemeente bekend zijn. Deze effecten kunnen dan worden verwerkt in de begroting 2023. We houden de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten. De meest recente signalen zijn minder zorgelijk dan een half jaar geleden, maar er bestaat nog steeds een risico op een financieel nadeel.

### 4. Afgegeven garanties

#### Gewaarborgde geldleningen woningbouw

De gemeente staat garant voor diverse leningen die PeelrandWonen in het verleden is aangegaan. Het WSW (Waarborgfonds Sociale Woningbouw) neemt de betaalverplichtingen voor een lening over



wanneer de corporatie de rente en aflossing op een door het WSW geborgde lening niet meer kan betalen. Wanneer het deze betaalverplichting niet kan voldoen, moeten rijk en gemeenten bijspringen. Zij moeten dan een renteloze lening aan het WSW verstrekken. Het Rijk verstrekt in alle gevallen 50% van de renteloze leningen. De zogenoemde 'schadegemeente' (in geval van een lening van PeelrandWonen dus de gemeente Boekel) verstrekt 25% van de renteloze leningen. Alle gemeenten die achtervanger zijn van het (met inbegrip van de 'schadegemeenten') verstrekken samen de resterende 25% van de renteloze leningen.

Tot dusver is het landelijk nog niet voorgekomen, dat rijk en gemeenten moesten bijspringen. Voor wat betreft PeelrandWonen is de garantie nog nimmer aangesproken.

Voor een bedrag van € 23,690 miljoen heeft het WSW leningen van PeelrandWonen geborgd. Over circa € 11,845 miljoen loopt de gemeente momenteel nog risico (situatie 31-12-2020).

#### Startersleningen

Vanaf 2014 heeft de gemeente 22 startersleningen verstrekt. Op dit moment zijn 13 startersleningen afgelost. Het openstaande bedrag dat door de gemeente verstrekt is bedraagt € 76.040,02 (stand 31-12-2020). Over de hoofdsom van deze leningen loopt de gemeente geen risico omdat deze som gegarandeerd is via de NHG. Wel loopt de gemeente risico over misgelopen rente.

#### Garantieverstrekkingen – Particulieren

Door de gemeente zijn tot 1 januari 1995 garanties aan particulieren verstrekt door de betaling van rente en aflossing op de door hen aangegane hypothecaire geldleningen. Per 1 januari 1995 verstrekt de Stichting Waarborgfonds Eigen Woning (SWEW) deze garanties. Op dit moment heet dit NHG (Nationale Hypotheek Garantie). Voor de garanties van vóór 1 januari 1995 heeft de gemeente het risico afgekocht, waarmee deze ten laste van de SWEW komen. Alleen in de situatie, dat de gemeente toestemming zou geven voor een wijziging van een gegarandeerde hypothecaire lening van vóór 1 januari 1995, welke niet past binnen de criteria van de SWEW en de hypotheeknemer betalingsproblemen krijgt, kan de gemeente hierop financieel worden aangesproken. Op dit moment is dit niet van toepassing. Als laatste kan de gemeente worden aangesproken bij financiële problemen van de SWEW.

Uit de liquiditeitsprognose blijkt dat NHG thans voor de jaren van de liquiditeitsprognose geen aanspraken verwacht op de achtervangfunctie waarvan de gemeente Boekel deel uit maakt. Per 1 januari 2011 is de achtervangfunctie van de gemeenten voor nieuw af te geven hypotheekgaranties vervallen en vanaf deze datum is voor nieuw af te geven hypotheekgaranties sprake van een 100% rijksachtervang. In dit verband wordt in de overzichten een onderscheid gemaakt tussen hypotheekgaranties afgesloten voor 1 januari 2011 en afgesloten na deze datum.

### 5. Randweg

In de uitvoeringsovereenkomst 2017 is de kostendeling tussen gemeente en provincie is vastgelegd. Kern daarbij is dat dit een provinciale weg wordt waarbij het merendeel van de kosten en risico's bij de provincie liggen. De gemeentelijke bijdrage aan de randweg is geschat op € 2,82 miljoen. Daarin zaten de nodige reserves en risico afdekkingen. Voor ons reden om in de begroting het reeds opgenomen bedrag van € 2,65 miljoen te handhaven. In de overeenkomst is vastgelegd dat eventuele toekomstige onvoorziene risico's die niet binnen het projectbudget vallen naar rato van inbreng worden gedeeld.

Inmiddels nadert het project zijn afronding en wordt duidelijk dat het project naar alle waarschijnlijkheid binnen de beschikbaar gestelde budgetten kan worden afgerond. Zo is de grondverwerving afgerond binnen de gestelde kaders. Daarnaast is de aanbesteding van de uitvoering voltooid en ruim binnen budget gegund aan Dura Vermeer. Resumerend is door een aardig aanbestedingsresultaat enige risicoreserve opgebouwd. Zoals hierboven gezegd worden de uitvoeringsrisico's door gemeente en provincie gedeeld waarbij wij aan de lat staan voor ¼ van de kosten. Bij de laatste projectevaluatie (december 2020) zijn nog geen kosten buiten de projectscope in beeld. Uiteraard blijven er bij een werk van deze omvang altijd risico's bestaan. Dit jaar wordt de uitvoering afgerond en kan de eindbalans worden opgemaakt. Naar verwachting zal medio 2022 de financiële eindafrekening worden opgesteld.

## 6. Risico's op eigendommen

Het gebouwenbeheer vraagt een goede afstemming tussen klein en groot onderhoud. Verder is een integrale benadering tussen gebouwen die door de gemeente zelf worden beheerd en gebouwen die door derden worden beheerd noodzakelijk. Om op een efficiënte en effectieve manier invulling te kunnen geven aan het gebouwenbeheer in de komende jaren wordt de onderhoudsstatus en de behoefte van de diverse gebouwen jaarlijks bekeken. Aan de hand hiervan wordt vervolgens jaarlijks het meerjaren onderhoudsplan (MOP) geactualiseerd. Deze actualisatie wordt jaarlijks vertaald naar de meerjarenbegroting.

De gemeente is eigenaar van enkele oudere gebouwen met een grotere onderhoudsbehoefte. Daarom is de verwachting dat de onderhoudskosten de komende jaren zullen stijgen. Door een structurele en planmatige onderhoudsaanpak wordt het (financiële) risico tot een minimum beperkt.

Voor het rioolbeheer wordt gewerkt volgens het vGRP 2017-2022 (verbreed gemeentelijk rioleringsplan). Hierin is aandacht voor klimaatadaptatie. In Boekel speelt vooral de noodzaak om water vast te houden tijdens droge perioden en het opvangen van water tijdens hevige buien. Gezien de structurele en planmatige aanpak hiervan wordt het (financiële) risico tot een minimum beperkt.

## 7. Informatiebeveiliging en privacy

Als informatieverwerkende organisatie werken we veel met (persoons)gegevens. Het risico bestaat dat gegevens onbedoeld vrijkomen (datalek), dat gegevens onrechtmatig verwerkt worden of dat niet voldoende wordt voldaan aan administratieve verplichtingen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Daarnaast proberen kwaadwillende partijen schade aan te richten door phishing, ransomware, hacking, of door misbruik te maken van kwetsbaarheden in ketensoftware. De risico's gaan verder dan de directe schade, omdat verstoringen in de continuïteit van de bedrijfsvoering grote indirecte schade kunnen veroorzaken.

De gemeente Boekel heeft al veel maatregelen genomen om de informatieveiligheid en privacy van burgers en medewerkers te borgen, maar er bestaat geen garantie op 100% veiligheid. We houden daarom altijd rekening met restrisico's door beveiligingsincidenten en datalekken. Om deze resterende risico's zoveel mogelijk af te dekken heeft de gemeente Boekel een cyberverzekering afgesloten.

## 8. Omgevingswet

De huidige wet- en regelgeving wordt vervangen door de Omgevingswet, naar het zich nu laat aanzien per 1 januari 2022. Behalve een benadering van deze wet vanuit instrumentele en ruimtelijke-juridische focus is het ook belangrijk om inzicht te krijgen in de gevolgen van de implementatie en organisatorische capaciteit. De organisatie is bezig om processen aan te passen aan de nieuwe situatie. De veranderingen zijn echter complex en we kunnen nog niet uitsluiten dat er aanvullende kosten gemaakt worden voor bijvoorbeeld juridische controles op het vergunningproces.

De aanpassing van de ICT vormt de belangrijkste kostenpost. Het gaat hierbij om aanpassing van drie applicaties: vergunning en handhaving, de applicatie ruimtelijke ordening en Toepasbare regels. Voor de benodigde applicaties zijn inmiddels contracten afgesloten of zijn we in een ver gevorderd stadium van contracteren. De kosten hiervoor zijn opgenomen in de reguliere begroting. De implementaties brengen grote uitdagingen met zich mee, omdat er nog steeds onderdelen van het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) in ontwikkeling zijn. Dit beschouwen we nog als een financieel risico, omdat er door wijzigingen in het DSO nog meerkosten kunnen ontstaan bij het aansluiten van onze applicaties.

## 9. Planschade

### Planschadeclaim(s) in verband met bestemmingsplan

Er zijn enkele planschadeverzoeken ingediend in het kader van het bestemmingsplan N605-Randweg Boekel. Met de provincie zijn afspraken gemaakt over verdeling van de kosten van de Randweg. Voor wat de planschade betreft komt 100% van de kosten voor rekening van de provincie.

Verder zijn op dit moment drie incidentele planschadeverzoeken ingediend.

Er zijn geen planschadeverhaalsovereenkomsten gesloten, waarmee de eventuele kosten van planschade kunnen worden afgewenteld op de initiatiefnemer.

De eventueel te betalen planschadevergoeding komt daarom voor rekening van de gemeente. Of dit het geval zal zijn, zal moeten blijken uit een nog in te stellen planschadeonderzoek door het externe, onafhankelijke deskundige bureau.

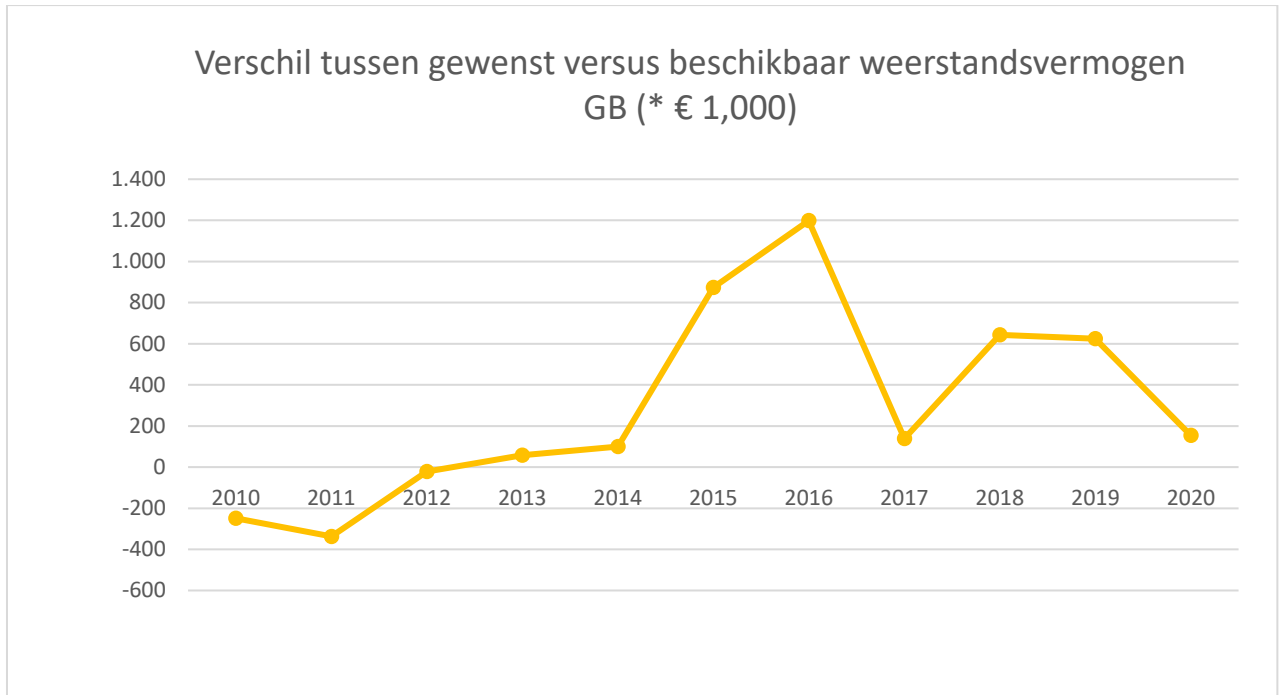
## 10. Sociale Zaken

De gemeente Boekel neemt vanaf 1 januari 2017 op het gebied van sociale zaken diensten af van de gemeente Meierijstad. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten. In deze overeenkomst is afgesproken dat indien de gemeente Boekel na drie jaar niet verlengt de gemeente Boekel een opslagpercentage moet betalen ter compensatie van de financiële (personele) verplichtingen van Meierijstad.

Inmiddels zijn drie jaar verstreken en is een nieuwe dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor een periode van 3 jaar (2020-2022). Het is de bedoeling na deze periode van 3 jaar, een overeenkomst aan te gaan voor onbepaalde tijd. Het bedrag dat de gemeente bij beëindiging van het contract moet betalen aan Meierijstad bedraagt drie jaar 25% van de gemiddelde loonsom. Gebaseerd op de huidige gemiddelde loonsom bedraagt dit in totaal € 69.539.

### 3.3.3. Financiële risico's Grondbedrijf

Voor het Grondbedrijf is een berekening gemaakt van het gewenste versus beschikbare weerstandsvermogen. Deze berekening is gemaakt op basis van de door Arcadis in 2021 opgestelde exploitatieberekeningen. Hiervoor zijn dezelfde rekenmodellen en systematiek gebruikt als de afgelopen jaren. Uit deze berekening is gebleken dat de omvang van de reserves van het grondbedrijf in de grondexploitatie toereikend is. Het is van belang de ontwikkelingen in toekomst te blijven volgen zodat tijdig kan worden bijgestuurd.



Op basis van de omvang van de grondbedrijf rapportage 2020 is een benodigde weerstandvermogen berekend van € 1.920.000 en is € 2.074.000 beschikbaar (31-12-2020). Dit resulteert in een overschot op het weerstandvermogen van het grondbedrijf van € 154.000.

### 3.3.4. Niet gekwantificeerde en overige risico's

#### Loon- & prijsontwikkelingen

Reguliere loon- & prijsontwikkelingen vormen géén financieel risico voor de gemeente aangezien deze zijn doorgerekend en als één budget/post opgenomen in de onderhavige begroting:

2021	n.v.t.
2022	€ 224.000
2023	€ 439.000
2024	€ 639.000
2025	€ 831.000

#### Verzekeringen

De gemeente beschikt over een uitgebreid verzekeringspakket (o.a. op het gebied van wettelijke aansprakelijkheid en brand/stormschade). Of de hoogte van de dekking afdoende is voor het risico, blijft steeds een onzekere factor. De toekomstige premies staan steeds onder druk vanwege verliezen bij verzekeraars. Eventuele stijging van de premies zijn het gevolg van het feit dat het gemiddelde claimgedrag blijft toenemen. Ook de stijgende bouwkosten zijn van invloed op de hoogte van de premies.

#### Aandachtsgebied De Elzen

De gemeente is in overleg met buurtschap De Elzen en de daar gevestigde agrarische ondernemers om te komen tot verbetering van de leefsituatie ter plaatse. De provincie speelt hierin ook een belangrijke rol.

Het is waarschijnlijk dat er aanvullende verplichtingen ontstaan voor de gemeente, maar wij kunnen deze nog niet kwantificeren.

#### Vervangingsinvesteringsbeleid

In afwachting van het aankomende vervangingsinvesteringsbeleid is nog niet zeker welke kosten er komen voor vervangingsinvesteringen van accommodaties. Wanneer er geen verandering komt van beleid blijven de vervangingsinvesteringen voor rekening komen voor de gemeente. Het is nog niet bekend welke kosten hiermee gemoeid kunnen zijn.

#### Bodembeleid

Wanneer de Omgevingswet in werking treedt gaat het bodembeleid over van de provincie naar de gemeente. Het is nog niet bekend wat de hiermee gemoeide kosten zijn.

#### Energietransitie gemeente Boekel (RES)

In de regio wordt gewerkt aan de ontwikkeling van de Regionale energiestrategie en de Transitievisie Warmte. Deze ontwikkeling brengt kosten met zich mee. Vanuit het Rijk is bij de decembercirculaire 2019 aan iedere gemeente een budget van € 202.000 toe gekend. Dit budget is met het besluit op de jaarrekening 2019 van de gemeente Boekel in de bestemmingsreserve gestort en geoormerkt voor een duurzaamheidsvisie en de Transitievisie Warmte. In de komende periode wordt duidelijk wat de daadwerkelijke verwachte kosten zijn.

#### Stormschade en droogte

Door klimaatverandering bestaat er een toenemend risico op stormschade en droogte. Dit kan financiële gevolgen hebben voor de gemeente waarvoor geen voorziening is getroffen. Bij stormschade kan de gemeente schadeclaims krijgen door bijvoorbeeld omgewaaide bomen en de gemeente maakt op dat moment veel kosten om bomen te verwijderen en wegen indien nodig begaanbaar te maken. Daarbij worden kosten gemaakt om te handelen naar klachten over bijvoorbeeld zieke bomen of overlast van overhangende takken.

Bij aanhoudende droogte maakt de gemeente aanvullende kosten voor het bewateren van perken en bloemen. Het water daarvoor mag dan niet worden onttrokken aan oppervlaktewateren en wordt ingekocht bij een lokale bronhouder. De kosten bij stormschade en het bewateren zijn niet in te schatten, omdat deze geheel afhankelijk zijn van de weersomstandigheden.

### Werving personeel

In de huidige krappe arbeidsmarkt is het moeilijk om bepaalde specialistische functies te vervullen. Deze vacatures staan daardoor soms langer dan gewenst open, waardoor de continuïteit van de werkzaamheden in gevaar komt. Het kan dan noodzakelijk zijn om te kiezen voor (tijdelijke) externe inhuur. Dit brengt een risico op aanvullende kosten met zich mee. Afgelopen jaar is het gelukkig goed gelukt om specialistische functies in te vullen via vacatures. Er bestaat hier echter geen eenduidig beeld, waardoor het niet mogelijk is om dit risico te kwantificeren. Het is nog niet duidelijk of de corona crisis grote effecten zal hebben op de arbeidsmarkt.

### Frauderisico's

Van iedere overheidsorganisatie wordt verwacht dat zij volkomen integer en onkreukbaar is. Helaas bestaan er risico's op fraude en misbruik van gegevens en middelen van de gemeente. De gemeente Boekel voert regelmatig een uitgebreide frauderisicoanalyse uit waarin frauderisico's worden geïdentificeerd, geclassificeerd en worden gekoppeld aan beheersmaatregelen. De gemeente Boekel gaat op deze manier bewust om met risico's op fraude en misbruik van middelen. Desondanks blijven er restrisico's op fraude en misbruik bestaan.

### Gemeentelijke belastingen

Door de coronacrisis ontstaan er diverse risico's bij het innen van gemeentelijke belastingen door de BSOB. Zo kunnen belastingschulden waarvoor uitstel van betaling is aangevraagd in het kader van corona oninbaar worden door een toename in faillissementen of werkloosheid. Wij kunnen hier geen gekwantificeerde voorspellingen over doen.

### 3.3.5. Inventarisatie weerstandscapaciteit – eigen vermogen

De financiële risico's van de gemeente Boekel dienen te worden afgezet tegen de weerstandscapaciteit om uiteindelijk een uitspraak te kunnen doen over het weerstandsvermogen van de gemeente. Hiervoor wordt eerst de weerstandscapaciteit bepaald.

Evenals iedere organisatie heeft ook onze gemeente op vele fronten te maken met onzekerheden die het risico van financiële nadelen met zich meebrengen. Bij het becijferen van het vrij aanwendbare deel van de Algemene Reserves zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De vaste reserve (€ 1.000.000) wordt niet ingezet, maar dient als extra buffer voor onvoorziene omstandigheden;
- Financieringskosten (rente) van nieuwe investeringen worden in de onderhavige uiteenzetting niet gedekt vanuit het eigen vermogen en komen diensgevolge ten laste van de dan lopende exploitatie.
- De reserves van het Grondbedrijf worden buiten beschouwing gelaten voor de Algemene Dienst. Het weerstandsvermogen van het Grondbedrijf is immers afzonderlijk in kaart gebracht en wordt als 'één totaal' in de vergelijking meegenomen;
- Fondsvorming vanuit de grondverkopen is stopgezet en geen mogelijkheid meer om de fondsen te laten groeien / te voeden in de toekomst.

De hiervoor genoemde uitgangspunten resulteren in het 'vrij aanwendbare deel van de Algemene Reserves' van:

- Algemene Reserve + Fondsen (per 31-dec-2020)	€ 5.141.000
- Bestaande claims (zie overzicht hieronder & Bijlage C)	€ 44.000 -/-
<b>Totaal verwacht vrij aanwendbaar deel Eigen Vermogen</b>	<b>€ 5.097.000</b>

Specificatie bestaande claims:

Omschrijving	Jaar	Bedrag	Dekking uit het fonds
-Boecult	2021-2024	20.000	Fonds Kunst & Cultuur
-De cultuurloper	2021-2024	24.000	Fonds Kunst & Cultuur
		<b>44.000</b>	

### 3.3.6. Inventarisatie weerstandscapaciteit – breder perspectief

De weerstandscapaciteit van de gemeente wordt doorgaans berekend uit de posten onbenutte belastingcapaciteit, het vrij aanwendbare deel van de Algemene Reserve en de stille reserves. Een 'breder perspectief' op deze materie dan alleen vanuit de invalshoek 'vrij aanwendbaar deel van het eigen vermogen'; zoals in de voorgaande paragraaf becijferd.

<b>Weerstandscapaciteit</b> (volgens OZB art. 12, lid 2 FVW)	
1. OZB-ruimte	€ 0
2. vrij aanwendbare deel Algemene Reserve / Eigen Vermogen	€ 5.097.000
3. stille reserves:	
* gebouwen en bezittingen	€ 3.134.000
* gronden, niet zijnde bouwgrond (bos, landbouw, gras, erf & tuin)	€ 1.828.000
<b>Totaal weerstandscapaciteit</b>	<b>€ 10.059.000</b>

Ad.1 De limitering van de OZB is per 1 januari 2008 vervallen. Dat is voor de gemeentelijke belastingen de belangrijkste uitkomst van het bestuursakkoord tussen Rijk en gemeenten van 4 juni 2007.

Op grond van doorrekeningen van de begroting 2020 kan worden gesteld dat de OZB-ruimte (het verschil tussen de rekentarieven zoals opgenomen in de meicirculaire 2020 versus de gehanteerde tarieven) volledig ingezet is. In tegenstelling tot ons verleden halen we nu meer OZB-opbrengsten binnen dan waarmee bij het vaststellen van de Algemene Uitkering rekening wordt gehouden.

Ad.2 Het saldo per 1 januari 2021 van het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve / eigen vermogen is opgebouwd zoals in paragraaf 3.3.5. uiteengezet.

Daar de Algemene Reserve van het grondbedrijf specifiek gevormd is voor het opvangen van risico's die voortvloeien uit de actieve grondpolitiek die de gemeente Boekel voert, is deze financiële buffer in de bovenstaande vergelijking buiten beschouwing gelaten.

Ad. 3 De stille reserve van gebouwen en bezittingen zoals hierboven weergegeven betreft het verschil tussen de WOZ-waarde per 31.12.2019 (aanslag 2020) en de boekwaarde conform de balans per 31.12.2019. In de onderstaande overzichten wordt inzichtelijk gemaakt hoe deze stille reserve grofweg is opgebouwd;

Soort	WOZ-waarde	Boekwaarde	Stille reserve
Gemeenschapshuizen	€ 370.000	€ -	€ 370.000
Scholen & Peuterspeelzalen	€ 2.477.000	€ 443.000	€ 2.034.000
Diversen	€ 768.000	€ 123.000	€ 645.000
Trafo's	€ 85.000	€ -	€ 85.000
			<b>€ 3.134.000</b>

In de onderstaande tabel wordt inzichtelijk gemaakt hoe de stille reserve in de grondvoorraad, niet zijnde bouwgrond, is opgebouwd;

Categorie	m2	prijs per m2	Stille reserve
Terrein (grasland)	915	€ 9,00	€ 8.000
Terrein (akkerland)	60.854	€ 9,00	€ 548.000
Terrein (natuur)bos	743.785	€ 1,50	€ 1.116.000
Erf - tuin	1.563	€ 100,00	€ 156.000
			<b>€ 1.828.000</b>

Inventarisatie maart 2021

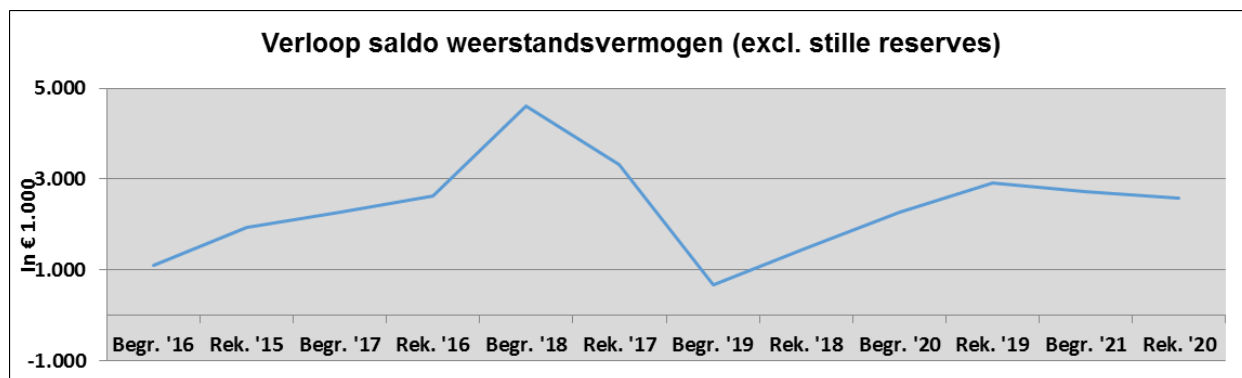


### 3.3.7. Weerstandvermogen – conclusies

De laatste stap van dit proces is de confrontatie van het berekende financiële risico aan het verwacht vrije deel van het eigen vermogen en aan de totale weerstandscapaciteit van de gemeente:

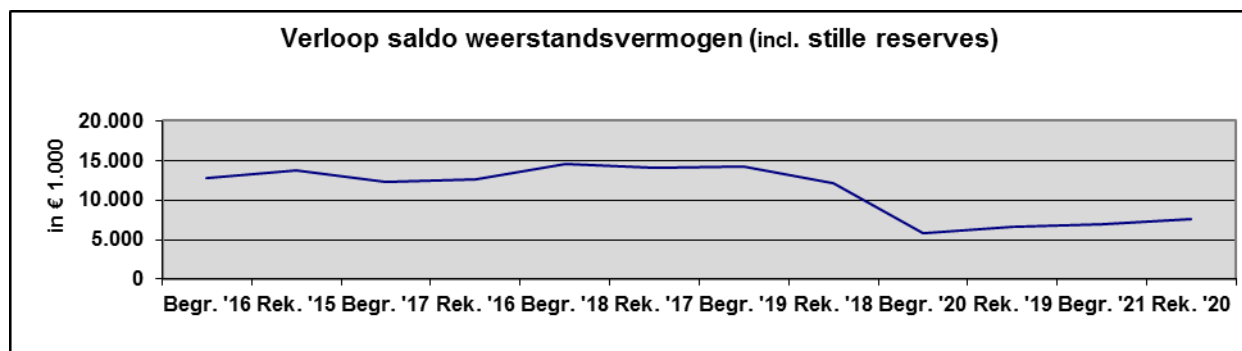
#### Confrontatie met verwacht vrije deel eigen vermogen

Financiële risico's (paragraaf 3.3.2)	€ 2.675.000 -/-
Verwacht vrije deel eigen vermogen (paragraaf 3.3.5)	€ 5.097.000
	€ 2.422.000
Weerstandscapaciteit Grondbedrijf (paragraaf 3.3.3)	€ 154.000
	€ 2.576.000



#### Confrontatie met weerstandscapaciteit

Financiële risico's (paragraaf 3.3.2)	€ 2.675.000 -/-
Weerstandscapaciteit (paragraaf 3.3.6)	€ 10.059.000
	€ 7.384.000
Weerstandscapaciteit Grondbedrijf (paragraaf 4.3.3)	€ 154.000
	€ 7.538.000



**Conclusie:**

Bovenstaand overzicht geeft aan de impact van de investeringen op de vermogenspositie van de gemeente Boekel. Hieruit blijkt dat de reservepositie van de gemeentelijke exploitatie, na rekening houden met deze investeringen, nog € 5.097.000 bedraagt. Daarnaast bedraagt de weerstandscapaciteit van het Grondbedrijf € 154.000. De gekwantificeerde risico's bedragen € 2.675.000.

*Grondbedrijf*

Op basis van de omvang van de grondbedrijf rapportage 2021 is een benodigde weerstandvermogen berekend van € 1.920.000 en is € 2.074.000 beschikbaar (31.12.2020). Dit resulteert in een overschot op het weerstandvermogen van het grondbedrijf van € 154.000.

*Resumé*

Dit betekent dat ook na genoemde investeringen voldoende ruimte aanwezig is om de nog niet gekwantificeerde risico's (inclusief eerdergenoemde (juridische) claims) te kunnen bekostigen. Daarbij dient vermeld te worden dat vanuit het voorzichtigheidsbeginsel alleen de lasten/risico's zijn benoemd en dat mogelijke voordelen niet zijn opgenomen.

Ook zijn de stille reserves buiten beschouwing gelaten, terwijl een deel van de stille reserves ook als buffer zou kunnen worden gebruikt (bijvoorbeeld te verkopen akkerland).

Wel zijn de stille reserves opnieuw beoordeeld naar de uitgangspunten die ook de provincie in hun nieuw GTK (Gemeenschappelijk Toezicht Kader) hanteert. Daarbij geldt als uitgangspunt dat een stille reserve als zodanig gekwalificeerd mag worden mits deze reëel onderbouwd is op basis van marktwaarde (officiële taxatie), het object geen gebruiksnut meer heeft en het object op korte termijn beschikbaar moet kunnen komen. Hierdoor daalt de weerstandscapaciteit.

Uit bovenstaande gegevens kan geconcludeerd worden dat de uitvoering van de kerntaken van de gemeente Boekel niet onder druk komen staan en het vermogen van voldoende omvang is om de investeringen en risico's, zoals die op dit moment bekend zijn, te kunnen bekostigen.

### 3.3.8. Kengetallen

Met ingang van de begroting 2016 zijn de volgende kengetallen een verplicht onderdeel van de paragraaf weerstandsvermogen & risicobeheersing geworden.

Gebleken is dat gemeenteraden het lastig vinden om de financiële positie van hun gemeente te interpreteren en daarop te sturen. Om hen daarbij te ondersteunen is er, bij de vernieuwing van de begrotings- en verantwoordingsvoorschriften voor gemeenten, een aantal kengetallen ontwikkeld. Deze zijn met ingang van de begroting 2016 en jaarrekening 2015 verplicht gesteld.

De kengetallen stellen de gemeenteraad in staat om normen vast te stellen voor de sturing van de financiële positie via de meerjarenbegroting. De normen in hun onderlinge samenhang bepalen hoe risicovol het financieel beleid is dat gevoerd wordt. Een afweging die is voorbehouden aan de raad. Met de kengetallen wordt de raad in staat gesteld het beleid te sturen en te monitoren ten aanzien van:

- Netto-schuldquote (zonder correctie)
- Netto-schuldquote (met correctie)
- Solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit

Deze aandachtsgebieden vormen met de sluitende meerjarenbegroting en de planning en control cyclus de pijlers voor de sturing van onze financiële positie.

#### Signaleringswaarden kengetallen

De kengetallen maken het de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente. De gezamenlijke provinciale toezichthouders zijn van mening dat het financiële beeld dat uit de kengetallen naar voren komt, voor de toezichthouder ook belangrijk is voor het inzicht in de financiële positie van de gemeenten.

Oorspronkelijk was het idee dat gemeenten een eigen beleid met bijbehorende normen dienden vast te stellen met betrekking tot de kengetallen. Dit idee heeft de eindstreep niet gehaald. In de ministeriële regeling is nu slechts opgenomen, dat het behulpzaam kan zijn dat de kengetallen worden gerelateerd aan bijvoorbeeld de signaleringswaarden zoals die bij stresstesten worden gehanteerd. De gezamenlijke toezichthouders zijn van mening dat zonder (normen)kaders er geen conclusies getrokken kunnen worden. Er is door de toezichthouders op 10 september 2015 besloten om, voor het verkrijgen van een goed en uniform beeld, signaleringswaarden te benoemen. Hierbij wordt zo veel mogelijk aangesloten bij de zogeheten 'signaleringswaarden' die afkomstig zijn uit de stresstest voor 100.000+ gemeenten. In de legenda's onder de figuren is per kengetal te zien welke signaleringswaarden zijn besloten en in welke categorie deze vallen.

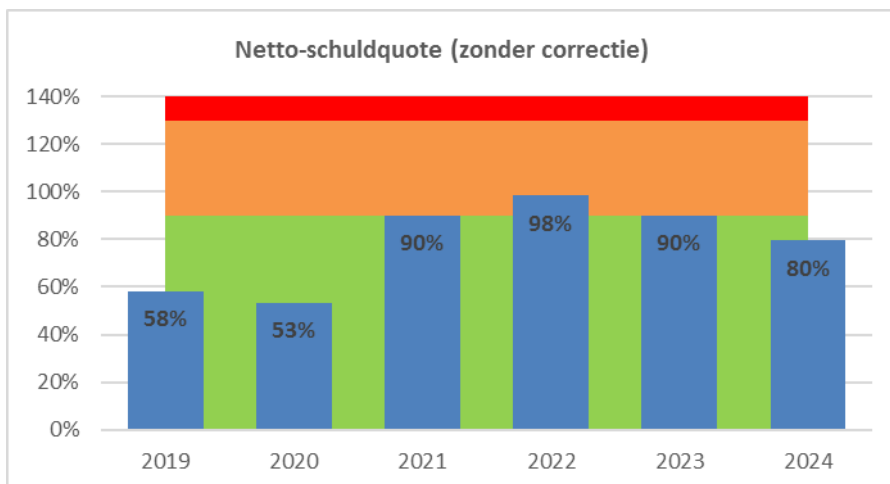
Hierna volgt een toelichting van de kengetallen, waarna ze in de onderstaande figuren zijn opgenomen.

#### 3.3.8.1 Netto schuldquote (zonder correctie)

Het kengetal netto schuld als aandeel van de inkomsten zegt het meest over de financiële (vermogens)positie van een gemeente. Dit kengetal wordt wel de netto schuldquote genoemd. De netto schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen. Het eigen vermogen in de vorm van reserves zegt daar weinig over. Het eigen vermogen geeft aan in hoeverre het gemeentebezit vrij van schuld is. Dat zegt niets over de hoogte van de schuld waarmee het bezit wel is belast. De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van het exploitatie totaal van de baten. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

De netto schuldquote (zonder correctie) wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{(langlopende schulden + kortlopende schulden + crediteuren + overlopende passiva)}}{\text{inkomsten voor bestemmingsreserves}}$$

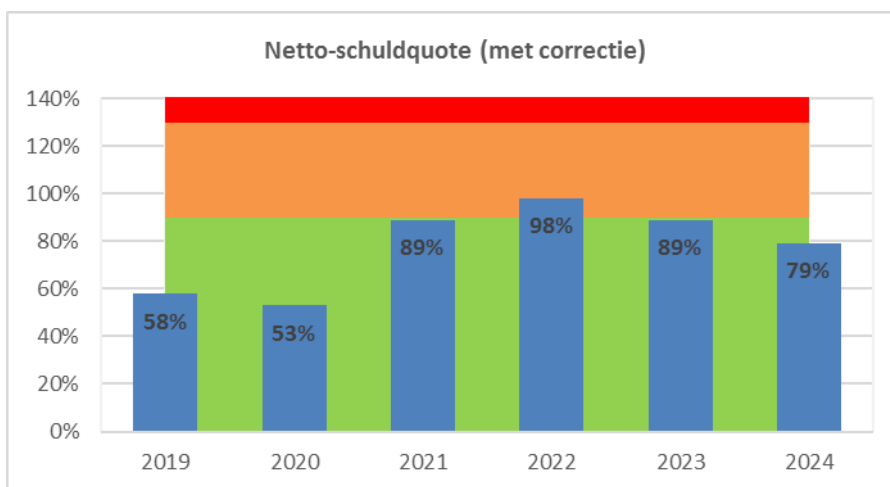


### 3.3.8.2 Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote (met correctie) wordt als volgt berekend:

$$\frac{(\text{langlopende schulden} + \text{kortlopende schulden} + \text{crediteuren} + \text{overlopende passiva}) - / - (\text{langlopende uitzettingen} + \text{kortlopende vorderingen} + \text{liquide middelen} + \text{overlopende activa})}{\text{inkomsten voor bestemmingsreserves}}$$

inkomsten voor bestemmingsreserves



Algemene normwaarden Netto schuldquote	Schuldquote
Normaal	< 90%
Voorzichtigheid geboden	90-130%
Zeer hoge schuld	> 130%

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte exploitatie totaal van de baten. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Omdat bij verstrekte leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald wordt de netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen bepaald. Deze wijkt voor onze gemeente nauwelijks af van de netto schuldquote omdat we beperkt geld hebben doorgeleend.

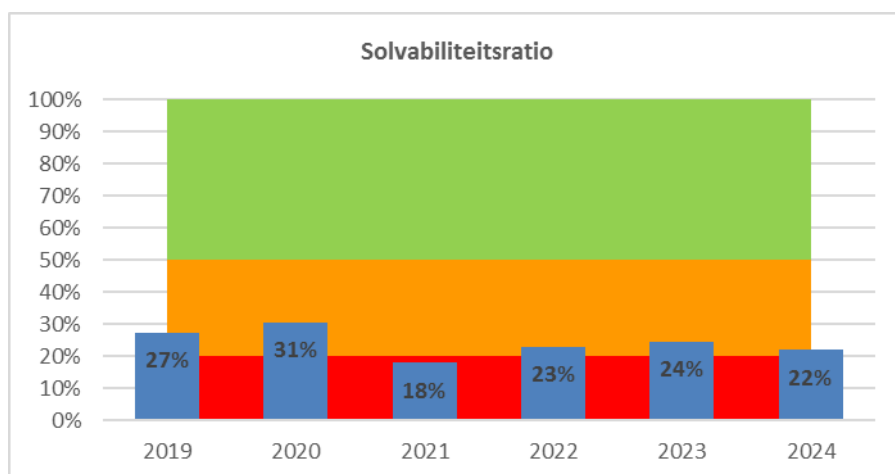
De netto schuldquote kan meerjarig als normaal worden aangemerkt waarbij in de meerjarenramingen 2022 enige voorzichtigheid is geboden vanwege de verhoging in de schuldenlast.

### 3.3.8.3 Solvabiliteit

Het solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin het activabezit van de gemeente is afbetaald en in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het betreft het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal. Een methode is het bekijken in hoeverre de in de activa geïnvesteerde vermogen door het eigen vermogen kan worden gefinancierd. In feite wordt er gekeken naar in hoeverre, in geval van nood, de verschaffers van het vreemde vermogen kunnen worden betaald.

Het solvabiliteitsratio wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{eigen vermogen}}{\text{totaal vermogen}}$$



Algemene normwaarden solvabiliteit	Ratio Solvabiliteit
Weinig tot geen schuld	> 50%
Voorzichtigheid is geboden	20 - 50%
Bezit zeer zwaar belast met schuld	0% - 20%

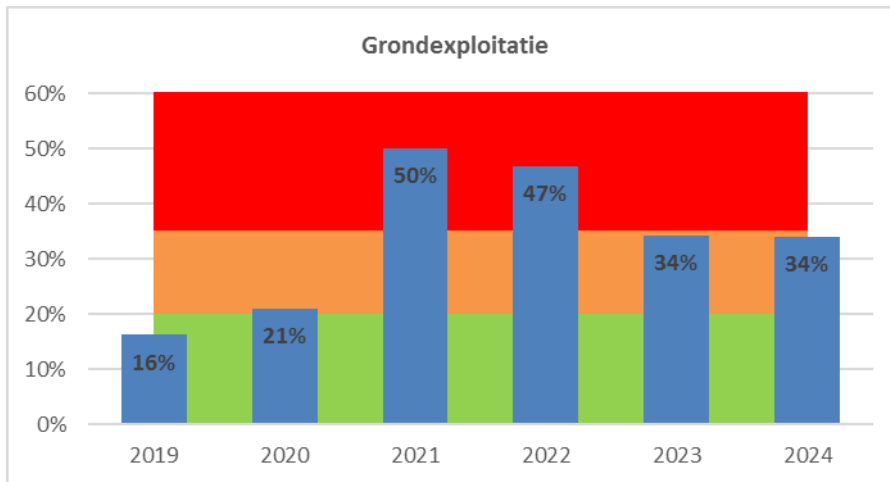
De solvabiliteitsratio van de jaarrekening 2020 bedraagt 31% ten opzichte van 27% in 2019. De toekomstige neerwaartse tendens laat zien dat de solvabiliteit van gemeente Boekel sterk afneemt. Dat betekent dat de organisatie veel bezit heeft wat met vreemd vermogen is gefinancierd. Dit beeld trekt zich meerjarig door. Daarmee is voorzichtigheid geboden bij het maken van investeringskeuzes waarbij vreemd vermogen dient te worden aangetrokken. Bij grote investeringen is het verstandig eerst te zien of er in komende jaren een stijgend exploitatieresultaat bestaat alvorens langlopende leningen af te sluiten en daarmee het risico te lopen voor de jaren erop volgend geen vreemd vermogen meer te kunnen aantrekken.

### 3.3.8.4 Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de in exploitatie genomen gronden zich verhoudt tot de totale (geraamde) jaarlijkse baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

Het kengetal grondexploitatie wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{boekwaarde in- en nog niet in exploitatie genomen gronden}}{\text{totale baten voor bestemming}}$$



Algemene normwaarden grondexploitatie	Ratio Grondexploitatie
Veel grond in exploitatie t.o.v. de omzet	> 35%
Redelijk veel grond in exploitatie t.o.v. de omzet	20 - 35%
Normale hoeveel grond in exploitatie t.o.v. de omzet	< 20%

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de in exploitatie genomen gronden zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

De boekwaarden van verliesgevende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen. De verwachting is dat de huidige plannen binnen de termijnen zoals in de grondbedrijf rapportage 2021 zijn vermeld worden afgerond.

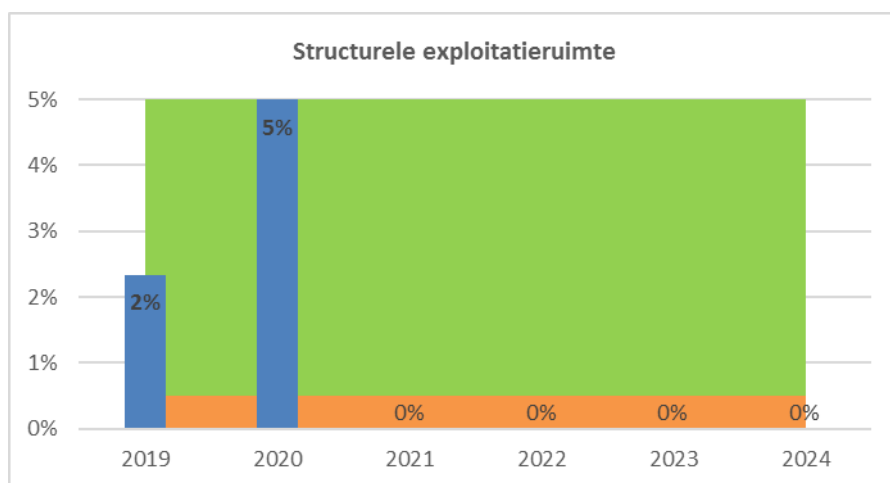
De ratio grondexploitatie voor 2021 bedraagt 50%. Dit is een kritieke waarde waarbij meer dan voorzichtigheid geboden is. Meerjarig blijft voorzichtigheid geboden bij grondexploitatie waarbij omzet (verkoop van gronden) op zich laat wachten.

### 3.3.8.5 Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid.

Dit kengetal is tevens van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten en baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten. De structurele exploitatie ruimte wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{structurele baten -/- structurele lasten}}{\text{totale baten voor bestemming}}$$



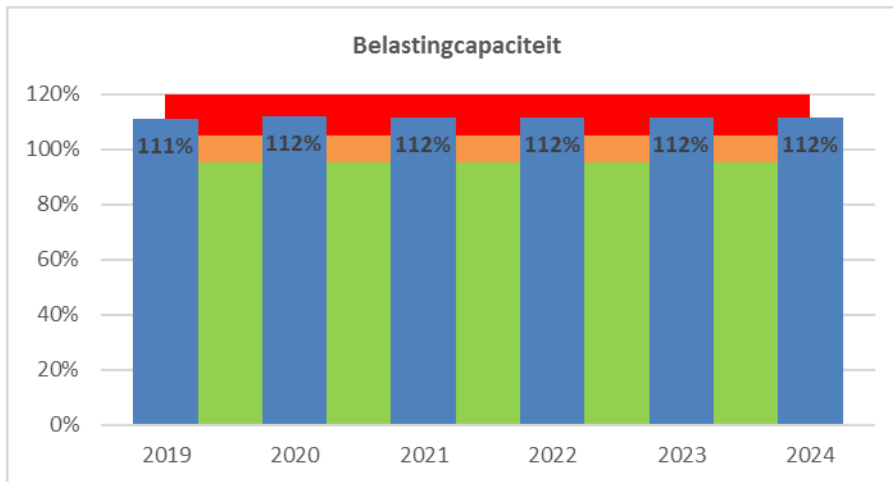
Op basis van het kengetal blijkt dat er geen structurele ruimte is om tekorten of extra lasten binnen de huidige meerjarenbegroting op te vangen. Dit past binnen ons beleid om strak te begroten maar kan nieuwe investeringsplannen in de weg staan. De exploitatieruimte ratio voor jaarrekening 2020 bedraagt 5%. Dit betekent dat er incidenteel resultaat is behaald op de exploitatie.

### 3.3.8.6 Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeenten zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Deze cijfers worden in de jaarlijkse meicirculaire bekend gemaakt. Het kengetal belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar te vergelijken met het landelijke gemiddelde in het jaar daarvoor.

De belastingcapaciteit wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t (het begrotingsjaar)}}{\text{woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t-1 (het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar)}}$$



Algemene normwaarden belastingcapaciteit	Ratio Belastingcapaciteit
Ruimte in belastingcapaciteit	> 0%
Vrijwel geen ruimte in belastingcapaciteit	0%
Geen geen ruimte in belastingcapaciteit	< 0%

De belastingcapaciteit wordt berekend bij de begroting. Bij het maken van de jaarrekening wordt de belastingcapaciteit niet opnieuw berekend.

De ruimte die een gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Deze cijfers worden in de jaarlijkse meicirculaire bekend gemaakt.

Het kengetal belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar te vergelijken met het landelijke gemiddelde in het jaar daarvoor. De gemiddelde woonlasten van gemeenten in 2020 bedragen volgens begroting € 740.



### 3.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Onder onderhoud kapitaalgoederen verstaan we het beheer van onze eigendommen. Om onze gemeenschap te laten functioneren zijn eigendommen nodig, waaronder wegen, riolering, water, groen en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. In deze paragraaf wordt stilgestaan bij het beleid en de (financiële) consequenties ervan, ten aanzien van de hiervoor genoemde kapitaalgoederen.

#### Wegen

Beleidskader:	Beleidskader: Beleid inzake wegbeheer is verwoord in het beleidsplan wegen. In februari 2019 heeft de raad een herziening vastgesteld met het beleidsplan wegen 2019-2023. In dat plan is geconcludeerd dat het onderhoudsniveau van de verhardingen op orde maar in de nabije toekomst wat extra aandacht behoeft. Daarvoor is extra geld beschikbaar gesteld. De gemeente heeft het beheer over een wegennet van 164 kilometer.
Financiële consequenties:	Financiële consequenties: Voor een continue programma wordt jaarlijks geld in een voorziening gestort. De benodigde jaarlijkse storting is in 2019 langjarig verhoogd naar € 340.000. Daarnaast is extra budget vrijgemaakt voor onderhoud aan de berm.
Jaarrekening:	Jaarrekening: De voorziening wegbeheer bedraagt per 31 december 2020 € 247.000.

#### Riolering

Beleidskader:	Beleidskader: Het gemeentelijk beleid inzake riolering wordt verwoord in het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP). Dit is in juni 2017 door de Raad vastgesteld en beslaat de periode 2017-2022. Daarin wordt aangegeven hoe de gemeente de zorgplicht voor de afvoer van afvalwater de komende periode gaat invullen. De gemeente Boekel beheert in totaal 56,3 km vrij verval riolering. Verder heeft de gemeente nog 367 mini gemaaltjes in het drukriool met daaraan zo'n 64,6 km persleiding. Met betrekking tot nieuw beleid worden in het vGRP keuzes gemaakt inzake de standaard beheer-uitgangspunten maar vanaf nu ook in klimaatmaatregelen en verdrogingsproblematiek gecombineerd met maatregelen om extreme buien te kunnen verwerken.
Financiële consequenties:	Financiële consequenties: De financiële consequenties van de keuzes uit het vGRP zijn verwerkt in een kostendekkingsplan. In de raadsvergadering van 4 oktober 2018 is het geactualiseerde kostendekkingsplan 2018-2020 vastgesteld. De kosten worden gedekt door de inkomsten uit het rioolrecht. Het rioolrecht voor een gezin met een gemiddeld waterverbruik (51-150 m3 per jaar) bedroeg in 2020 € 202,80.
Jaarrekening:	Jaarrekening: De voorziening vGRP bedraagt per 31 december 2020 € 446.000.

#### Berm- en schouwsloten

Beleidskader:	Beleidskader: Op basis van het beleid dat in 2011 is vastgesteld is een onderhoudsbestek opgesteld. Deze is in 2020 andermaal vernieuwd en loopt tot en met 2023.
Financiële consequenties:	Financiële consequenties: De huidige jaarlijkse kosten zijn in 2020 begroot op € 97.000. Uitgangspunt voor het nieuwe beleid is dat zoveel als mogelijk aansluiting wordt gevonden bij het budget. Indien we duidelijk ander beleid voorstaan met daaraan verbonden financiële consequenties zal dat aan de raad worden voorgelegd.
Jaarrekening:	Jaarrekening: In 2020 is € 94.000 besteed aan het onderhoud berm- en schouwsloten.

## Groen

Beleidskader:	Eind 2018 is een integraal onderhoudsbestek gegund aan IBN voor de periode van 2019-2023. Wat betreft boomonderhoud is eind 2018 een nieuw bestek opgesteld en aanbesteed voor 2 jaar met een optie tot een verlenging. In dit bestek staan de richtlijnen voor het bomenonderhoud beschreven. De opdracht is gegund aan Ploegmakers. In 2020 is door Ploegmakers aangegeven dat zij het contract niet willen verlengen.
Financiële consequenties:	De aanbieding van IBN voor het integraal onderhoudsbestek is uitgekomen op € 380.000 voor 2020, onder andere vanwege uitbreiding van het areaal. De aanbieding past hiermee niet binnen de beschikbare budgetten en middels de voorjaarsnota 2020 is het bedrag bijgesteld.
Jaarrekening:	In 2020 is € 371.000 is besteed aan het IBN-budget.

## Gebouwenbeheer

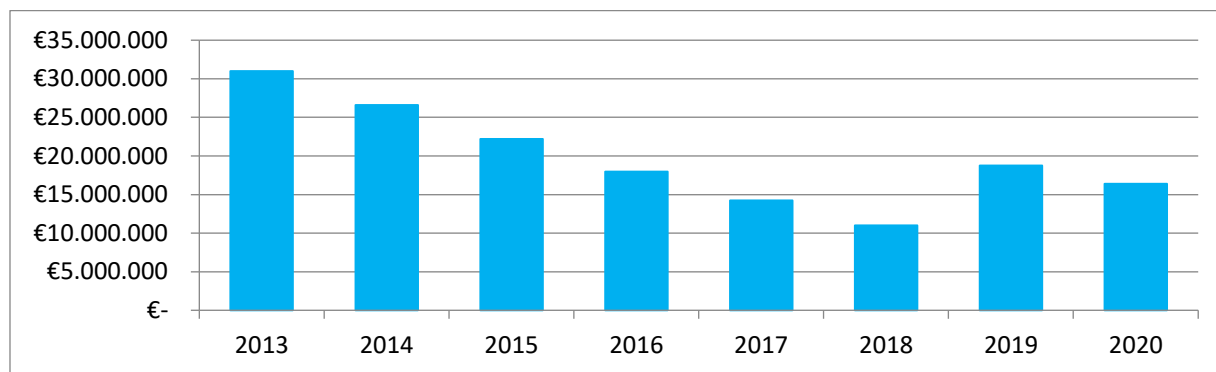
Beleidskader:	De gemeente Boekel heeft een MeerJaren OnderhoudsPlan (MJOP) voor al haar gemeentelijke gebouwen. Het groot onderhoud waar de gemeente verantwoordelijk voor is, staat hierin opgenomen. Het onderhoud dat wordt beschouwd als gering en dagelijks onderhoud in de zin van de wet is voor rekening van de gebruikers / beheerders / huurders van de gemeentelijke gebouwen.
Uitvoeringsniveau:	Per gebouw is een onderhoudskostenplan CAPEX (investeringen groter dan € 10.000 om de levensduur van de gebouwen te verlengen) en een onderhoudskostenplan OPEX (terugkerende kleinere kosten om het kwaliteitsniveau van de gebouwen in stand te houden) opgesteld. Jaarlijks vindt er een dotatie plaats in de voorziening, waaruit de kosten van OPEX betaald worden. De investeringenlasten (CAPEX) worden over een periode van de gebruikersduur afgeschreven. Tevens is er, in de exploitatie, een post opgenomen ten behoeve van de onderhoudscontracten voor gemeentelijke gebouwen, een post ten behoeve van de regievoering en een post voor onvoorziene kosten. Het onderhoud voor 2020 is binnen het vastgestelde budget uitgevoerd. Enkele posten die voor 2020 in het plan waren opgenomen zijn in 2020 niet uitgevoerd en zullen bij de actualisatie van het plan naar 2021 doorgeschoven worden. Het MeerJaren OnderhoudsPlan wordt jaarlijks ambtelijk geactualiseerd. Eens in de vier jaar, in relatie tot het accommodatiebeleid wordt de actualisatie door een externe deskundige opgepakt. Deze actualisatie zal ook separaat worden aangeboden aan de gemeenteraad.
Jaarrekening:	De voorziening onderhoud gebouwen bedraagt per 31 december 2020 € 163.000.

### 3.5 Financiering

Uit het overzicht van opgenomen geldleningen (bijlage G van de jaarrekening) blijkt dat er in 2020 géén nieuwe langlopende lening is aangegaan. Rekening houdend met het bovenstaande in relatie tot de reguliere aflossingen in 2020 van in het verleden afgesloten langlopende leningen, is de langlopende schuld per balansdatum in 2020 met € 2.370.000 afgenomen tot € 16.370.000.

Het keuzemoment voor het aantrekken van een vaste geldlening wordt naast het benodigde inzicht in de geldstromen ook bepaald door de marktverwachtingen, het voldoen aan de wettelijke regelingen, de kasgeldnorm en de renterisiconorm (wet FIDO). Daardoor is het niet mogelijk/toegestaan om alles met 'kort geld' te financieren. Een instrument waar we overigens veelvuldig gebruik van maken aangezien de rentelast voor 'kort geld' over het algemeen lager is. Het risico hiervan ligt echter in de toekomst ten tijde van herfinanciering. Kan in de toekomst voor eenzelfde rentepercentage worden geleend, of wordt de gemeente op dat moment geconfronteerd met (aanzienlijke) financiële tegenvallers? Om dit risico te ondervangen dient volgens de wet Fido de financiering gestoeld te zijn op een combinatie van lang en kort vreemd vermogen. Voor meer detailinformatie over de ontwikkeling van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm in 2020 wordt verwezen naar paragraaf 3.5.1 & 3.5.2. Daarnaast is het verplichte onderdeel renteschema in paragraaf 3.5.3 opgenomen.

In de onderstaande grafiek is de ontwikkeling van de langlopende schuld in de afgelopen jaren inzichtelijk gemaakt. De aflossingen van deze langlopende leningen bedragen in 2020 € 2.370.000 (2019: € 2.270.000), met een bijbehorende rentelast van € 302.000 per jaar (2019: € 333.000). Het saldo van het kort vreemd vermogen (kasgeldlening) bedraagt per balansdatum € 0,00. Met de investeringen in het Centrumplan, De Burgt en de Randweg zal er in 2021 nieuw vreemd vermogen worden aangetrokken.



Figuur: ontwikkeling langlopende leningen per balansdatum

Daar het merendeel van de aangetrokken geldlening betrekking heeft op grondaankopen die binnen een termijn van 10 jaar tot voldoende omzet hebben geleid is de termijn van de geldlening teruggebracht van de reguliere 25 jaar naar 10 jaar. Deze lijn is in 2013 losgelaten en worden de nieuwe langlopende lening aangegaan met een looptijd van 20 jaar. Dit omdat de verwachte levensduur van de investeringen die met deze middelen gefinancierd zijn eerder 20 dan 10 jaar bedraagt.

Met behulp van onze liquiditeitsprognose, die periodiek wordt geactualiseerd, wordt getracht de bestaande en toekomstige liquiditeitsbehoefte zo goed mogelijk in beeld te brengen en het aangaan van leningen hierop af te stemmen. Het aantrekken van langlopende middelen zal echter nooit één op één kunnen worden afgestemd op de bestaande behoefte aangezien de planning en realisatie van investeringen en/of projecten altijd afwijkingen zullen vertonen. Fluctuaties die hierdoor op korte termijn ontstaan worden opgevangen middels het aantrekken van kort geld (korter dan 1 jaar).

Waar voorheen het merendeel van de kosten van de langlopende geldlening in rekening werd gebracht bij de exploitatieopzetten van het grondbedrijf is dit inmiddels gekanteld. Gezien de huidige ontwikkelingen binnen de grondexploitatie is over 2020 +/- 21% van de totale gemeentelijke rentekosten in rekening gebracht bij het grondbedrijf (2019 +/- 20%). Het gehanteerde rente percentage bedraagt voor 2020 1,25% (2019: 1,80%), dit sluit aan bij de notitie rente (BBV).

### 3.5.1 Renterisiconorm

Uitgangspunt van de renterisiconorm is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisiconorm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van de gehele vaste schuld. De berekening van de realisatie van de huidige renterisiconorm is opgenomen in de volgende tabel.

<b>Renterisiconorm</b>		Begroot	Werkelijk
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g (schuldbedrag)	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g (schuldbedrag)	0	0
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a – 1b)	0	0
3a	Nieuwe aangetrokken vaste schuld	0	0
3b	Nieuwe verstrekte lange leningen	0	0
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a – 3b)	0	0
5	Betaalde aflossingen	2.370.000	2.370.000
6	Geherfinancierde schuld (laagste van 4 en 5)	0	0
<b>Renterisico</b>			
7	Stand van de vaste schuld per 01-01-2020 en 31-12-2020	18.740.000	16.370.000
8	Het bij Min. Regeling vastgesteld 20 %	3.748.000	3.274.000
9	Werkelijk Renterisico	2.370.000	2.370.000
<b>Toets renterisiconorm</b>			
10	Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	1.378.000	904.000

### 3.5.2 Kasgeldlimiet

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Deze limiet geeft het bedrag aan dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage, vermenigvuldigd met het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar. In de volgende tabel is de realisatie berekening van de kasgeldlimiet van 2020 opgenomen.

<b>Kasgeldlimiet</b>	<b>Begroting</b>	<b>Werkelijk</b>			
		<b>1<sup>e</sup> kw.</b>	<b>2<sup>e</sup> kw.</b>	<b>3<sup>e</sup> kw.</b>	<b>4<sup>e</sup> kw.</b>
<b>1 Toegestane kasgeldlimiet</b>	<b>36.537.646</b>				
In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
in een bedrag	3.105.700	3.105.700	3.105.700	3.105.700	3.105.700
<b>2 Omvang vlottende korte schuld</b>	<b>0</b>	<b>2.000.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Opgenomen gelden < 1 jaar	0	2.000.000	0	0	0
Schuld in rekening-courant	0	0	0	0	0
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0	0
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0	0
<b>3 Vlottende middelen</b>	<b>0</b>	<b>264.859</b>	<b>284.897</b>	<b>259.464</b>	<b>114.248</b>
Contante in kas	0	2.134	3.153	4.865	7.022
Tegoeden in rekening-courant	0	262.725	281.744	254.599	107.226
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0	0	0	0
<b>4 Toets kasgeldlimiet</b>					
Totaal netto vlottende schuld	0	4.636.978	1.119.304	1.012.163	2.442.528
Toegestane kasgeldlimiet	3.105.700	3.105.700	3.105.700	3.105.700	3.105.700
<b>Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)</b>	<b>3.105.700</b>	<b>-1.531.278</b>	<b>1.986.396</b>	<b>2.093.537</b>	<b>663.172</b>

### 3.5.3 Renteschema

In het rapport Vernieuwing BBV van de Commissie Vernieuwing BBV was het advies opgenomen om de rentekosten transparant in het jaarverslag op te nemen. Waarna dit advies is overgenomen in het wijzigingsbesluit zoals verwerkt in artikel 13 BBV.

Om er voor te zorgen dat in de verantwoording de totale rentelasten en de daar aan gekoppelde financieringsbehoefte inzichtelijk zijn, wordt in artikel 13 voorgeschreven dat de paragraaf financiering voortaan ook in ieder geval inzicht geeft in de rentelasten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties, en taakvelden wordt toegerekend. In onderstaand schema wordt deze over 2020 uiteengezet.

<b>Renteschema</b>		
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 317.798,95
b.	De externe rentebaten (idem)	-/- € 0
	<b>Saldo rentelasten en rentebaten</b>	<b>€ 317.799</b>
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- € 63.795
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- € 0
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+ € 0
	<b>Aan taakvelden toe te rekenen externe rente</b>	<b>€ 63.795</b>
d1.	Rente over eigen vermogen	+/+ € 0
d2.	Rente over voorzieningen	+/+ € 0
	<b>Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente</b>	<b>€ 254.004</b>
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/- € 254.004
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury	€ 0

### 3.6 Lokale heffingen

Deze paragraaf bevat informatie over het tarievenbeleid voor de gemeentelijke heffingen en belastingen, de ontwikkeling van de lokale heffingen en het kwijtscheldingsbeleid van de gemeente.

Belastingsoort	Begroting 2020	Rekening 2020	Vershil
Onroerende zaakbelastingen	€ 2.732.000	€ 2.729.000	€ -3.000
Afvalstoffenheffing	€ 787.000	€ 796.000	€ 9.000
Rioolrecht	€ 1.024.000	€ 1.069.000	€ 45.000
Toeristenbelasting	€ 20.000	€ 19.000	€ -1.000
Leges bouwvergunningen	€ 405.000	€ 337.000	€ -68.000
Graf- en begrafenisrechten	€ 102.000	€ 90.000	€ -12.000
<b>Totaal</b>	<b>€ 5.070.000</b>	<b>€ 5.040.000</b>	<b>€ -30.000</b>

#### 3.6.1. Onroerende zaakbelastingen

Doelstelling van de onroerende-zaakbelastingen is het verkrijgen van algemene dekkingsmiddelen door heffing en inning.

Ten aanzien van de opbrengst voor de onroerende-zaakbelastingen geldt dat de basisverhoging vanaf 2005 gebaseerd wordt op de consumentenprijsindex over een gemiddelde van de afgelopen vijf jaar, door het Centraal Planbureau berekend op 1 %.

Zoals uit de bovenstaande tabel blijkt zijn de gerealiseerde OZB-opbrengsten € 3.000 minder zijn dan in de begroting werd ingeschat. De mindere opbrengst is het gevolg van het afboeken van oninbare vorderingen met betrekking tot voorgaande jaren.

OZB 2020							
Gemeente	Tarief woningen	Gemeente	Tarief eigenaar niet-woning	Gemeente	Tarief gebruiker niet-woning	Gemeente	Gemiddeld betaalde ozb woningen
Geldrop-Mierlo	0,0778	Geldrop-Mierlo	0,1610	Geldrop-Mierlo	0,1308	Geldrop-Mierlo	217
Son en Breugel	0,0881	Son en Breugel	0,1649	Son en Breugel	0,1407	Uden	264
Landerd	0,0929	Someren	0,1814	Someren	0,1436	Boxmeer	290
Uden	0,0932	Meerijstad	0,2011	Sint-Michielsgestel	0,1621	Oss	294
Meerijstad	0,1102	Deurne	0,2043	Deurne	0,1752	Landerd	308
Asten	0,1106	Asten	0,2201	Asten	0,1794	Son en Breugel	309
Bernheze	0,1144	Laarbeek	0,2254	Nuenen c.a.	0,1826	Meerijstad	326
Oss	0,1153	Nuenen c.a.	0,2274	Boxmeer	0,1831	Asten	348
Boxmeer	0,1154	Helmond	0,2314	Laarbeek	0,1850	Cuijk	349
Someren	0,1154	Sint Anthonis	0,2325	Helmond	0,1851	Helmond	351
Sint Anthonis	0,1169	Boxmeer	0,2333	Gemert-Bakel	0,1856	Sint Anthonis	352
Laarbeek	0,1269	<b>Boekel</b>	<b>0,2406</b>	Sint Anthonis	0,1860	Someren	358
Sint-Michielsgestel	0,1276	Uden	0,2470	Meerijstad	0,1868	Bernheze	367
Nuenen c.a.	0,1332	Sint-Michielsgestel	0,2497	<b>Boekel</b>	<b>0,1939</b>	Laarbeek	377
Deurne	0,1341	Oss	0,2574	Uden	0,1972	Grave	387
<b>Boekel</b>	<b>0,1434</b>	Grave	0,2680	Oss	0,2081	Deurne	408
Mill en Sint Hubert	0,1491	Gemert-Bakel	0,2762	Grave	0,2165	Mill en Sint Hubert	408
Cuijk	0,1493	Bernheze	0,2865	Landerd	0,2210	Sint-Michielsgestel	432
Helmond	0,1520	Mill en Sint Hubert	0,2919	Bernheze	0,2257	<b>Boekel</b>	<b>434</b>
Gemert-Bakel	0,1559	Landerd	0,2928	Mill en Sint Hubert	0,2348	Gemert-Bakel	458
Grave	0,1676	Cuijk	0,3502	Cuijk	0,2619	Nuenen c.a.	465
<b>Gemiddelde</b>	<b>0,1233</b>	<b>Gemiddelde</b>	<b>0,2402</b>	<b>Gemiddelde</b>	<b>0,1898</b>	<b>Gemiddelde</b>	<b>357</b>

Bron: Coelo Atlas 2020; OZB-tarieven van omliggende gemeenten 2020

### 3.6.2. Afvalstoffenheffing

Doelstelling: het inzamelen en verwerken van huishoudelijk en aanverwant afval. Daarbij is het streven om door middel van gescheiden ophalen het hergebruik van grondstoffen te bevorderen en het aanbieden van restafval te beperken en te verwerken tegen een kostendekkend tarief.

Met ingang van het jaar 2010 zijn meer kosten toegerekend aan de afvalstoffenheffing zoals: stortkosten zwerfafval, inzamelen en verwerken bladafval en bijdragen aan inzameling door derden ten behoeven van een volledig en betrouwbaar beeld van de totale kosten terzake en een 100% kostendekkend tarief.

Het aantal objecten waarvoor op grond van de Wet milieubeheer een verplichting tot inzameling van huishoudelijk afval geldt, bedraagt in 2020: 4.265 incl. leegstand, exclusief leegstand = 4.166.

Afvalstoffenheffing	2017	2018	2019	2020
Objecten incl. leegstand	4.033	4.107	4.185	4.265
Leegstand	81	93	82	99
Objecten excl. leegstand	3.952	4.014	4.103	4.166

Het tarief is voor 2020 berekend op € 193 (2019: € 176). Dit betreft het vaste tarief dat geldt voor zowel éénpersoonshuishoudens als voor meerpersoonshuishoudens. Het verschil tussen de huishoudens wordt tot uitdrukking gebracht via het gebruik van tariefzakken van 60 liter á € 1,50 per stuk (rol 10 stuks = € 12,50). Voor kleine zakken (30 liter) wordt € 0,75 in rekening gebracht. De geraamde opbrengst afvalstoffenheffing 2020 bedroeg € 787.000. De werkelijke opbrengst bedraagt € 796.000, een gering verschil van € 9.000, afgerond 1%.

Op basis van het gemiddeld gebruik komt het Coelo-rapport voor de gemeente Boekel voor 2020 uit op € 201 (2019: € 185) voor een éénpersoonshuishouden en € 210 (2019: € 194) voor een meerpersoonshuishouden; zoals blijkt uit onderstaande tabel.

Afvalstoffenheffing 2020			
Gemeente	Éénpersoons HH	Gemeente	Meerpersoons HH
Asten	123	Asten	177
Deurne	141	Cuijk	188
Mill en Sint Hubert	158	Deurne	192
Someren	163	Sint Anthonis	202
Laarbeek	167	Boxmeer	204
Landerd	167	Someren	205
Son en Breugel	173	Gemert-Bakel	206
Cuijk	178	<b>Boekel</b>	<b>210</b>
Bernheze	182	Helmond	213
Meerijstad	183	Son en Breugel	217
Nuenen c.a.	183	Mill en Sint Hubert	218
Gemert-Bakel	184	Laarbeek	224
Uden	187	Meerijstad	224
Sint Anthonis	193	Uden	226
Boxmeer	195	Bernheze	234
<b>Boekel</b>	<b>201</b>	Grave	239
Helmond	213	Sint-Michielsgestel	257
Sint-Michielsgestel	213	Nuenen c.a.	257
Geldrop-Mierlo	213	Landerd	263
Grave	230	Oss	278
Oss	278	Geldrop-Mierlo	298
<b>Gemiddelde</b>	<b>187</b>		<b>225</b>

Bron: Coelo Atlas 2020; tarieven afvalstoffen van omliggende gemeenten 2020

### 3.6.3. Rioolrechten

Doelstelling: de kwaliteit van het rioleringsstelsel op een maatschappelijk geaccepteerd niveau te waarborgen t.b.v. de gebruikers van het gemeentelijk rioleringsstelsel, waarbij wordt uitgegaan van een gesloten financieringsstelsel.

De Raad heeft op 1 juni 2017 het vGRP (verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan) 2017-2022 vastgesteld. In dit vGRP is een overzicht opgenomen van de aanwezige voorzieningen in relatie tot de zorgplicht voor stedelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater en grondwater plus de voorgenomen maatregelen op deze terreinen.

Medio 2018 is gestart met de actualisatie van het vigerende vGRP. Meerdere factoren maakten het noodzakelijk om het huidige vGRP opnieuw tegen het licht te houden.

Het nieuwe kostendekkingsplan is op 4 oktober 2018 door de raad vastgesteld.

In 2019 diende een inhaalslag plaats te vinden om een juist, compleet en correct vGRP aan te kunnen bieden. Dit betekent dat de tarieven in 2019 eenmalig met 16,4% dienden te stijgen. Om alle toekomstige investeringen mogelijk te maken was het noodzakelijk dat de rioolheffing vanaf 2020 jaarlijks met 4% moet stijgen naast de reguliere inflatiecorrectie.

In het vGRP zijn alle kosten en investeringen in beeld gebracht en is het tarief daarop berekend zodat jaarlijks een 100% kostendekkendheid wordt gehanteerd.

Ingaande het belastingjaar 2013 is het tarief dat in rekening wordt gebracht gekoppeld aan de hoeveelheid afgevoerd water, gemeten in m<sup>3</sup>. Een systematiek die beter aansluit bij het uitgangspunt: de vervuiler betaald.

Categorie	Tarief 2017	Tarief 2018	Tarief 2019	Tarief 2020
t/m 50m <sup>3</sup>	€ 142	€ 144	€ 168	€ 175
51 t/m 150 m <sup>3</sup>	€ 165	€ 167	€ 195	€ 203
151 t/m 250 m <sup>3</sup>	€ 196	€ 199	€ 232	€ 241
251 t/m 500 m <sup>3</sup>	€ 228	€ 231	€ 270	€ 280
Indien per verbruiksperiode meer dan 500 m <sup>3</sup> wordt afgevoerd, is daarboven een tarief verschuldigd voor elke volle eenheid van 1m <sup>3</sup> afgevoerd water.				
501 t/m 5.000 m <sup>3</sup>	€ 1,01	€ 1,03	€ 1,19	€ 1,24
5.001 t/m 10.000 m <sup>3</sup>	€ 0,73	€ 0,74	€ 0,86	€ 0,90
10.000 t/m 25.000 m <sup>3</sup>	€ 0,47	€ 0,48	€ 0,56	€ 0,58
25.000 t/m 50.000 m <sup>3</sup>	€ 0,15	€ 0,15	€ 0,18	€ 0,18
> 50.000 m <sup>3</sup>	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,06	€ 0,06

Figuur: tarief rioolrecht per categorie.

Het aantal objecten van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt geloosd bedraagt:

	2017	2018	2019	2020
Woningen	3.950	4.023	4.099	4.177
Niet-woningen	362	364	358	380
Grootverbruik	45	45	46	26

De opbrengst rioolrechten woningen en bedrijven voor het jaar 2020 zijn op basis van het laatst vastgestelde vGRP geschat € 1.024.000. De werkelijke opbrengst ligt circa 4,3 % hoger en bedraagt € 1.069.000. Hierbij is rekening gehouden met de ontvangsten die betrekking hadden op voorgaande jaren en verminderingen. De extra inkomsten hebben te maken met de dynamiek van het verbruik dat op voorhand niet exact is in te schatten.



Rioolrechten 2020			
Gemeente	Éénpersoons HH	Gemeente	Meerpersoons HH
Nuenen c.a.	69	Cuijk	163
Landerd	130	Oss	168
Sint Anthonis	135	Sint-Michielsgestel	169
Sint-Michielsgestel	137	Bernheze	171
Boxmeer	156	Someren	177
Cuijk	163	Meerijstad	180
Meerijstad	168	Son en Breugel	183
Oss	168	Gemert-Bakel	185
Bernheze	171	Landerd	187
<b>Boekel</b>	<b>175</b>	Geldrop-Mierlo	188
Someren	177	Laarbeek	199
Mill en Sint Hubert	177	Sint Anthonis	200
Son en Breugel	183	Grave	201
Gemert-Bakel	185	Nuenen c.a.	202
Geldrop-Mierlo	188	Helmond	202
Deurne	189	<b>Boekel</b>	<b>203</b>
Laarbeek	199	Uden	209
Grave	201	Asten	234
Helmond	202	Boxmeer	245
Uden	209	Mill en Sint Hubert	275
Asten	234	Deurne	289
<b>Gemiddelde</b>	<b>172</b>		<b>201</b>

Bron: Coelo Atlas 2020; tarieven rioolrechten van omliggende gemeenten 2020

### 3.6.4. Toeristenbelasting

Doelstelling: het verkrijgen van algemene dekkingsmiddelen.

Voor 2020 is het bestaande tarief geïndexeerd met 1% en vastgesteld op € 1,10 per overnachting per persoon. De opbrengst 2020 is begroot op € 20.000. € 10.000 lager dan primair begroot als gevolg van Corona. Het 1<sup>e</sup> opgelegde kohier bedroeg over 2020 € 22.700. Daarnaast zal nog een 2<sup>e</sup> kohier worden opgelegd op basis van aangifte. Op basis daarvan kan bepaald worden wat de totale realisatie is t.o.v. de begroting. Het 2<sup>e</sup> kohier is nog in onderzoek en valt mogelijk buiten de reikwijdte van het jaarrekeningproces 2020. De ontvangst van het 2<sup>e</sup> kohier wordt naar verwachting betrokken bij de verantwoording van de jaarrekening 2021. In 2020 is € 8.200 ontvangen dat betrekking heeft op 2019. De totale opbrengst voor 2020 zal het bijgestelde bedrag van € 20.000 overschrijden. Dus de effecten voor 2020 inzake Corona hebben zich niet doorgezet zoals werd ingeschat. Vanuit de rijksoverheid is een compensatie ontvangen van € 7.200 t.b.v verwacht gemis aan toeristenbelasting en wordt meegenomen bij de algemene uitkering.

### 3.6.5. Graf- en begrafenisrechten

Doelstelling: de mogelijkheid bieden voor het ter aarde bestellen van overledenen in een passende omgeving in het belang van de volksgezondheid.

Reeds vanaf 2012 zien we een daling van aanvragen van zo'n 40%. Door die afname moest het tarief stijgen om kostenneutraal te kunnen exploiteren. Om dat effect te ondervangen zijn in 2020 de leges voor het vestigen van een grafrecht met 15% verhoogd. Dit is inclusief de indexering van 1%.

De geraamde opbrengst graf- en begrafenisrechten bedroeg in 2020 € 102.000. De werkelijke opbrengst bedraagt € 90.000, een lagere opbrengst dan verwacht van +/- €12.000. Ter vergelijking bedroeg voor 2019 de opbrengst € 76.000.

### 3.6.6. Bouwleges en overige leges en vergoedingen

Doelstelling: het door middel van het opleggen van leges en vergoedingen komen tot kostendekking van diverse door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten en producten. De tarieven voor de leges zijn in 2020 verhoogd met het consumenten prijsindexpercentage van 1%.

Een aantal leges is wettelijk gelimiteerd of vastgesteld; hiermee wordt natuurlijk rekening gehouden.

De begrote opbrengst voor 2020 bedroeg € 325.000 (primair) en is tussentijds bijgesteld tot een verwachte opbrengst van € 405.000. In werkelijkheid is € 337.000 gerealiseerd.

Een lagere opbrengst dan begroot van afgerond 17%. De inschatting is dat dit een rechtstreeks gevolg is van de corona perikelen.

### 3.6.7. Kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid is een belangrijk instrument van de gemeente om de armoede te bestrijden.

Hierbij worden door de gemeente de wettelijke mogelijkheden ten volle benut. Als de aanslag juist is opgelegd en men niet in staat is vanwege de financiële situatie - ook niet door middel van een betalingsregeling - deze aanslag te betalen, kan men om kwijtschelding vragen.

Met betrekking tot kwijtschelding van gemeentelijke belastingen wordt het percentage voor de berekening van de kosten van bestaan gesteld op 100% van de normuitkering die de belastingschuldige naar de maatstaven van het Bijstandsbesluit landelijke normering zou kunnen krijgen.

Volledige of gedeeltelijke kwijtschelding kan worden toegekend voor rioolrechten en afvalstoffenheffing.

Géén kwijtschelding wordt verleend voor graf- en begrafenisrechten, marktgelden, toeristenbelasting en leges.

<b>Kwijtscheldingen</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>	<b>2020</b>
Ingediende verzoeken	50	63	77	92	104	190
Toegekende verzoeken	35	54	43	46	79	150
Afgewezen verzoeken	15	9	34	46	26	26
Openstaand	0	0	0	0	0	14

### 3.6.8. Ontwikkeling woonlasten

Onderstaande tabel geeft de gemiddelde lasten in 2020 weer in de verschillende omliggende gemeenten van Boekel.

Totaal gemeentelijke heffingen - euro/inwoner	2018	2019	2020
Geldrop-Mierlo	365	381	402
Sint-Michielsgestel	379	387	430
Boxmeer	447	444	452
Grave	424	427	459
Son en Breugel	423	428	461
Meerijstad	445	445	465
Laarbeek	378	381	469
Bernheze	420	446	470
Landerd	444	464	479
Someren	416	422	481
<b>Boekel</b>	<b>433</b>	<b>441</b>	<b>483</b>
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	486	489	491
Oss	478	489	495
Asten	457	467	508
Sint Anthonis	451	486	510
Cuijk	403	421	514
Gemert-Bakel	447	479	514
Deurne	496	504	520
Mill en Sint Hubert	505	488	525
Helmond	522	535	545
Uden	550	543	562
Bron: CBS			

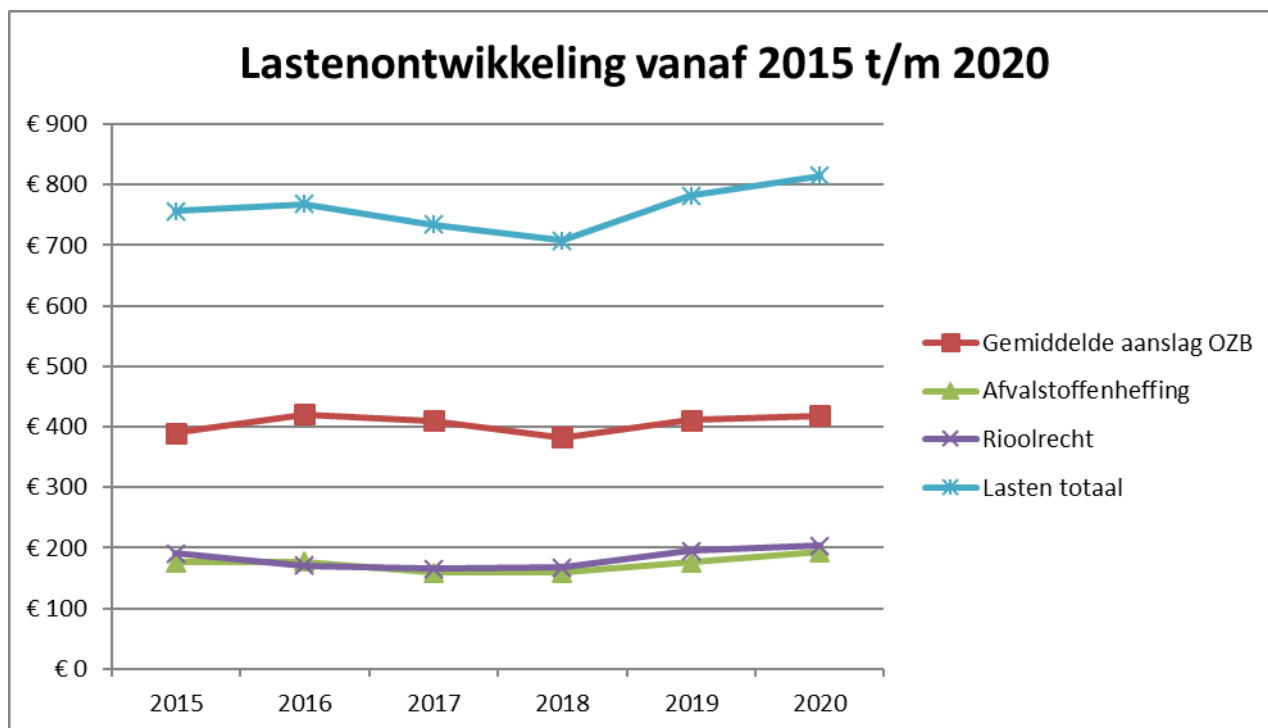
De totale gemeentelijke heffingen bestaan uit:

Onroerendezaakbelasting woningen, Onroerendezaakbelasting niet-woningen, Parkeerheffingen, Precariobelasting, Toeristenbelasting, Overige belastingen, Rioolheffing, Reinigingsrechten en afvalstoffenheffing, Secretarieleges burgerzaken, Begraafplaatsrechten, Leges wonen en bouwen, Overige leges.

Door middel van de navolgende tabel en grafiek maken wij inzichtelijk hoe vanaf 2015 de lokale woonlasten zich hebben ontwikkeld. De vergelijking met de omliggende gemeenten is in zoverre te maken, dat er rekening moet worden gehouden met het verschil tussen het vastrecht en het totale bedrag aan afvalstoffenheffing dat betaald moet worden. In onderstaande lastenontwikkeling is de afvalstoffenheffing gebaseerd op het vastrecht.

Lastenontwikkeling 2015 t/m 2020						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gemiddelde waarde woning	€ 261.000	€ 245.800	€ 253.200	€ 252.800	€ 261.000	€ 276.000
Eenheid	%	%	%	%	%	%
OZB tarief woning	0,1493%	0,1710%	0,1619%	0,1511%	0,1573%	0,1516%
Gemiddelde aanslag OZB	€ 389,67	€ 420,22	€ 409,88	€ 382,08	€ 410,58	€ 418,28
Afvalstoffenheffing	€ 175,89	€ 177,06	€ 159,00	€ 159,00	€ 176,00	€ 193,00
Rioolrecht	€ 191,00	€ 171,00	€ 165,00	€ 167,00	€ 195,00	€ 203,00
<b>Lasten totaal</b>	<b>€ 756,56</b>	<b>€ 768,28</b>	<b>€ 733,88</b>	<b>€ 708,08</b>	<b>€ 781,58</b>	<b>€ 814,28</b>

Figuur: Lastenontwikkeling in de jaren 2015 t/m 2020



### 3.6.9 Totaaloverzicht kostendekkendheid leges 2020

Met deze kostenonderbouwing wordt een inzicht gegeven in kostentoerekening van de activiteiten die een direct verband hebben met de te leveren diensten waarvoor middels de legesverordening worden gevraagd.

De vereisten voor kostendekkendheid van de leges zijn als volgt:

- Leges mogen maximaal kostendekkend zijn op ramings- c.q. begrotingsbasis (baten gedeeld door lasten maximaal 100%);
- De 3 titels uit de legesverordening worden elk afzonderlijk op kostendekkendheid beoordeeld, onderlinge kruissubsidiëring tussen de titels is toegestaan;
- Bij Titel 3 geldt dat behalve als geheel, tevens per hoofdstuk de maximale 100% kostendekkend geldt;
- Kosten van werkzaamheden die geen verhaalbare (belastbare) dienst zijn, worden niet toegerekend waaronder:
  - Kosten van beleid;
  - Kosten van handhaving, toezicht en controle (m.u.v. 1e controle na oplevering) v.w.b. titel 2;
- De gecompenseerde BTW op kosten (BTW-compensatiefonds), wordt als kostenpost meegenomen.

Totaaloverzicht kostendekkendheid leges 2020 Jaarrekening		Lasten	Baten	Kostendekking
		€	€	Percentage
<b>Titel 1</b>	<b>Algemene dienstverlening</b>			
Hoofdstuk 1	Burgerlijke stand	€ 14.019	€ 8.489	60,55%
Hoofdstuk 2	Reisdocumenten )	€ 153.403	€ 88.114	57,44%
Hoofdstuk 3	Rijbewijzen )			
Hoofdstuk 4	Verstrekingen uit de Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens	€ 29.242	€ 13.187	45,10%
Hoofdstuk 5	Verstrekingen uit het Kiezersregister *	-	-	
Hoofdstuk 6	Verstrekingen op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens *	-	-	
Hoofdstuk 7	Bestuursstukken	€ 57	€ 42	73,67%
Hoofdstuk 8	Vastgoedinformatie *	-	-	
Hoofdstuk 9	Overige publiekszaken	€ 17	€ 12	71,57%
Hoofdstuk 10	Kinderopvang	€ 653	€ 480	73,53%
Hoofdstuk 11	Leegstandswet *	-	-	
Hoofdstuk 15	Winkeltijdenwet *	-	-	
Hoofdstuk 16	Wet op de Kansspelen	€ 691	€ 508	73,54%
Hoofdstuk 18	Kabels en leidingen	€ 162.593	€ 117.692	72,38%
Hoofdstuk 19	Verkeer en vervoer	€ 2.388	€ 1.756	73,55%
Hoofdstuk 20	Diversen	€ 151	€ 111	73,56%
	<b>Totaal titel 1</b>	<b>€ 363.213</b>	<b>€ 230.391</b>	<b>63,43%</b>
<b>Titel 2</b>	<b>Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning</b>			
Hoofdstuk 1	Begripsomschrijvingen )			
Hoofdstuk 2	Vooroverleg/beoordeling concept aanvraag )			
Hoofdstuk 3	Omgevingsvergunning )			
Hoofdstuk 4	Vermindering en teruggaaf )	€ 490.743	€ 457.691	93,26%
N.v.t.	N.v.t. )			
Hoofdstuk 6	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project )			
Hoofdstuk 7	Bestemmingsplanherzieningen en/of wijzigingen zonder activiteiten )			
Hoofdstuk 8	In deze titel niet benoemde beschikking )			
	<b>Totaal titel 2</b>	<b>€ 490.743</b>	<b>€ 457.691</b>	<b>93,26%</b>
<b>Titel 3</b>	<b>Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn</b>			
Hoofdstuk 1	Drank en Horecawet	€ 23.106	€ 781	3,38%
Hoofdstuk 2	Organiseren evenementen	€ 18.936	€ 640	3,38%
Hoofdstuk 3	Gebruiksvergunning in verband met brandveiligheid *	-	-	
Hoofdstuk 4	Prostitutiebedrijven *	-	-	
	<b>Totaal titel 3</b>	<b>€ 42.042</b>	<b>€ 1.421</b>	<b>3,38%</b>
	<b>Diversen</b>			
	Graf- en begrafenisrecht	€ 136.268	€ 89.601	65,75%
	<b>Totaal Diversen</b>	<b>€ 136.268</b>	<b>€ 89.601</b>	<b>65,75%</b>
	<b>Totaal totale legesverordening</b>	<b>€ 1.032.265</b>	<b>€ 779.104</b>	<b>75,48%</b>

\* Geen afzonderlijke kosten / opbrengsten begroot!

### 3.7 Verbonden partijen

In deze paragraaf wordt inzicht verschaft in, en informatie verstrekt over alle partijen waar gemeente Boekel bestuurlijke en financiële banden mee onderhoudt.

Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is aanwezig wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement dan wel als financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt (art. 1 BBV). Bestuurlijk belang is aanwezig, indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie.

In het geval dat formeel juridisch geen sprake is van een verbonden partij door het ontbreken van een financieel belang zoals gedefinieerd in het BBV in de uitgave van 2016, maar er wel sprake is van:

- een structurele bekostiging in overwegende mate van (de activiteiten van) een organisatie via één of meer geldstromen (begrotingsfinanciering, subsidie en overeenkomst van opdracht);
- een bestuurlijke belang;

beveelt de Commissie BBV aan om deze organisaties gezien het maatschappelijke of algemene belang en de mogelijke risico's toch op te nemen in de paragraaf verbonden partijen.

Het criterium om deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen op te nemen in deze paragraaf als verbonden partij is gelegd bij die partijen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

De paragraaf 'Verbonden partijen' is om een tweetal redenen van belang:

- de verbonden partijen voeren beleid uit dat tot de verantwoordelijkheid van de gemeente behoort;
- welke risico's loopt de gemeente en wat zijn de budgettaire gevolgen.

Als gemeente blijven we wel verantwoordelijk voor de taken die we door verbonden partijen laten uitvoeren. Daarom is het van belang dat de raad in het proces van begroting en verantwoording de nodige informatie ontvangt om de bijdrage van verbonden partijen aan de realisatie van de programma's en daarmee gepaard gaande risico's te kunnen beoordelen.

In Noordoost-Brabant is gekozen om gezamenlijk regie te voeren op de gemeenschappelijke regelingen (GR'en). De gemeente Oss is de coördinerende gemeente voor het afstemmingsproces tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in Brabant Noordoost. Adoptieteams en Vijftallenoverleg zijn enkele instrumenten die de regio inzet om effectief verlengd lokaal te sturen. Er is afgesproken voor alle GR'en eenzelfde beleids- en begrotings- en rekeningcyclus te hanteren. De ambtelijke adoptieteams beoordelen de kadernota, begroting en de jaarrekening op alle beleids- en financiële aspecten en brengen advies uit aan de regiogemeenten. Dit advies is input voor het lokale advies aan de gemeenteraad.

De paragraaf betreffende de verbonden partijen dient volgens artikel 15 lid 1 van het BBV ten minste te bevatten:

- a. de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
- b. de lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:
  - gemeenschappelijke regelingen;
  - vennootschappen en coöperaties;
  - stichtingen en verenigingen, en,
  - overige verbonden partijen;
- c. de lijst van verbonden partijen.

Per verbonden partijen moet tenminste de volgende informatie worden opgenomen in deze paragraaf:

- a. de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
- b. het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
- c. de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;

- d. de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
- e. de eventuele risico's, als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel b, van de verbonden partij voor de financiële positie van de provincie onderscheidenlijk de gemeente.

Bij het opstellen van de begroting kunnen de onderdelen c, d en e niet altijd worden ingevuld. Het per verbonden partij opgenomen eigen vermogen bestaat uit de reserves en het eventuele nog niet verdeelde resultaat. Het vreemd vermogen betreft de passiva minus eigen vermogen.

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing nemen we de eventuele risico's op waarvoor de verbonden partijen mogelijk een beroep doen op de deelnemende gemeenten.

Hieronder volgt een toelichting per verbonden partij:

#### Gemeenschappelijke regelingen:

<b>Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost</b>	
Bestuurlijk belang	Wethouder
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De samenwerkende partners streven een kwalitatief hoogwaardig stelsel van kleinschalig collectief vervoer na. Zij willen daarmee voorzien in de behoefte aan openbaar vervoer, de instandhouding en de verbetering van de bereikbaarheid van de kleine kernen en het aanbod van adequate en efficiënte vervoersvoorzieningen voor diverse doelgroepen.
Financieel belang	De bijdrage beheerskosten in 2020 bedroeg € 153.000
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2020 € 785.000 / 31-12-2020 € 789.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2020 € 819.000 / 31-12-2020 € 850.000
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	Her gerealiseerde resultaat over 2020 bedraagt € 4.689. Voorgesteld wordt om dit toe te voegen aan de algemene reserve.
Risico's	n.v.t.

<b>GGD Hart voor Brabant</b>	
Bestuurlijk belang	Wethouder
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de openbare gezondheidszorg.
Financieel belang	De bijdrage 2020 bedroeg € 352.000
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2020 € 8.528.000 / 31-12-2020 € 7.820.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2020 € 8.371.000 / 31-12-2020 € 31.107.000
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	Het jaar 2020 kende een positief resultaat van € 247.000. Dit zal worden toegevoegd aan de algemene reserves.
Risico's	De uitbraak van Corona in 2020 heeft voor het GGD vanzelfsprekend gevolgen. Zo krijgen zij te maken met onvoorziene kosten. Hoewel de gevolgen nog niet zijn gespecificeerd in deze jaarstukken wordt wel aangegeven dat de algemene reserve voldoende is om financieel niet in de problemen te komen. De grootste benoemde risico's zitten in de fluctuaties omzetvolume plustaken en het stijgende ziekteverzuim.

<b>Werkvoorzieningschap Noordoost Brabant</b>	
Bestuurlijk belang	Wethouder
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorzieningen in deze regio. Ze verzorgen de administratie en gebruiken voor plaatsing van kandidaten haar eigen uitvoeringsorganisatie, de IBN-holding B.V.
Financieel belang	De bijdrage 2020 bedroeg € 1.237.000
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2020 € 26.968.000 / 31-12-2020 € 26.804.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2020 € 3.123.000 / 31-12-2020 € 2.310.000
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	In 2020 is een negatief bedrijfsresultaat gerealiseerd van € 164.300 vóór bestemming. Na toevoegingen en onttrekkingen aan diverse reserves resulteert dit in een exploitatieresultaat van nihil.
Risico's	Met het oog op de financieel zware tijden die onze gemeente tegemoet ziet, vinden we dat de GR ten gevolge hiervan eveneens een terughoudend financieel beleid dient te voeren. De te verwachte negatieve effecten van de ververdeling van het gemeentefonds alsmede het opvangen van tekorten in het sociale domein moeten niet alleen wij als gemeente vertalingen in onze meerjarenbegroting, maar willen wij ook terugzien in de begroting en meerjarenperspectief van de GR. Het "trap op trap af" principe is daarbij wat ons betreft het uitgangspunt.

<b>Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)</b>	
Bestuurlijk belang	Wethouder
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Het openbaar lichaam is ingesteld om ten behoeve van de deelnemers taken uit te voeren op het gebied van de fysieke leefomgeving en om als verlengstuk van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan een leefbare en veilige werk- en leefomgeving van de regio Brabant Noord.
Financieel belang	De bijdrage 2020 bedroeg € 422.000
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2020 € 8.575.000 / 31-12-2020 € 9.844.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2020 € 5.924.000 / 31-12-2020 € 3.227.000
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	Het jaar 2020 kende een positief resultaat van € 1.799.000
Risico's	n.v.t.

<b>Brabant Historisch Informatiecentrum</b>	
Bestuurlijk belang	Burgemeester
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Het behouden, bewerken en benutten van de archiefbescheiden opgenomen in de rijksarchiefbewaarpplaats in de provincie Noord-Brabant en de archiefbewaarpplaatsen van de deelnemende gemeenten en waterschappen. Daarnaast in volgorde van prioriteit: verbetering van de digitale dienstverlening, het archief als informatiecentrum en verbetering van de lokale dienstverlening.
Financieel belang	De bijdrage 2020 bedroeg € 35.000
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2020 € 915.000 / 31-12-2020 € 1.170.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2020 € 3.807.000 / 31-12-2020 € 3.999.000
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	Over 2020 bedroeg het positieve resultaat € 32.123. Voorgesteld wordt om dit bedrag te storten in de bestemmingsreserve E-depot-infrastructuur.
Risico's	n.v.t.



<b>Veiligheidsregio Brabant-Noord</b>	
Bestuurlijk belang	Burgemeester
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De Veiligheidsregio Brabant-Noord omvat Brandweer en Veiligheidsbureau Brabant-Noord, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio Brabant-Noord en het Gemeenschappelijk Meldcentrum Brabant-Noord. In de Veiligheidsregio werken gemeenten, de GGD en de Nationale Politie met hen samen op het gebied van brandweertzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, en meldkamers. Voorts werken ook het Waterschap Aa en Maas, het Waterschap De Dommel en het Regionaal Militair Commando-Zuid in de veiligheidsregio samen.
Financieel belang	De bijdrage 2020 bedroeg € 632.000 Dit bedrag is als volgt opgebouwd: Brandweer Brabant-Noord € 600.000 GHOR € 20.000 GMC € 12.000
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2020 € 10.432.000 / 31-12-2020 € 10.977.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2020 € 27.292.000 / 31-12-2020 € 28.517.000
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	Het jaar 2020 kende een positief resultaat van € 121.000. Deze is toegevoegd aan het eigen vermogen.
Risico's	Het COVID-19 (corona) virus heeft beperkte financiële gevolgen voor de jaarrekening 2020. Naar verwachting zijn er wel gevolgen voor de begrotingen van de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact zal zijn is nu onmogelijk te bepalen. De veiligheidsregio monitort de risico's en die van hun partners voortdurend. De organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. Zo wordt de liquiditeitspositie goed bewaakt en worden zo nodig maatregelen genomen om de taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

<b>Regionale Ambulance Voorziening (RAV)</b>	
Bestuurlijk belang	Wethouder
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg die tijdig ter plaatse is
Financieel belang	Sinds 2012 wordt er geen gemeentelijke bijdrage gevraagd.
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2020 € 13.670.000 / 31-12-2020 € 13.738.000.
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2020 € 25.506.000/ 31-12-2020 € 25.744.000
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	Het jaar 2020 kende een positief resultaat van € 174.000.
Risico's	n.v.t.

<b>Leerplicht en Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RBL BNO)</b>	
Bestuurlijk belang	Wethouder
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Het algemeen resultaat dat beoogd wordt, is een goede handhaving van de leerplichtwet en aanpak van voortijdig schoolverlaten. Dit geldt voor al het onderwijs: basisscholen, voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs (ROC's). De geformuleerde ambities voor de periode 2018-2020 zijn: - Onze regio heeft het laagste percentage voortijdig schoolverlaters in Nederland; - In onze regio zit geen enkel leerplichtig kind langer dan drie maanden thuis zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg;

	- In onze regio komt geen kwetsbare jongere (16-23) tussen wal en schip: Alle jongeren die niet in staat zijn om een startkwalificatie te behalen zijn in beeld en hebben een duurzame werkplek, passende dagbesteding of volgen een traject naar werk of zorg.
Financieel belang	De bijdrage 2020 bedroeg € 24.000
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2020 € 259.000 / 31-12-2020 € 299.000
Vreemd vermogen	n.v.t.
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	Het resultaat over 2020 bedraagt € 117.935. In 2020 is de restitutie over 2019 uitgekeerd, waardoor het netto resultaat uitkomt op € 40.385. Dit wordt toegevoegd aan de reserve.
Risico's	Het RBL BNO hanteert een maximale reserve van 10% op de begroting. De regionale afspraak is dat een overschot boven deze 10% terugvloeit naar de deelnemende gemeenten. Als er extra middelen nodig zijn, wordt een verzoek hiervoor door het RBL BNO voorgelegd aan de deelnemende gemeenten. Door het overschot tijdelijk vast te houden kan het RBL BNO sneller en efficiënter inspelen op een eventuele daling aan inkomsten, hiermee wordt voorkomen dat een restitutie direct wordt gevolgd door een verzoek om extra middelen.

#### **Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2015**

Bestuurlijk belang	De colleges geven de centrumgemeente Den Bosch mandaat en volmacht om binnen het in deze regeling vastgestelde kader de genoemde taken en opdracht uit te voeren, uiteraard begrensd door wetgeving, jurisprudentie en vooraf vastgestelde financiële kaders
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De regeling is aangegaan met als doel het behartigen van de belangen van de gemeenten op het gebied van de doelmatige inkoop van de individuele voorzieningen en de flexibele jeugdhulp, volgens het systeem van bestuurlijk aanbesteden.
Financieel belang	De kosten voor de inkooporganisatie zijn gebaseerd op een begroting, die jaarlijks met het inkoopplan wordt vastgesteld. De doorberekening naar de deelnemende gemeenten vindt plaats naar rato van het ontvangen rijksbudget Wmo.
Eigen vermogen	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	n.v.t.
Risico's	n.v.t.

#### **Centrumregeling Wmo Brabant Noordoost-oost 2015**

Bestuurlijk belang	De colleges van B&W geven de centrumgemeente Oss mandaat en volmacht om binnen het in deze regeling vastgestelde kader de genoemde taken en opdracht uit te voeren. De portefeuillehouden Wmo maakt deel uit van het reguliere overleg.
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De regeling is aangegaan met als doel het behartigen van de belangen van de gemeenten op het gebied van de doelmatige inkoop van ondersteuning in het kader van de Wmo volgens het systeem van bestuurlijk aanbesteden.
Financieel belang	De kosten voor de inkooporganisatie zijn gebaseerd op een begroting, die jaarlijks met het inkoopplan wordt vastgesteld. De doorberekening naar de deelnemende gemeenten vindt plaats naar rato van het ontvangen rijksbudget Wmo.
Eigen vermogen	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.

De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	n.v.t.
Risico's	n.v.t.

<b>Belastingssamenwerking Oost-Brabant (BSOB)</b>	
Bestuurlijk belang	Burgemeester
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De BSOB voert voor onze gemeente taken uit op het gebied van het waarderen van onroerende zaken en het heffen en innen van belastingen.
Financieel belang	De bijdrage 2020 bedroeg € 185.000
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2020 € 535.000 / 31-12-2020 € 299.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2020 € 12.885.000 / 31-12-2020 € 14.733.000
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	De BSOB heeft in 2020 een negatief financieel resultaat behaald van € 5.589 vóór resultaatbestemming.
Risico's	Geconstateerd is dat over de afgelopen jaren de hoeveelheid WOZ-bezwaren fors toegenomen is. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de impact van de NCNP-bureaus. Het effect hiervan, op de begroting van BSOB, is tweeledig. Enerzijds is er fors meer personele inzet benodigd om deze bezwaren af te handelen (welke veelal door inhuurmedewerkers wordt uitgevoerd) en anderzijds stijgen de proceskosten fors. BSOB doet er alles aan om deze kosten zo laag mogelijk te houden, maar de verwachting is dat deze kosten in de komende jaren niet afwijken van de eerdere kostenopgaven.

<b>Openbaar Onderwijs Oost Brabant</b>	
Bestuurlijk belang	Wethouder
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Coördinatie en uitoefening bevoegd gezag openbaar onderwijs in Bernheze, Oss, St. Oedenrode, Uden, Veghel, Boekel en Landerd.
Financieel belang	Allen gezamenlijk.
Eigen vermogen	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	Er worden geen kosten gemaakt.
Risico's	n.v.t.

<b>Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel</b>	
Bestuurlijk belang	Wethouder
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Organiseren en coördineren van inzameling en verwerking van huishoudelijk afval
Financieel belang	De bijdrage 2020 bedroeg € 615.000 (inclusief vergoeding kunststof en zwerfafvalvergoeding).
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2020 € 179.000 / 31-12-2020 € 927.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2020 € 2.524.000 / 31-12-2020 € 1.607.000
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	Het jaar 2020 kende een positief resultaat van € 253.000.

Risico's	De kosten afvalverwerking worden voor 100% doorberekend in de tarieven reinigingsrechten.
----------	---

#### Privaatrechtelijke samenwerkingsverbanden:

##### Vennootschappen en coöperaties

<b>Brabant Water N.V.</b>	
Bestuurlijk belang	Wethouder
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Watervoorziening
Financieel belang	In verband met de solvabiliteit van Brabant Water is besloten de jaarresultaten toe te voegen aan de algemene reserve. Er vindt geen uitkering van dividend meer plaats.
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2020 € 665.384 miljoen / 31-12-2020 € Nog niet bekend De gegevens per 31-12-2020 zijn nog niet gepubliceerd.
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2020 € 466.261 miljoen / 31-12-2020 € Nog niet bekend De gegevens per 31-12-2020 zijn nog niet gepubliceerd.
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	De gegevens per 31-12-2020 zijn nog niet gepubliceerd.
Risico's	n.v.t.

##### Stichtingen en verenigingen

<b>Zorg- en veiligheidshuis Brabant Noordoost (ZVH BNO)</b>	
Bestuurlijk belang	Burgemeester
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Deze stichting is opgericht om een betere afstemming tussen partners op het terrein van veiligheid te bereiken (politie, gemeenten, openbaar ministerie en diverse welzijnsinstellingen). De meerwaarde van de samenwerking van organisaties op een fysieke locatie ligt in de sluitende aanpak van criminaliteit en overlast en de aanpak van de achterliggende problemen bij de betrokkenen. Door het bundelen van activiteiten ontstaat een compleet zicht op de situatie van daders, overlastgevers en slachtoffers, zodat het mogelijk wordt om gezamenlijk en geïntegreerd te handelen.
Financieel belang	De bijdrage 2020 bedroeg € 8.000
Eigen vermogen	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	De jaarrekening 2020 sluit met een positief resultaat van € 26.585. Dit saldo wordt toegevoegd aan de algemene reserve.
Risico's	De verwachting is dat de komende jaren het aantal casussen toeneemt qua aantal en complexiteit.

<b>Vereniging van eigenaren Octopus</b>	
Bestuurlijk belang	Ambtelijk
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Het regelen van het onderhoud en alle andere gemeenschappelijke belangen van de eigenaren
Financieel belang	De bijdrage 2020 bedroeg € 4.000
Eigen vermogen	n.v.t. geen begroting / jaarrekening bekend
Vreemd vermogen	n.v.t. geen begroting / jaarrekening bekend
De	n.v.t. geen begroting / jaarrekening bekend

omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	
Risico's	n.v.t.

<b>Stichting AgriFood Capital</b>	
Bestuurlijk belang	Burgemeester
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De regio heeft ten doel het bevorderen en stimuleren van de regionale economische ontwikkeling in de regio Noordoost-Brabant. Dit doel wordt verwezenlijkt door de ontwikkeling van projecten en programma's, het stimuleren van economische samenwerking en innovatie, actieve werving van economische activiteiten en ondernemingen, het initiëren, adviseren en bemiddelen bij subsidies en ander overheidsinstrumentarium, het verstrekken van bijdragen om niet en risicodragende investeringen in (projectmatige) economische activiteiten en ondernemingen en alle andere activiteiten en werkzaamheden die bijdragen aan het bereiken van de doelstelling. Daarnaast is er nog een bestuursconvenant met gemeenten en waterschappen.
Financieel belang	De bijdrage 2020 bedroeg € 53.000 (inclusief doorschuif btw).
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2020 € 93.000 / 31-12-2020 € Nog niet bekend Recentere gegevens zijn niet bekend.
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2020 € 1.465.000/ 31-12-2020 € Nog niet bekend Recentere gegevens zijn niet bekend.
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	De jaarrekening van Regio Noordoost-Brabant is op het moment van opstellen van deze jaarrekening nog niet vastgesteld en ontvangen.
Risico's	n.v.t.

### 3.8 Grondbeleid

Het grondbeleid heeft een grote invloed op -en samenhang met de realisatie van programma's, zoals bijvoorbeeld op het gebied van ruimtelijke ordening en woningbouw. Het grondbeleid heeft daarnaast een grote financiële impact. De grondexploitatie, inclusief de resultaten hieruit, vormen een onderdeel van de totale exploitatie van de gemeente. Gelet op de risico's in relatie tot de omvang van de bedragen is een afzonderlijke paragraaf over het grondbeleid verplicht gesteld.

#### Visie

De visie van het gemeentelijk grondbeleid is in 2013 verwoord in de "Nota Grondbeleid". Deze nota is in december 2013 door de raad vastgesteld. Februari 2019 is door de gemeenteraad besloten voor een situationeel-actief grondbeleid.

Om aantal woningen voor de komende jaren te realiseren zal de locatie De Burgt ontwikkeld worden. Het bestemmingsplan De Burgt fase 1a is in december 2020 vastgesteld. Wij zijn voornemens om voor de locatie De Burgt fase 1b het bestemmingsplan eind 2021 aan de raad ter vaststelling voor te leggen.

#### Aanduiding van de wijze waarop gemeente grondbeleid voert

Binnen de organisatie is een werkgroep grondbedrijf actief waarbinnen de diverse ambtelijke vakgebieden gestructureerd overleg voeren. Middels een planning per complex worden de actiepunten afgestemd. Jaarlijks wordt middels de actualisatie van de grondbedrijfsrapportage het bestuur en gemeenteraad ingelicht over de toekomstige ontwikkelingen binnen de diverse complexen.

#### Actuele prognose resultaten / POC-methode

De in 2021 door het gemeentebestuur vastgestelde grondbedrijf rapportage sluit met een positief resultaat van 1,17 miljoen.

Vanwege de nu geldende regelgeving hebben wij binnen de complexen geen winst genomen volgens de POC-methode. Op de complexen De Donk fase 1 en 2 en de Driedaagse is in het verleden op basis van de POC methode te veel winst genomen waardoor nu weer een verlies genomen moet worden van € 21.000. Voor het project centrumplan Boekel valt door een hogere bijdrage van de ontwikkelaar een gedeelte van de getroffen voorziening vrij in totaal afgerond € 400.000.

Tenslotte wordt er voor het project De Run een voorziening getroffen voor mogelijk tegenvallende civieltechnische kosten van € 200.000.

Graag verwijzen wij u naar onderstaande tabel 2.

#### In exploitatie genomen complexen

Met betrekking tot de complexen die in exploitatie zijn genomen wordt onderstaande toelichting op hoofdlijnen gegeven. Voor detailinformatie verwijzen wij naar de grondbedrijf rapportage 2021 en onderstaande tabel 1. Tevens is in Bijlage A van de jaarrekening 2020 een overzicht verloop boekwaarde grondbedrijf opgenomen.

#### *Complex De Donk, fase 1*

Binnen dit complex zijn alle kavels verkocht. Er dienen nog infrastructurele aanpassingen te worden uitgevoerd. Verwacht wordt dat de laatste infrastructurele werkzaamheden, te weten de aanpassing van de Donkstraat, in 2022 zal plaatsvinden.

#### *Complex De Donk, fase 2*

Binnen dit complex zijn alle kavels verkocht. Er dienen nog infrastructurele aanpassingen te worden uitgevoerd. Verwacht wordt dat de laatste infrastructurele werkzaamheden, te weten de aanpassing van de Donkstraat, in 2022 zal plaatsvinden.

#### *Complex De Peelhorst*

In 2020 zijn voor 7 kavels een koopovereenkomst getekend of een optie verleend. Op dit moment is ook de laatste kavel in optie. We verwachten in 2021 6 kavels te verkopen.

#### *Complex Run*

De uitgifte van het complex de Run verloopt voorspoedig. De 3<sup>e</sup> fase is in 2020 verkocht. Levering van de kavels zal begin 2021 plaatsvinden. Ecodorp is verkocht en heeft in 2020 de eerste woningen

opgeleverd. Ter verbetering van de entree van de wijk en om tot een afronding van de wijk te komen is Runstraat 1 gekocht en een particuliere ontwikkeling Runstraat 1 in gang gezet.

#### *Complex Bedrijventerrein De Vlonder West, fase 3*

In 2020 is 1 bedrijfskavels verkocht. De andere kavel is onder optie. In 2021 verwachten we de laatste kavel te verkopen.

#### *Complex Bedrijventerrein Venhorst*

In 2020 zijn beide bedrijfskavels verkocht. In 2021 zal het woonrijp maken worden afgerond. Dit Complex zal naar verwachting in 2021 worden afgesloten.

#### *Complex De Driedaagse*

In 2020 hebben we 1.100 m<sup>2</sup> aan bedrijfsgrond verkocht. In 2021 verwachten we 1.000 m<sup>2</sup> bedrijfsgrond te verkopen.

#### *Complex De Schutboom*

Naar aanleiding van de ontwikkelvisie Dorpsmantel Noord West krijgt deze locatie een woonbestemming. In 2021 zal worden gestart met de voorbereidingen van de bestemmingsplanprocedure van het complex Schutboom.

#### *Complex De Burgt*

Het totale plan wordt gefaseerd uit gevoerd. Voor de eerste fase is in december 2020 het bestemmingsplan "De Burgt fase 1a" vastgesteld en biedt ruimte aan 52 woningen. In 2020 is onderzoek naar de Peelrandbreuk afgerond. Hieruit is gebleken dat de zijbreuk veel waarde heeft. Hiermee wordt in de ontwikkeling van De Burgt fase 1b rekening gehouden. Eind 2021 verwachten we het bestemmingsplan "De Burgt fase 1b" te kunnen vaststellen.

#### *Complex Centrumplan Boekel*

Het plan bevat de totale sloop en nieuwbouw van de zuidwand van het Sint Agathaplein. Het bestemmingsplan is in december 2019 vastgesteld. Tegen het bestemmingsplan is beroep ingesteld. In maart 2021 zal de zitting plaatsvinden en voor de zomer wordt een uitspraak verwacht. Door een andere ondernemer voor de supermarkt kan de ontwikkelaar een grotere bijdrage leveren waardoor per saldo een gedeelte van de verliesvoorziening van € 400.000 kan vrijvallen.

#### *Complex Neerbroek Vlonder Noord*

In 2020 is de Visie Dorpsmantel Noord-West vastgesteld waar in deze locatie staat opgenomen voor de ontwikkeling van een woon-werk landschap met een lichte milieucategorie. We verwachten de planprocedure in 2022 te starten.

#### *Complex Voskuilen*

Het bestemmingsplan Voskuilen is in oktober 2020 vastgesteld. In maart 2021 zal worden gestart met het bouwrijp maken van het plan. Medio april 2021 wordt gestart met de uitgifte van 5 kavels.

#### *Complex Tuinstraat*

In oktober 2020 is besloten om de gronden aan de Tuinstraat te kopen en hiervoor een exploitatie te starten. De locatie biedt ruimte aan 5 woningen.

#### *Complex Bedrijventerrein Lage Raam*

Er is een grote behoefte aan bedrijfskavels terwijl er geen bedrijfskavels meer op de Vlonder beschikbaar zijn. Om het nieuwe bedrijventerrein, dat in de ontwikkelvisie Dorpsmantel Noord-West staat opgenomen, te kunnen ontwikkelen is dit complex opgenomen. In 2021 zal worden gestart met de voorbereidingen van ruim 5 hectare bedrijventerrein.

#### Nog niet in exploitatie genomen complexen

Volgens de BBV mag deze categorie niet meer in de exploitatie worden opgenomen. Zolang de gronden niet zijn te kwalificeren als bouwgrond staan deze op de balans onder materiële vaste activa als "strategische gronden".

### Beleid inzake reserves en risico

Op basis van de omvang van de grondbedrijfsrapportage 2021 is een benodigde weerstandvermogen berekend van afgerond € 1.920.000 en is circa € 2.074.000 beschikbaar. In totaal aldus een overschot op het weerstandsvermogen van circa € 154.000.

### Project specifieke risico's

#### *Complex Lage Raam*

De ontwikkeling is afhankelijk van regionale instemming met deze uitbreiding waarbij met name wordt gekeken naar vraaggericht ontwikkelen. Dit uitgangspunt geldt specifiek voor bedrijventerreinen waardoor de marktontwikkeling en daarmee samenhangend de behoefte een risico is.

Op dit moment in de huidige markt schatten wij de kans van optreden in op circa 10%.

### Tabellen

Tabel 1	Boekwaarde 1-1-2020	Boekwaarde 31-12-2020	Nog uit te geven m <sup>2</sup>	Boekwaarde per m <sup>2</sup>	Eind Looptijd	Netto Contante waarde	Nominale Waarde
<b>Woningbouw</b>							
De Donk, fase 1	€ - 148.900	€ - 152.023	0	€ 0,00	t/m 2022	€ 12.876	€ 13.397
De Donk, fase 2	€ - 624.723	€ - 205.730	0	€ 0,00	t/m 2022	€ 28.691	€ 29.850
Peelhorst	€ 189.478	€ 214.269	3.470	€ 61,75	t/m 2023	€ 6.392	€ 6.783
De Run	€ 898.910	€ - 232.095	5.909	€ - 39,28	t/m 2023	€ 1.379	€ 1.463
De Burgt, fase 1	€ 347.542	€ 2.212.757	63.473	€ 34,86	t/m 2029	€ 85.972	€ 96.818
Voskuilen III	€ 21.819	€ 80.321	7.716	€ 10,41	t/m 2026	€ 229.358	€ 258.294
Schutbom	€ 1.732.622	€ 1.765.558	13.640	€ 129,44	t/m 2029	€ 146.079	€ 174.578
Tuinstraat	0	0		€ 0,00	t/m 2027	€ 371.283	€ 426.488
<b>Bedrijventerrein</b>							
Vlonder-West, fase 3	€ 653.327	€ 356.206	2.643	€ 134,77	t/m 2021	€ 320	€ 326
Venhorst Bedrijventerrein	€ 369.068	€ - 56.790	0	€ 0,00	t/m 2022	€ 2.833	€ 2.947
Neerbroek Vlonder Noord	€ 517.815	€ 542.763	6.450	€ 84,15	t/m 2030	€ 29.062	€ 35.426
De Driedaagse	€ 906.241	€ 750.775	5.782	€ 129,85	t/m 2025	€ 11.386	€ 12.571
Lage Raam	0	0	53.293	€ 0,00	t/m 2031	€ 138.572	€ 172.297
<b>Mix</b>							
Centrumplan Boekel	€ 240.374	€ 2.165.268	0	€ 0,00	t/m 2024	€ 11.500	€ 3.472



Tabel 2	Boekwaarde 31-12-2020	Voorziening verwacht verlies 2020	Vrijval voorziening 2020	Winst & Verlies 2020	Raming nog te maken kosten	Raming te realiseren opbrengsten
<b>Woningbouw</b>						
De Donk, fase 1	€ - 152.023			€ 6.000	€ 138.105	€ 0
De Donk, fase 2	€ - 205.730			€ 12.000	€ 142.920	€ 0
Peelhorst	€ 214.269				€ 383.444	€ 789.213
De Run	€ - 232.095	€ 200.000			€ 1.777.866	€ 2.046.200
De Burgt, fase 1	€ 2.212.757				€ 13.271.542	€ 16.508.934
Voskuilen III	€ 80.321				€ 923.228	€ 1.933.645
Schutbom	€ 1.765.558				€ 1.549.746	€ 3.931.645
Tuinstraat	0				€ 462.747	€ 951.073
<b>Bedrijventerrein</b>						
Vlonder-West, fase 3	€ 356.206				€ 17.250	€ 383.235
Venhorst Bedrijventerrein	€ - 56.790				€ 45.580	€ 0
Neerbroek Vlonder Noord	€ 542.763				€ 2.006.020	€ 2.964.073
De Driedaagse	€ 750.775			€ 3.000	€ 304.208	€ 1.148.326
Lage Raam	0				€ 7.077.841	€ 7.727.485
<b>Mix</b>						
Centrumplan Boekel	€ 240.374		€ 400.000		€ 4.218.537	€ 6.671.050

<b>Tabel 3 – Uitgeefbare m2</b>									
Woningbouw	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
De Donk, fase 1									
De Donk, fase 2									
Peelhorst	2.390	1.080							
De Run	5.909								
De Burgt, fase 1	2.403	10.384	15.003	14.352	13.311	8.020			
Voskuilen III	1.502	1.586	1.958	1.698	972				
Schutbom		4.798	3.969	3.865	1.008				
Tuinstraat		600	600	680	540	680			
<b>Bedrijventerrein</b>									
Vlonder-West, fase 3		2.643							
Venhorst Bedrijventerrein									
Neerbroek Vlonder Noord				4.763	1.687				
De Driedaagse	1.000	1.690	2.092	1.000					
Lage Raam			6.739	6.739	6.739	6.739	6.739	6533	6533
<b>Mix</b>									
Centrumplan Boekel		50%		34%	16%				

### 3.9 Covid-19 (Corona)

In 2020 heeft de wereldwijde Corona pandemie een forse impact gehad op nagenoeg iedereen. Ook op de gemeenschap Boekel is in 2020 een sterke wissel getrokken. De samenleving werd ontwricht en getest op een gezamenlijke verantwoordelijkheid om het virus te bestrijden. Helaas heeft de snelle uitbraak voor meerdere slachtoffers gezorgd. De economische recessie die zich als gevolg hiervan manifesteerde heeft ook financiële consequenties gekend voor Boekel.

Landelijk zijn steun- en herstelmaatregelen getroffen en ook het college heeft daar waar noodzakelijk compensatie verleend in het verlengde van de landelijke maatregelen. De financiële consequenties zijn grotendeels opgevangen binnen de bestaande budgetten samen met de financiële compensaties van de Rijksoverheid.

Niet altijd is een onderscheid te maken tussen corona gerelateerde en reguliere kosten. Bijvoorbeeld bij de open eindregelingen is het moeilijk in te schatten welke effecten Corona heeft gehad t.o.v. reguliere aanspraken en wat dit voor de toekomst betekent. Op het psychosociaal vlak is de verwachting dat bij langer voortduren de kans en impact groter zal zijn en daardoor de aanspraken binnen deze open eindregelingen zullen toenemen.

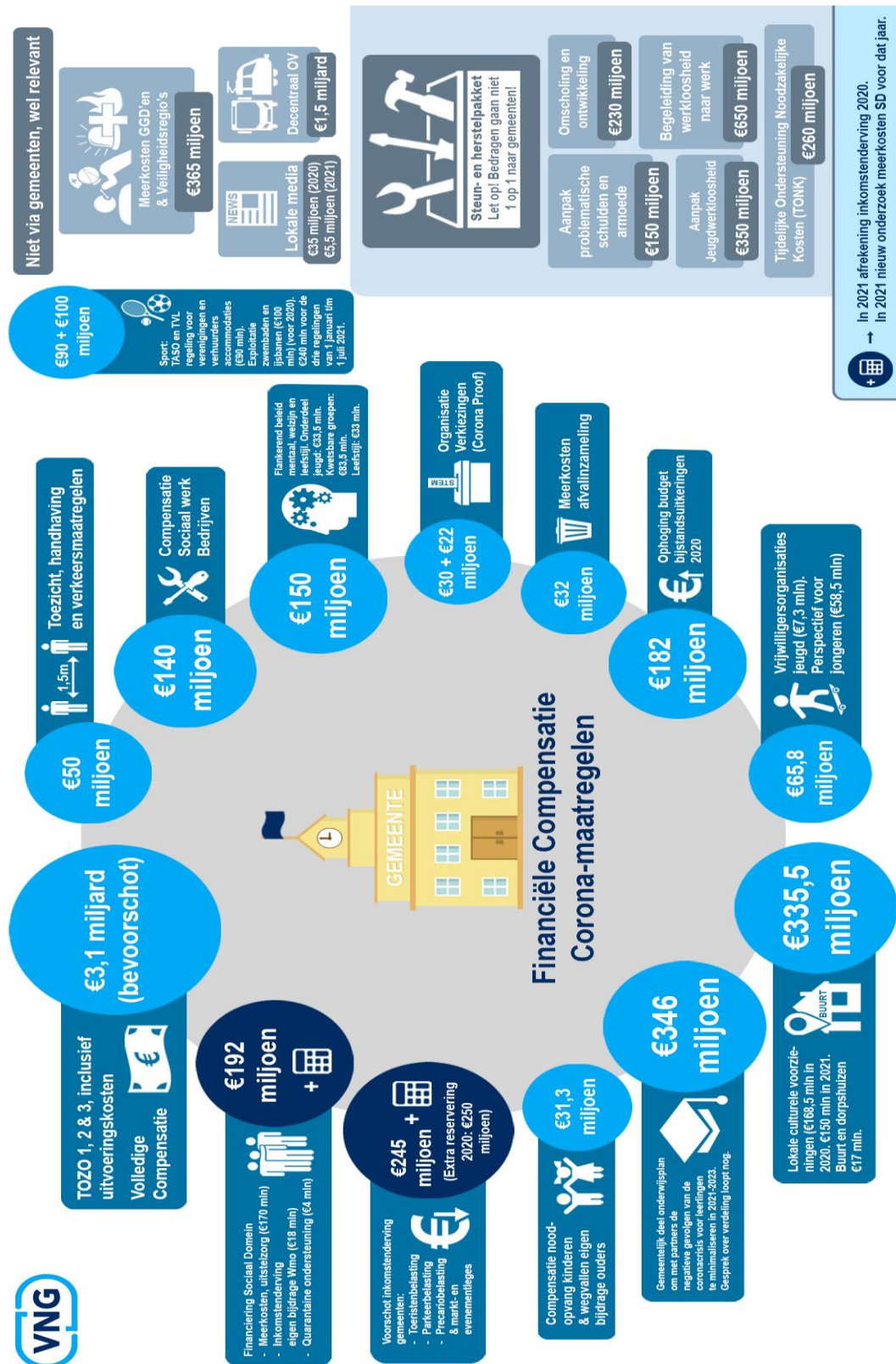
Ook de budgetten die door de Rijksoverheid beschikbaar zijn gesteld betekenen niet altijd dat alle kosten voor volledige compensatie in aanmerking komen. Dat geldt bijvoorbeeld bij inkomstendervingen (leges, evenementen, omgevingsvergunningen, marktgelden etc.) en bij sport is een plafond ingebouwd waardoor pas op een later tijdstip bepaald kan worden wat de maximale vergoeding wordt (huurcompensatie). De gemeente Boekel staat garant voor het verschil als huurcompensatie t.b.v. de binnensportverenigingen maar gedeeltelijk wordt ontvangen.

Ook is op dit moment nog niet in te schatten wat de impact is m.b.t. de in-baarheid van openstaande vorderingen (-dubieuze-debiteuren). Deze zijn benoemd en meegenomen in de risicoparagraaf.

De financiële effecten, voor zover te benoemen, worden afzonderlijk bijgehouden en zijn in onderstaand overzicht opgenomen. Hierbij wordt opgemerkt dat de mutaties m.b.t. de algemene uitkering zijn meegenomen t/m de decembercirculaire 2020. Onderstaand overzicht is een gecompriëerde samenvatting van de belangrijkste onderdelen.

Financieel effect Corona en jaarrekening 2020				
Onderwerp	Over-/Tekort jaarrekening 2020 (excl. Rijksbijdragen)	2020 Rijksbijdragen voor Boekel	2020 Macro budget Rijksbijdragen	2021 Macro budget Rijksbijdragen
<b>1. Inkomsten en bedrijfsvoering</b>				
Toeristenbelasting	€ 10.000	€ 7.000	€ 495 mln	n.n.b.
Aframing bij voorjaarsnota € 10.00 + extra ontvangsten voorgaande jaren				
Paspoorten, rijbewijzen, evenementen/drank en horeca	€ -12.800	€ 1.457*	€ 270 mln	€ 200 mln
*Totale afrekening c.q. bijdrage voor 2020 nog niet bekend				
Opschalingskorting uitstel	n.n.b.	n.n.b.	€ 70 mln	€ 160 mln
<b>2. Vervoer</b>				
Leerlingenvervoer en regiotaxi	€ -16.000	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
80% continuïteitsbijdrage doorbetaald; afgeraamd bij burap en voorjaarsnota = € 80.000.				
<b>3. Huren; kwijtschelding</b>				
Huur (kosten) panden, verenigingen, buurt- en dorps huizen	€ -85.294	€ 10.654	€ 438,5 mln	€ 390 mln
Kwijtschelding huur tijdens harde lockdown; daarnaast garantstelling voor binnensport indien niet alles wordt vergoed. € 69.845 niet declarabel				
<b>4. Sociaal Domein</b>				
WMO	€ -12.000	€ 10.594	€ 696 mln	n.n.b.
Inkomstenderving eigen bijdrage WMO (april t.m mei 2020)				
Kinder- en noodopvang, ouderbijdragen	€ -3.315	€ 27.500	€ 122,6 mln	n.n.b.
Extra kosten voor 24 uren opvang en wegvallen ouderbijdragen				
Steunpakket sociaal en mentaal welzijn				€ 150 mln
Nationaal onderwijsplan				€ 346 mln
Minimaliseren negatieve gevolgen 2021-2023				
<b>5. Steun- en herstelmaatregelen</b>				
Tozo 2020 bevoorschot 3,1 mld	€ 0	€ 822.000	€ 3,1 mld	n.n.b.
In 2020 is voor € 727.000 aan ondersteuning verstrekt en bedroegen de uitvoeringskosten € 95.000 (Meierijstad). Voor 100% rijksvergoeding				

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten draagt periodiek zorg voor een actueel overzicht van de door de rijksoverheid beschikbare budgetten. Onderstaand figuur geeft aan wat de situatie was per 22 maart 2021 (bron VNG).



## Bijlage A - Beleidsindicatoren

Beleidsveld (Taakveld)	Naam Indicator	Eenheid	Boekel	Jaar
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	5,33	2020
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	5,33	2020
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	464	2020
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	25%	2020
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% % van totale lasten	11%	2020
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	241	2019
1. Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	0,5	2019
1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	4,7	2019
1. Veiligheid	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2,4	2019
1. Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2,4	2019
3. Economie	Funciemenging	%	47,6	2019
3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	147	2019
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	0	2019
4. Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	8	2019
4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1,1	2019
5. Sport, cultuur en recreatie	% Niet-wekelijkse sporters	%	42,3	2016
6. Sociaal domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar	550,3	2019
6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	1	2015
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2	2019
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	72,3	2019
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Geen data	2019
6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	302	2020
6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	114	2020
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	9,8	2019
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	0,9	2019
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	x	2019
6. Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	470	2020
7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	30	2019
7. Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	10,8	2018
8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	300	2020
8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	35,3	2020
8. Vhrosv	Demografische druk	%	71,4	2020
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	810	2020
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	847	2020

Bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl> - d.d. 24.03.2021

## Inhoud

### Deel 2 - Jaarrekening 2020

pagina

Hoofdstuk 1	Balans	2
Hoofdstuk 2	Overzicht van baten en lasten	4
Hoofdstuk 3	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	6
Hoofdstuk 4	Toelichting op de balans	13
Hoofdstuk 5	Incidentele baten & lasten	20
Hoofdstuk 6	SiSa verantwoordingsinformatie	23
Hoofdstuk 7	Begrotingsrechtmatigheid	26

### Bijlagen

A	Overzicht verloop boekwaarde grondbedrijf
B	Overzicht van reserves en voorzieningen
C	Specificatie mutaties reserves en voorzieningen
D	Toelichting aard en reden van reserves en voorzieningen
E	Overzicht kredieten
F	Toelichting overzicht kredieten en restant
G	Overzicht van opgenomen geldleningen
H	Overzicht van (gewaarborgde) geldleningen en garantstellingen
I	Overzicht baten en lasten per taakveld
J	Overzicht taakveld / programma
K	EMU-saldo

## Hoofdstuk 1 - Balans

(bedragen x € 1.000,-)

<b>ACTIVA</b>	<b>31-12-2020</b>	<b>31-12-2019</b>
<b>Vaste activa</b>		
<b>Immateriële vaste activa</b>	<b>132</b>	<b>138</b>
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	0	0
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0	0
- Bijdrage aan activa van derden	132	138
<b>Materiële vaste activa</b>	<b>22.886</b>	<b>23.173</b>
- Investerings met een economisch nut;		
- gronden uitgegeven in erfpacht	0	0
- overige investeringen met een economisch nut	12.188	13.052
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;		
- grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.744	1.680
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut;		
- gronden en terreinen	155	135
- bedrijfsgebouwen	5.245	5.411
- grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.754	2.255
- machines, apparaten en installaties	80	84
- overige materiële vaste activa	720	556
<b>Financiële vaste activa</b>	<b>292</b>	<b>350</b>
- Kapitaalverstrekkingen aan;		
- deelnemingen	1	1
- gemeenschappelijke regelingen	0	0
- overige verbonden partijen	0	0
- Leningen aan;		
- woningbouwcorporaties	0	52
- deelnemingen	0	0
- overige verbonden partijen	0	0
- Overige langlopende leningen u/g	76	82
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	215	215
<b>Totaal vaste activa</b>	<b>23.310</b>	<b>23.661</b>
<b>Vlottende activa</b>		
<b>Voorraden</b>	<b>7.443</b>	<b>5.104</b>
- Grond- en hulpstoffen;		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0
- overige grond- en hulpstoffen	0	0
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	7.443	5.104
- Gereed product en handelsgoederen	0	0
- Vooruitbetalingen	0	0
<b>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</b>	<b>3.036</b>	<b>3.412</b>
- Vorderingen op openbare lichamen	1.669	88
- Verstrekte kasgeldleningen	0	0
- Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	0	0
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	0	547
- Overige vorderingen	1.367	2.777
- Overige uitzettingen	0	0
<b>Liquide middelen</b>	<b>7</b>	<b>258</b>
- Kassaldi	7	3
- Banksaldi	0	255
<b>Overlopende activa</b>	<b>126</b>	<b>144</b>
<b>Totaal vlottende activa</b>	<b>10.612</b>	<b>8.918</b>
<b>TOTAAL ACTIVA</b>	<b>33.922</b>	<b>32.579</b>

(bedragen x € 1.000,-)

<b>PASSIVA</b>	<b>31-12-2020</b>	<b>31-12-2019</b>
<b>Vaste passiva</b>		
<b>Eigen vermogen</b>	<b>10.375</b>	<b>8.857</b>
- Algemene reserve	8.062	7.229
- Bestemmingsreserves;		
- voor egalisatie van tarieven	0	0
- overige bestemmingsreserves	1.182	890
- Gerealiseerd resultaat	1.131	738
<b>Voorzieningen</b>	<b>1.269</b>	<b>1.248</b>
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	353	325
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	410	755
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	506	168
<b>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</b>	<b>16.465</b>	<b>18.838</b>
- Obligatieleningen	0	0
- Onderhandse leningen van;		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	16.370	18.740
- binnenlandse bedrijven	0	0
- overige binnenlandse sectoren	0	0
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	0	0
- Waarborgsommen	95	98
- Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0
<b>Totaal vaste passiva</b>	<b>28.109</b>	<b>28.943</b>
<b>Vlottende passiva</b>		
<b>Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar</b>	<b>2.442</b>	<b>2.278</b>
- Kasgeldleningen	0	0
- Banksaldi	107	0
- Overige schulden	2.335	2.278
<b>Overlopende passiva</b>	<b>3.371</b>	<b>1.358</b>
<b>Totaal vlottende passiva</b>	<b>5.813</b>	<b>3.636</b>
<b>TOTAAL PASSIVA</b>	<b>33.922</b>	<b>32.579</b>

## Hoofdstuk 2 - Overzicht van baten en lasten

Omschrijving programma	Primitieve begroting 2020			Begroting 2020 (na wijziging)			Rekening 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
A Bestuur en ondersteuning & veiligheid	2.592.000	-455.000	2.137.000	3.960.000	-732.000	3.228.000	4.263.000	-733.000	3.531.000
B Verkeer en vervoer	910.000	-62.000	848.000	1.128.000	-173.000	955.000	1.197.000	-314.000	883.000
C Economie & VHROSV	9.807.000	-9.911.000	-103.000	12.187.000	-12.334.000	-146.000	9.112.000	-9.409.000	-297.000
D Onderwijs & sport, cultuur en recreatie	2.465.000	-396.000	2.070.000	2.621.000	-885.000	1.736.000	2.815.000	-1.089.000	1.727.000
E Sociaal domein	8.970.000	-1.752.000	7.218.000	9.833.000	-2.584.000	7.249.000	9.655.000	-2.423.000	7.232.000
F Volksgezondheid en milieu	2.749.000	-2.161.000	587.000	3.018.000	-2.370.000	648.000	3.518.000	-2.886.000	631.000
Algemene dekkingsmiddelen*	155.000	-16.606.000	-16.452.000	192.000	-17.432.000	-17.241.000	199.000	-17.501.000	-17.302.000
Overhead*	3.656.000	-17.000	3.640.000	3.628.000	-28.000	3.599.000	3.653.000	-29.000	3.624.000
Heffing VPB*	55.000	0	55.000	-29.000	0	-29.000	-29.000	0	-29.000
Bedrag onvoorzien*	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Sub-totaal programma's</b>	<b>31.360.000</b>	<b>-31.360.000</b>	<b>0</b>	<b>36.538.000</b>	<b>-36.538.000</b>	<b>0</b>	<b>34.383.000</b>	<b>-34.384.000</b>	<b>0</b>

\* Betreffende onderdelen maken deel uit van programma A, echter dienen separaat te worden weergegeven. De wetgever heeft hiermee beoogd de transparantie en vergelijkbaarheid te bevorderen.

### Omschrijvingen algemene dekkingsmiddelen:

	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<b>Lokale heffingen</b>	<b>0</b>	<b>-4.651.000</b>	<b>-4.651.000</b>	<b>0</b>	<b>-4.665.000</b>	<b>-4.665.000</b>	<b>0</b>	<b>-4.716.000</b>	<b>-4.716.000</b>
F Begravenisrechten	0	-26.000	-26.000	0	-26.000	-26.000	0	-22.000	-22.000
F Grafrechten	0	-76.000	-76.000	0	-76.000	-76.000	0	-68.000	-68.000
F Afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten	0	-787.000	-787.000	0	-787.000	-787.000	0	-796.000	-796.000
F Rioolrechten	0	-1.024.000	-1.024.000	0	-1.024.000	-1.024.000	0	-1.073.000	-1.073.000
A Onroerend-zaakbelastingen gebuikers	0	-387.000	-387.000	0	-375.000	-375.000	0	-373.000	-373.000
A Onroerend-zaakbelastingen eigenaren	0	-2.321.000	-2.321.000	0	-2.357.000	-2.357.000	0	-2.361.000	-2.361.000
C Toeristenbelasting	0	-30.000	-30.000	0	-20.000	-20.000	0	-23.000	-23.000
<b>Algemene uitkeringen</b>	<b>0</b>	<b>-13.878.000</b>	<b>-13.878.000</b>	<b>0</b>	<b>-14.681.000</b>	<b>-14.681.000</b>	<b>0</b>	<b>-14.752.000</b>	<b>-14.752.000</b>
A Algemene uitkeringen	0	-12.574.000	-12.574.000	0	-13.236.000	-13.236.000	0	-13.307.000	-13.307.000
A Uitkering deelfonds Sociaal Domein	0	-1.303.000	-1.303.000	0	-1.445.000	-1.445.000	0	-1.445.000	-1.445.000
<b>Dividend/beleggingen</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
A Beleggingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Saldo financieringsfunctie</b>	<b>31.360.000</b>	<b>-12.831.000</b>	<b>18.529.000</b>	<b>36.538.000</b>	<b>-17.191.000</b>	<b>19.346.000</b>	<b>34.384.000</b>	<b>-14.916.000</b>	<b>19.468.000</b>



	Primitieve begroting 2020			Begroting 2020 (na wijziging)			Rekening 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<b>Overige algemene dekkingsmiddelen</b>	<b>-5.000</b>	<b>-18.434.000</b>	<b>-18.439.000</b>	<b>-1.301.000</b>	<b>-19.328.000</b>	<b>-20.629.000</b>	<b>-1.935.000</b>	<b>-19.051.000</b>	<b>-20.986.000</b>
A Elimineren mutaties reserves	5.000	-32.000	-27.000	457.000	-18.000	439.000	804.000	-416.000	388.000
A Elimineren mutaties nadelig/batig saldo	0	-63.000	-63.000	844.000	0	844.000	1.131.000	0	1.131.000
<b>Sub-totaal algemene dekkingsmiddelen</b>	<b>31.355.000</b>	<b>-31.265.000</b>	<b>89.000</b>	<b>35.236.000</b>	<b>-36.519.000</b>	<b>-1.283.000</b>	<b>32.449.000</b>	<b>-33.967.000</b>	<b>-1.519.000</b>
<b>Onvoorzien</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
A Elimineren mutaties onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten</b>	<b>31.355.000</b>	<b>-31.233.000</b>	<b>89.000</b>	<b>35.236.000</b>	<b>-36.519.000</b>	<b>-1.283.000</b>	<b>32.449.000</b>	<b>-33.967.000</b>	<b>-1.519.000</b>
<b>Toevoeging/onttrekking aan reserves:</b>	<b>5.000</b>	<b>-32.000</b>	<b>-27.000</b>	<b>457.000</b>	<b>-18.000</b>	<b>439.000</b>	<b>804.000</b>	<b>-416.000</b>	<b>388.000</b>
A Bestuur en ondersteuning & veiligheid	0	-22.000	-22.000	430.000	-13.000	417.000	430.000	-13.000	417.000
B Verkeer en vervoer	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C Economie & VHROSV	0	0	0	19.000	0	19.000	19.000	-4.000	15.000
D Onderwijs & sport, cultuur en recreatie	0	-5.000	-5.000	8.000	-5.000	3.000	153.000	-157.000	-4.000
E Sociaal domein	5.000	-5.000	0	0	0	0	0	0	0
F Volksgezondheid en milieu	0	0	0	0	0	0	202.000	-243.000	-41.000
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>31.360.000</b>	<b>-31.297.000</b>	<b>63.000</b>	<b>35.694.000</b>	<b>-36.538.000</b>	<b>-844.000</b>	<b>33.253.000</b>	<b>-34.384.000</b>	<b>-1.131.000</b>

\* Resultaat na bestemming van reserves

Voor de toelichting op de verschillen tussen de begroting na wijziging en de realisatie wordt verwezen naar de programmaverantwoording in het begin van het jaarverslag.

Deze analyse maakt integraal onderdeel uit van de jaarrekening.

Artikel 28c BBV - incidentele baten lasten per programma, zie hoofdstuk 5 van de jaarrekening

Artikel 28d BBV - overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves, zie bijlage C van de jaarrekening.

Artikel 27.1 lid b, heffing VPB is opgenomen in het jaarverslag H2, programma A

## Hoofdstuk 3 - Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

### 3.1 Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Daarnaast dient als basis de op 11 december 2014 door de gemeenteraad vastgestelde nota 'financieel beleid van de gemeente Boekel'. In deze nota is zo goed als mogelijk rekening gehouden met de ontwikkelingen en vereisten vanuit het BBV, dat met ingang van verantwoordingsjaar 2004 van toepassing is. In een situatie waarin het BBV en de nota 'financieel beleid van de gemeente Boekel' met elkaar conflicteren is de geldende wetgeving, in casu het BBV, leidend.

### 3.2 Algemene grondslagen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. In de grondexploitatie worden de winsten (tussentijds) genomen op basis van geactualiseerde meerjarenramingen en de feitelijke voortgang/realisatie binnen een complex. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt. Veelal is dit het jaar volgend op het begrotingsjaar waarover dividend wordt uitgekeerd.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod tot het vormen van voorzieningen voor arbeid gerelateerde verplichtingen, die jaarlijks van vergelijkbaar volume zijn, worden deze lasten verantwoord in het jaar waarin deze tot uitdrukking (uitbetaling) komen. Bijvoorbeeld ziektekostenpremies van gepensioneerden, overlopende vakantiegeldverplichtingen, verlofaanspraken die worden uitbetaald en wethouderpensioenen komen ten laste van de op dat moment lopende exploitatie. Indien er géén sprake meer is van een vergelijkbaar volume, een schokeffect a.g.v. bijvoorbeeld een reorganisatie, zal er voor de toekomstige verplichtingen wel een voorziening worden gevormd.

De uitkering van de behoedzaamheidsreserve wordt door het Rijk gecommuniceerd middels de maartcirculaire en is gebaseerd op de voorlopige jaarcijfers van het Rijk. Gezien de ontwikkeling van het gemeentefonds in de afgelopen jaren is met ingang van jaarrekening 2008 géén behoedzaamheidsreserve over het betreffende jaar meer als opbrengst meegenomen. En wordt bij het opmaken van de jaarrekening, voor de opbrengsten uit de Algemene Uitkering, uitgegaan van de meest recente betaalspecificatie die op dat moment beschikbaar is. Voor de onderhavige jaarrekening is dit nr. 9 van 17 december 2020.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de september circulaire van het boekjaar.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor toegelicht.

Op 31 oktober 2018 is de Kadernota 2018 uitgekomen. In deze nieuwe kadernota heeft een integratie plaatsgevonden tussen de kadernota rechtmatigheid en notities van voorheen het platform rechtmatigheid. Hierdoor is meer eenduidigheid ontstaan. Uitgangspunt voor opstellen van hoofdstuk 3

is de kadernota 2018 die ook van toepassing is voor 2019 en 2020 conform voorschriften commissie BBV.

#### Coronavirus

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen. De continuïteit is hierdoor niet in het geding.

De gemeentefondsuitkering wordt opgenomen in de jaarrekening 2020 overeenkomstig de in 2020 laatste gepubliceerde accresmededeling, te weten de septembercirculaire van 2020.

Met betrekking tot de uitvoering van Jeugdhulp en Wmo, geldt de wettelijke eis dat het recht op zorg ontstaat op basis van een verwijzing door een indicierend orgaan of medisch specialist.

Omdat de gemeente Boekel niet zelf over deze informatie beschikt, ziet zij af van de controle op de aanwezigheid van medische verwijzingen (art. 3 Verordening Jeugdhulp Gemeente Boekel 2015 en art. 2, lid 2 Verordening Maatschappelijke ondersteuning Gemeente Boekel 2018).

Door Corona is er sprake van een bijzonder jaar. Eén van de aspecten daarbij is dat diverse subsidieontvangers en/of andere partijen niet of in mindere mate (kunnen) leveren wat is afgesproken, terwijl ze wel het geld innen. Om te voorkomen dat, met name gesubsidieerde organisaties door de coronamaatregelen failliet gaan, is besloten om deze organisaties te steunen. De prestatieverlevering is in veel gevallen een issue.

Conform de Kadernota Rechtmatigheid 2018 kan de raad besluiten dat aan bepaalde onderdelen van verordeningen geen financiële consequenties hangen. Dat kan alleen als deze onderdelen niet verplicht voortvloeien uit hogere regelgeving. Daarom wordt de raad gevraagd om het college te mandateren en om ermee in te stemmen dat - in voorkomende gevallen - aan bepaalde onderdelen van de verordeningen geen rechtmatigheidsfouten verbonden worden voor de accountantscontrole. Bepaalde prestaties, zoals reguliere inkoop- of zorgprestaties, kunnen ten gevolge van het coronavirus niet of in mindere mate geleverd zijn. Afwijkingen waar dit aan ten grondslag ligt, worden niet als rechtmatigheidsfout aangemerkt.

Dit is als zodanig opgenomen in het controleprotocol dat op 30 maart 2021 is vastgesteld door de raad.

### **3.3 Vaste Activa**

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Investeringen voornamelijk gedaan voor riolering of het inzamelen van huishoudelijk afval worden op de balans opgenomen in de afzonderlijke categorie: investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

#### **3.3.1 Immateriële vaste activa**

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven.

De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Met ingang van 2016 zijn bijdragen aan activa van derden gerubriceerd onder de immateriële vaste activa als gevolg van wijziging in het BBV. Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde.
- De investering draagt bij aan de publieke taak.

- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening.

Artikel 64 lid 6 stelt aan de afschrijving van immateriële vaste activa een maximum van 5 jaar. Dit geldt met name voor ontwikkelings- en onderzoekskosten. Een uitzondering vormen de als immateriële activa opgenomen kosten van het sluiten van geldleningen en disagio. Op grond van art. 64, lid 5 is in deze situatie de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan de looptijd van de lening.

### **3.3.2 Materiële vaste activa**

#### Algemeen

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijging –of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze kosten worden geactiveerd.

#### Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het resterende saldo (totale lasten -/- bijdragen van derden) afgeschreven gedurende de looptijd van het actief.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij voornamelijk geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Conform artikel 52 lid 1 BBV dienen m.i.v. 2019 de warme gronden te worden opgenomen onder materiële vaste activa-gronden en terreinen tegen verwervingskosten. Dit zijn gronden die door de gemeente zijn aangekocht met het oogmerk toekomstige ontwikkeling en waarvoor op dit moment geen operationele exploitatie is vastgesteld.

Indien de gronden nog geen bestemming als bouwgrond hebben gekregen dienen deze (tijdelijk) te worden afgewaardeerd naar de waarde volgens de geldende bestemming.

Indien dit een tijdelijke verwachting betreft en geen duurzame waardevermindering mag bij de waardering van de grond onder voorwaarden worden uitgegaan van de toekomstige bestemming in plaats van de huidig geldende bestemming.

Het betreffen de volgende cumulatieve voorwaarden:

- De gronden maken deel uit van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor een concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd.
- De gebiedsontwikkeling conflicteert niet met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen die de ontwikkeling in de weg kunnen staan (b.v. milieu of bereikbaarheid).
- De visie of masterplan is niet in strijd met het beleid van provincie en/of het Rijk.
- Er is betrokkenheid bij de gebiedsontwikkeling van provincie en/of het Rijk.
- De gebiedsontwikkeling is enkel bedoeld voor woningbouw en niet voor bedrijfsterreinen.
- Minimaal 1 keer per 2 jaar worden de gronden getaxeerd tegen de waarde conform de toekomstige woningbouwbestemming met inachtneming van de inherente onzekerheden van de ontwikkelingsmogelijkheden.

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

#### Materiële vaste activa met maatschappelijke nut

Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan.

Door de invoering van de nieuwe systematiek blijven (tijdelijk) verschillen bestaan in de wijze waarop mag worden afgeschreven op investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek is in het verloopoverzicht in de toelichting op de balans aangegeven welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek.

De infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals b.v. wegen, pleinen, etc. worden overeenkomstig het raadsbesluit d.d. 11 december 2014 afgeschreven. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is. Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1-1-2004 reserves niet meer in mindering worden gebracht. Investeringsubsidies en andere bijdragen van derden mogen en worden wel nog in mindering gebracht.

Op basis van het raadsbesluit 11 december 2014 (Nota financieel beleid 2015 van de gemeente Boekel) zullen in principe de navolgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

- 40 jaar Nieuwbouw woonruimten, bedrijfsgebouwen en scholen
- 30 jaar Rioleringen
- 25 jaar Renovatie, restauratie, aankoop woonruimten en bedrijfsgebouwen
- 20 jaar Uitbreidingen/verbouwingen bestaande activa
- 20 jaar Vervanging daken en dakbedekkingen
- 15 jaar Technische installaties bedrijfsgebouwen (lift, cv)
- 10 jaar Telefooninstallaties, kantoormeubilair, kantoormachines, schoolmeubilair, onderwijsleerpakketten, groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen, parkeerterreinen, verkeersregelinstallaties
- 10 jaar Zware transportmiddelen (vrachtwagen, tractoren, sneeuwplougen)
- 7 jaar Lichte transportmiddelen (o.a. pick-ups)
- 5 jaar Immateriële activa (kosten onderzoek en ontwikkeling), lichte transportmiddelen
- 4 jaar Automatiseringsapparatuur, hard- en software (voor zover niet geleasd)
- niet Gronden en terreinen. Ingeval een investering inclusief grond is en de grondkosten niet afzonderlijk tot uitdrukking kunnen worden gebracht, wordt afgeschreven volgens de voor de opstellen geldende waarderingmethodiek.

De hiervoor genoemde afschrijvingstermijnen gelden zowel voor investeringen met economisch nut als voor investeringen met maatschappelijk nut.

### **3.3.3. Financiële vaste activa**

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn- tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Op grond van artikel 36 BBV worden in de balans onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- Kapitaalverstrekkingen aan:*
- Deelnemingen
  - Gemeenschappelijke regelingen

- Overige verbonden partijen
- *Leningen aan:*
- Deelnemingen
- Woningbouwcorporaties
- Overige verbonden partijen
- Overige langlopende leningen
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van **één jaar of langer**

Het begrip rentetypische looptijd verdient een toelichting. Het gaat bij dit begrip om de definitie vanuit de Wet Fido en is ingegeven door beheersing van renterisico's. De definitie luidt: het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de leningvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare constante rentevergoeding. Voor een uitzetting die een looptijd kent van tien jaar met een vaste rente, geldt dat deze altijd als vast activum dient te worden opgenomen ook al resteert er minder dan 1 jaar van de oorspronkelijke looptijd.

Van een "deelneming" is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken, daar de actuele waarde hoger is dan de verkrijgingprijs.

### 3.4 Voorraden

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingprijs. De vervaardigingprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend; grondaankopen, kosten van bouw- en woonrijpmaken, alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voorzover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan géén sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingkosten in mindering gebracht.

Tussentijdse winstneming is mogelijk als voldoende zekerheid aanwezig is over de winst. De winst dient te worden genomen op basis van de POC methode (Percentage Of Completion) mits:

- Het resultaat op de grondexploitatie betrouwbaar kan worden ingeschat
- De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht
- De kosten zijn gerealiseerd (de winst wordt naar rato van de realisatie genomen)

De voorgeschreven indeling op de balans op grond van artikel 38 BBV is:

- grond- en hulpstoffen
- onderhanden werken
- gereed product en handelsgoederen
- vooruitbetalingen op voorraden

### 3.5 Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is met ingang van 2006 een voorziening ingesteld. Een dergelijke voorziening wordt statisch bepaald.

De voorgeschreven indeling voor wat betreft vorderingen is:

- vorderingen op openbare lichamen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, Rijk)
- verstrekte kasgeldleningen
- rekeningcourantverhoudingen met niet-financiële instellingen
- uitzettingen in 's Rijks schatkist
- overige vorderingen
- overige uitzettingen

Op het punt van uitzettingen is gekozen om de terminologie van de Wet Fido te volgen. Het begrip uitzettingen heeft zowel betrekking op vorderingen als op effecten. Het onderscheid tussen beiden is

komen te vervallen. Voor zover op grond van het treasurystatuut effectenbezit niet is toegestaan, dan wel niet aanwezig kan dit in de toelichting uiteengezet worden. In de Gemeente Boekel zijn de kaders middels vaststelling van het treasurystatuut bepaald.

### 3.6 Budgetoverhevelingen

Met ingang van begrotingsjaar 2008 is het mogelijk om 'niet volledig bestede specifieke budgetten' middels een bestemmingsreserve over te hevelen naar het volgend begrotingsjaar. In de jaarrekening van gemeente Boekel is ten behoeve van budgetoverhevelingen per programma een afzonderlijke specificatie opgenomen in hoofdstuk 7: Begrotingsrechtmatigheid, die door de raad van Boekel wordt geautoriseerd middels het vaststellen van de jaarrekening.

Om bovenstaande problematiek rechtmatig op te lossen zijn een **viertal opties** aangereikt door Commissie BBV:

- Budgetoverschrijdingen via begrotingswijziging toevoegen aan bestaande bestemmingsreserve en begrotingswijziging vaststellen voor 31 december.
- Raadsbesluit tot het vormen van een bestemmingsreserve van waaruit in toekomstige jaren specifieke lasten kunnen worden gedekt.
- Als de raad niet voor 31 december een besluit heeft genomen om de bedragen over te hevelen ontstaat een voordeling effect op het rekeningresultaat dat zonder bestemming aan de algemene reserve wordt toegevoegd. De raad kan in het nieuwe boekjaar besluiten dat de niet uitgevoerde activiteiten van voorgaand boekjaar worden opgepakt in het lopende boekjaar. De lasten kunnen gedekt worden uit de algemene reserve of gedekt worden uit het budget van het lopende boekjaar.

In het nieuwe jaar nemen van een raadsbesluit van een begrotingswijziging hieromtrent. Een laatste mogelijkheid die wordt aangereikt is om de overhevelingen ten laste van de exploitatie in het nieuwe boekjaar te verantwoorden bij de resultaatbestemming van de vastgestelde jaarrekening van het oude boekjaar, stemt de raad in met het overhevelen van de niet aangewende middelen naar het nieuwe boekjaar. Op deze manier kunnen budgetten worden overgeheveld zonder dat voor 31 december door de raad hiervoor toestemming is gegeven. Het gaat hier wel alleen om activiteiten die passen binnen het beleid van de raad. Afspraken omtrent budgetoverheveling zijn vastgelegd in de financiële verordening van Boekel.

### 3.7 Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

### 3.8 Voorzieningen

De nota reserves en voorzieningen is een onderdeel van de nota financieel beleid. Deze nota is op 11 december 2014 vastgesteld en vormt met het BBV het beleidsuitgangspunt van de reserves en voorzieningen. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De pensioenverplichting ten behoeve van wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44, lid 1 BBV gevormd voor:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten.
- b. bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.
- c. achterstallig onderhoud. Op basis van een goede analyse van de onderhoudstoestand en de beheerplannen van de activa wordt bepaald wat het achterstallige onderhoud is waarvoor een voorziening moet worden gevormd. Te hoge voorzieningen mogen in een keer vrijvallen en de jaarlijkse toevoegingen kunnen bijgesteld worden naar een lager niveau, op basis van een raadsbesluit.

- d. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie.
- e. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

De rioolvoorziening is verwerkt op basis van nominale waarde en met inachtneming van artikel 44, lid 2 BBV. Vanuit het vGRP is er geen inzicht in de wijze waarop het riooltarief is opgebouwd en is een voorziening op basis van artikel 44, lid 1 BBV niet mogelijk.

### **3.9 Vaste schulden**

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

### **3.10 Vlottende passiva**

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

### **3.11 Borg- en Garantstellingen**

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de gewaarborgde geldleningen per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is een specificatie per afzonderlijke garantstelling opgenomen.



## Hoofdstuk 4 - Toelichting op de balans per 31 december (bedragen x 1.000)

### ACTIVA

#### 4.1 Immateriële vaste activa

##### 4.1.1. Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa	2020	2019
Kosten afsluiten geldleningen/saldo agio en disagio	0	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling	0	0
Bijdrage aan activa van derden	132	138
<b>Totaal immateriële vaste activa</b>	<b>132</b>	<b>138</b>

	Boekw. 1-1-2020	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrijv- ingen	Bijdr. Derden	Boekw. 31-12-2020
Kosten geldleningen	0	0	0	0	0	0
Kosten onderzoek/ontw ikkeling	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan activa van derden	137	0	0	5	0	132
<b>Totaal</b>	<b>137</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>132</b>

## 4.2. Vaste activa

### 4.2.1 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa	Boekwaarde 01-01-2020	Investing	Desinvestering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2020
<b>Materiële vaste activa met economisch nut</b>					
Gronden en terreinen	3.655	818	0	821	3.652
Bedrijfsgebouw en	8.973	35	0	818	8.190
Grond-, w eg- en w aterbouw	114	0	0	16	98
Vervoermiddelen	41	0	0	10	31
Machines, apparaten, installaties	237	0	0	48	189
Overige	32	0	0	4	28
<b>Totaal vaste activa met economisch nut</b>	<b>13.052</b>	<b>853</b>	<b>0</b>	<b>1.717</b>	<b>12.188</b>

<b>Investing met economisch nut, waarvoor heffing kan worden geheven</b>					
Grond-, w eg- en w aterbouw	1.680	131	0	67	1.744
<b>Totaal vaste activa met economisch nut</b>	<b>1.680</b>	<b>131</b>	<b>0</b>	<b>67</b>	<b>1.744</b>

<b>Materiële vaste activa met maatschappelijk nut 2018</b>					
Gronden en terreinen	135	21	0	1	155
Bedrijfsgebouw en	5.411	0	0	166	5.245
Grond-, w eg- en w aterbouw	2.255	633	23	112	2.754
Machines, apparaten, installaties	84	0	0	4	80
Overige	556	257	0	93	720
<b>Totaal vaste activa met maatschappelijk nut</b>	<b>8.441</b>	<b>911</b>	<b>23</b>	<b>376</b>	<b>8.954</b>
<b>Totaal materiële vaste activa</b>	<b>23.174</b>	<b>1.895</b>	<b>23</b>	<b>2.160</b>	<b>22.886</b>

In de bijlage E "Overzicht kredieten" is een overzicht van de totaal investeringen per programma opgenomen en de restantkredieten die naar 2021 overgaan. De methode van afschrijving die wordt gehanteerd is cf. Nota financieel beleid, zie ook bijlage E "Overzicht kredieten" waarin dit is opgenomen en waar tevens het afschrijvingstermijn wordt vermeld. Ook wordt in deze bijlage ten aanzien van de investeringen aangegeven welke reserves hiervoor beschikbaar zijn.

#### 4.2.2. Financiële vaste activa

Financiële vaste activa	Boekwaarde 1-1-2020	Investing	Des- investering	Aflossing/ afschrijving	Boekwaarde 31-12-2020
<b>Kapitaalverstrekkingen aan:</b>					
- Deelnemingen	1	0	0	0	1
- Gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	0	0
- Overige verbonden partijen	0	0	0	0	0
<b>Leningen aan:</b>					
- Deelnemingen	0	0	0	0	0
- Woningbouw corporaties	52	0	0	52	0
- Overige verbonden partijen	0	0	0	0	0
<b>Overige langlopende leningen:</b>	<b>82</b>	<b>0</b>	<b>6</b>	<b>0</b>	<b>76</b>
<b>Overige uitzettingen met een looptijd &gt; 1 jaar:</b>	<b>215</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>215</b>
<b>Totaal Financiële vaste activa:</b>	<b>350</b>	<b>0</b>	<b>6</b>	<b>52</b>	<b>292</b>

#### 4.3. Vlottende activa

##### 4.3.1. Voorraden

Voorraden	2020	2019
Grond- en hulpstoffen:	0	0
- overige grond- en hulpstoffen	0	0
Onderhanden werk, waaronder bouw gronden in exploitatie	14.096	11.957
Voorziening Grondbedrijf (verliesgevende complexen)	-6.653	-6.853
<b>Totaal</b>	<b>7.443</b>	<b>5.104</b>

Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de bijlage 'overzicht verloop boekwaarde 2020 Grondbedrijf' (bijlage A) en de toelichting m.b.t. het grondbeleid in het jaarverslag (paragraaf 3.8 - Grondbeleid).

##### 4.3.2. Uitzettingen korter dan één jaar

Uitzettingen	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Vordering op openbare lichamen	1.669	88
Rekening courant saldi niet financiële instellingen	0	0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	0	547
Overige vorderingen	1.367	2.777
Overige uitzettingen	0	0
<b>Totaal</b>	<b>3.036</b>	<b>3.412</b>

Onderstaande tabel geeft het gemiddelde kwartaalsaldo van de liquide middelen ten opzichte van het drempelbedrag weer. Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van treasury zijn risico's in sterke mate beperkt door de verankering van het schatkistbankieren in de wet fido. Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden verplicht worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Uitzonderd hierop zijn de middelen onder het drempelbedrag. Dit betreft 0,75% van het begrotingstotaal met een minimum van € 250.000 en is ingesteld om voldoende saldo aan te houden voor het dagelijks betalingsverkeer. Uit onderstaande tabel valt af te leiden dat in het boekjaar 2020 het drempelbedrag niet overschreden is.

Drempelbedrag SKB	1e kwartaal 2020	2e kwartaal 2020	3e kwartaal 2020	4e kwartaal 2020
Drempelbedrag (0,75% van begroting - minimaal € 250.000)	250	250	250	250
Gemiddeld saldo buiten's Rijks schatkist	250	250	250	250
<b>Ruimte binnen limiet (+), overschrijding (-)</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Het verloop van de post overige vorderingen is als volgt:

Overige vorderingen	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Vordering op overige vorderingen	3.102	2.873
Voorziening oninbaarheid	66	96
<b>Saldo Overige vorderingen</b>	<b>3.036</b>	<b>2.777</b>

#### 4.3.3. Liquide middelen

Liquide middelen	31-12-2020	31-12-2019
Kas	7	3
Bank	0	255
<b>Totaal</b>	<b>7</b>	<b>258</b>

#### 4.3.4. Overlopende activa

Overlopende activa	31-12-2020	31-12-2019
Vooruitbetaalde bedragen	73	102
Nog te ontvangen bedragen	53	36
Voorziening oninbaarheid	0	0
Nog te ontvangen bedragen Nederlandse overheidslichamen	0	6
Nog te ontvangen bedragen Het Rijk	0	0
<b>Totaal</b>	<b>126</b>	<b>138</b>

Europese overheidslichamen n.v.t.

Dit is het verloop overzicht nog te ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen:

Verloop nog te ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen	Boekwaarde 01-01-2020	Toevoeging	Ontvangen bedragen	Boekwaarde 31-12-2020
Ministerie v SZW afrekening BBZ 2019	6	0	6	0
<b>Totaal</b>	<b>6</b>	<b>0</b>	<b>6</b>	<b>0</b>

## PASSIVA

### 4.4. Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

<b>Eigen vermogen</b>	<b>31-12-2020</b>	<b>31-12-2019</b>
Algemene reserve	8.062	7.229
Bestemmingsreserves:		
- voor egalisatie van tarieven	0	0
- overige bestemmingsreserves	1.182	890
Gerealiseerd resultaat	1.131	738
<b>Totaal</b>	<b>10.375</b>	<b>8.857</b>

Voor het verloop in 2020, inclusief aard en reden van de reserves, wordt verwezen naar de bijlagen 'Overzicht van Reserves en Voorzieningen' en 'Specificatie mutaties reserves en voorzieningen' (bijlagen B en C).

### 4.5. Voorzieningen

De in de balans opgenomen post voorzieningen bestaat uit de volgende voorzieningen:

<b>Voorzieningen</b>	<b>31-12-2020</b>	<b>31-12-2019</b>
Verplichtingen, verliezen en risico's	353	325
Onderhoudsegalisatie	410	755
Door derden beklemde mid. met een spec. Aanw endingsricht.	506	168
<b>Totaal</b>	<b>1.269</b>	<b>1.248</b>

Voor het verloop in 2020, inclusief aard en reden van de voorzieningen, wordt verwezen naar de bijlagen '(B) Overzicht van Reserves en Voorzieningen' en '(C) Specificatie mutaties reserves en voorzieningen'. Daar de gevormde voorziening Grondbedrijf een correctie is op de waarde van de voorraad gronden wordt deze niet als afzonderlijke voorziening opgevoerd, maar in mindering gebracht op de boekwaarde van onze gronden.

### 4.6. Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

<b>Vaste schulden</b>	<b>31-12-2020</b>	<b>31-12-2019</b>
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	16.370	18.740
Waarborgsommen	95	98
Overige leningen met een rentetypische looptijd =>1 jaar	0	0
<b>Totaal</b>	<b>16.465</b>	<b>18.838</b>

<b>Verloop vaste schulden</b>	<b>Saldo 01-01-2020</b>	<b>Vermeer- deringen</b>	<b>Aflossingen</b>	<b>Saldo 31-12-2020</b>
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	18.740	0	2.370	16.370
Waarborgsommen	98	0	3	95
<b>Totaal</b>	<b>18.838</b>	<b>0</b>	<b>2.373</b>	<b>16.465</b>

Voor een nadere toelichting van de vermeerderingen van de onderhandse leningen wordt verwezen naar de paragraaf 'Financiering' in het jaarverslag (paragraaf 3.5).

De totale rentelast voor het jaar 2020 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 302.321.

#### 4.7. Vlottende schulden

Vlottende schulden	31-12-2020	31-12-2019
Kasgeldleningen	0	0
Banksaldi	107	0
Overige schulden	2.335	2.278
<b>Totaal</b>	<b>2.442</b>	<b>2.278</b>

Voor een nadere toelichting van de mutaties m.b.t. de kasgeldleningen en banksaldi wordt verwezen naar de paragraaf 'Financiering' in het jaarverslag (paragraaf 3.5).

#### 4.8. Overlopende passiva

Overlopende passiva	31-12-2020	31-12-2019
Vooruit ontvangen bedragen / vooruit gefactureerde	724	576
Nog te betalen bedragen	2.646	704
Vooruit ontvangen bedragen Nederlandse overheidslichamen	1	78
<b>Totaal</b>	<b>3.371</b>	<b>1.358</b>

Europese overheidslichamen / Het rijk n.v.t.

Verloop overzicht vooruitontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen	Saldo 01-01-2020	Toevoeging	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31-12-2020
Bijdrage planstudie Randweg	78	0	77	1
<b>Totaal</b>	<b>78</b>	<b>0</b>	<b>77</b>	<b>1</b>

#### 4.9. Gebeurtenissen na balansdatum

Geen bijzonderheden.

#### 4.10. Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen wordt op een aparte bijlage gespecificeerd (zie bijlage G).

#### 4.11. Langlopende financiële verplichtingen

De Gemeente Boekel is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichting. De belangrijkste zijn de verplichtingen van het leasen van I&A-producten, te weten voor vervangingen en investering voor de implementatie van nieuwe door de overheid verplichte informatie- en automatiseringstoepassingen.

De leaseverplichtingen bedragen voor de tot en met begin 2020 gesloten contracten en toekomstige verplichtingen:

Jaartal	Bedrag in €
2021	4.000
2022	4.000
2023	0
2024	0

#### 4.12. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Cf. de wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (d.d. 15.11.2012) is het per verantwoordingsjaar 2013 verplicht de volgende gegevens te vermelden in de jaarrekening van de secretaris en de griffier in dienst zijnde van de gemeente Boekel (zie artikel 1.1 onderdeel b. 1°).

4.12

Jaar	2020	2020
<b>Naam</b>	<b>M.R.P. Philipse</b>	<b>J.G. Marcic</b>
<b>Functiegegevens:</b>	Griffier	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1-1-'20 / 31-12-'20	1-1-'20 / 31-12-'20
Omvang dienstverband (in FTE)	0,50	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
<b>Bezoldiging:</b>		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	40.897	107.954
Beloningen betaalbaar op termijn	7.067	19.581
<b>Subtotaal</b>	<b>47.964</b>	<b>127.535</b>
<b>Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum</b>	<b>100.500</b>	<b>201.000</b>
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0
<b>Totale bezoldiging 2020</b>	<b>47.964</b>	<b>127.535</b>
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
<b>Gegevens 2019</b>	<b>2019</b>	<b>2019</b>
<b>Naam</b>	<b>M.R.P. Philipse</b>	<b>J.G. Marcic</b>
<b>Functiegegevens</b>	Griffier	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1-1-'19 / 31-12-'19	1-1-'19 / 31-12-'19
Omvang dienstverband 2019 (in fte)	0,50	1
Dienstbetrekking	Ja	Ja
<b>Bezoldiging:</b>		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	39.765	105.414
Beloningen betaalbaar op termijn	6.607	18.388
<b>Subtotaal</b>	<b>46.372</b>	<b>123.802</b>
<b>Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum</b>	<b>97.000</b>	<b>194.000</b>
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0
<b>Totale bezoldiging 2019</b>	<b>46.372</b>	<b>123.802</b>

## Hoofdstuk 5 - Incidentele Baten & Lasten

Programma	Omschrijving	Component incidenteel
<b>SPECIFICATIE Lasten</b>		
<b>A</b>	<b>Bestuur en ondersteuning &amp; Veiligheid</b> -	<b>0</b>
<b>B</b>	<b>Verkeer en vervoer</b> -	<b>0</b>
<b>C</b>	<b>Economie &amp; VHROSV</b> Storting voorziening Grondbedrijf Leges Omgevingsvergunningen	<b>267.000</b> 200.000 67.000
<b>D</b>	<b>Onderwijs &amp; Sport, cultuur en recreatie</b> -	<b>0</b>
<b>E</b>	<b>Sociaal domein</b> -	<b>0</b>
<b>F</b>	<b>Volksgezondheid en milieu</b> -	<b>0</b>
	<b>Totaal incidentele lasten</b>	<u><u>267.000</u></u>



Programma	Omschrijving	Component incidenteel
<b>SPECIFICATIE Baten</b>		
<b>A</b>	<b>Bestuur en ondersteuning &amp; Veiligheid</b>	<b>358.000</b>
	Algemene Uitkering	358.000
<b>B</b>	<b>Verkeer en vervoer</b>	<b>93.000</b>
	Leges kabels en leidingen	93.000
<b>C</b>	<b>Economie &amp; VHROSV</b>	<b>874.000</b>
	Exploitatie bijdrage & Anterieure overeenkomsten	203.000
	Inbreng gemeentegrond	271.000
	Vrijval voorziening Grondbedrijf	400.000
<b>D</b>	<b>Onderwijs &amp; Sport, cultuur en recreatie</b>	<b>0</b>
	-	
<b>E</b>	<b>Sociaal domein</b>	<b>0</b>
	-	
<b>F</b>	<b>Volksgezondheid en milieu</b>	<b>0</b>
	<b>Totaal incidentele baten</b>	<u><u>1.325.000</u></u>
	Totaal incidentele baten	1.325.000
	Totaal incidentele lasten	-267.000
	Saldo incidentele baten/lasten	<u><u>1.058.000</u></u>

## Hoofdstuk 6 - Sisa-verantwoordingsinformatie

Gemeenten verplicht om in de jaarrekening verantwoording af te leggen over de bestedingen in het kader van een aantal regelingen/specifieke uitkeringen. Door het betrekken van deze verantwoording bij de jaarrekening spreekt men over Single Information Single Audit; oftewel 1 toets moment en 1 verantwoordingsmoment.

De Sisa-verantwoording voor een aantal specifieke uitkeringen wordt volgens een speciaal model afgelegd. Jaarlijks maakt het ministerie van BZK bekend voor welke regelingen de gemeente verantwoording af dient te leggen. Daarbij is aandacht gevraagd voor de juistheid en volledigheid van de uitkeringen uit die specifieke uitkeringen, al dan niet via een gemeenschappelijke regeling, waarin de gemeente participeert.

De gemeente Boekel dient verantwoording af te leggen voor 8 onderdelen waarvoor Sisa geldt voor het verantwoordingsjaar 2020, te weten:

Regeling nummer:

1. B1 Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek
2. D8 Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)
3. G2 Gebundelde uitkering participatiewet
4. G3 Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004
5. G4 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) \_gemeentedeel 2020
6. H4 Regeling specifieke uitkering stimulering sport
7. H8 Regeling Sportakkoord
8. L5B Regiodeals 3e tranche

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 28 januari 2021

FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04		
			€ 85.341	€ 48.908	€ 8.232	€ 0		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid <b>Bedrag</b>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid <b>Bedrag</b>		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08		
			1 060755 Gemeente Boekel	€ 0	060755 Gemeente Boekel	€ 0		
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2020	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 980.052	-€ 25.195	€ 20.845	€ 84	€ 19.083	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/12
			€ 26.457	€ 38.282	€ 0	€ 214.030	€ 8.444	Ja

**Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 28 januari 2021**

SZW	G3	<b>Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020</b>  <b>Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004</b> Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)
			<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 2.142	€ 0	€ 0	€ 1.104
		Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)						
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/07</i>						
		Ja						
SZW	G4	<b>Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2020</b>  Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		€ 473.422	€ 10.000	€ 34.695	€ 0	€ 0
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		€ 97.628	€ 30.471	€ 0	€ 0	€ 208
		3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)		€ 54.873	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	141	5	€ 0	Ja		
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	24	0		Ja		
		3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	38	0		Ja		

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 28 januari 2021

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)  Aard controle R. Indicator: H4/01	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld  Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02					
			€ 57.124	-€ 166.445					
			Projectnaam/nummer  Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen  Aard controle R Indicator: H4/04	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen  Aard controle R Indicator: H4/05	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen  Aard controle R Indicator: H4/06	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen  Aard controle R Indicator: H4/07	Toelichting  Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08	
		1	SPUK20-802839	€ 223.569	€ 223.569	€ 0	€ 0	Bedragen op basis van werkelijke kosten inclusief btw	
			Kopie projectnaam/nummer  Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)  Aard controle R Indicator: H4/10	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)  Aard controle R Indicator: H4/11				
		1	SPUK20-802839	€ 223.569	391,37%				
VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)  Gerealiseerd  Aard controle R Indicator: H8/01	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)  Gerealiseerd  Aard controle R Indicator: H8/02	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)  Gerealiseerd  Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)  Gerealiseerd  Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04	Eindverantwoording (Ja/Nee)  Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05		
			€ 0	€ 10.000	€ 0	€ 10.000	Nee		
LNV	L5B	Regiodeals 3 <sup>e</sup> tranche  SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen  Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01	Kenmerk/beschikingsnummer  Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02	Betreeft pijler  Een pijler per regel  Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03	Besteding per pijler (Jaar T)  Aard controle R Indicator: L5B/04	Cofinanciering per pijler (jaar T)  Aard controle R Indicator: L5B/05		
		1	060755 Gemeente Boekel	DGNVLG/20208466	Fijn Wonen	€ 0	€ 0		
			Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator L5B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen  Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/06	Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T)  Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/07	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T)  Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/08	Toelichting  Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/09			
		1	060755 Gemeente Boekel	€ 0	€ 0	n.v.t.			
			Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m jaar T)  Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/10	Totale compensabele BTW (t/m jaar T)  Aard controle R Indicator: L5B/11	Eindverantwoording (Ja/Nee)  Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/12				
			€ 0	€ 0	Nee				

## Hoofdstuk 7 - Begrotingsrechtmatigheid

### Inleiding:

Op 30 maart 2021 heeft de gemeenteraad het controleprotocol 2020 vastgesteld. In dit controleprotocol zijn de reikwijdte en de kaders voor de accountantscontrole voor de jaarrekening 2020 vastgelegd.

Bij rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. De accountant hoeft niet vast te stellen of alle handelingen binnen de gemeente conform de geldende wet- en regelgeving zijn verricht. De aandacht blijft beperkt tot die handelingen waaruit financiële gevolgen voortkomen en die als baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening worden verantwoord. Het gaat dus om de financiële rechtmatigheid.

De controle op de financiële rechtmatigheid is de kern van de controle door de accountant. Bij de controle op de rechtmatigheid van niet financiële beheershandelingen kan worden volstaan met het beoordelen van het interne systeem van risicoafweging.

Het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) kent een negental toetsingscriteria die bepalen of een financiële beheershandeling al dan niet rechtmatig is uitgevoerd.

Zes criteria worden van oudsher al door de accountant in de getrouwheidscontrole getoetst: het calculatie-, het valuerings-, het leverings-, het adresserings-, het volledigheids- en het aanvaardbaarheids criterium.

Er zijn drie aanvullende criteria van belang bij de controle op een rechtmatige totstandkoming van de verantwoorde baten, lasten en balansmutaties:

1. Begrotingscriterium.
2. Voorwaardencriterium.
3. M&O criterium (Misbruik en Oneigenlijk gebruik).

Hieronder wordt verantwoording afgelegd over het begrotingscriterium.

### 1. Begrotingscriterium

Op grond van de financiële verordening is bepaald dat begrotingsoverschrijdingen niet zijn toegestaan.

In onze financiële verordening is vastgelegd dat de grootste verschillen (€ 25.000 of meer), per saldo en per product of investering worden toegelicht. Deze toelichting is in deze jaarrekening per programma opgenomen.

Voor de afsluitende oordeelsvorming door de gemeenteraad is van belang of een eventuele begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten. Het bepalen of begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn is voorbehouden aan de raad.

In het controleprotocol 2019 is opgenomen dat voor de toetsing van eventuele begrotingsafwijkingen de volgende tabel wordt gehanteerd. Zoals opgenomen in de geldende kadernota rechtmatigheid. Deze tabel gaat uit van kostenoverschrijdingen, dat wil zeggen: hoger saldo lasten en baten, uitgaande van meer lasten dan geraamd.

<b>Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende “soorten” begrotingsafwijkingen worden onderkend:</b>	<b>Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel</b>	<b>Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel</b>
1. Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor geen begrotingswijziging is ingediend. Bijvoorbeeld: de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.		X
2. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn signaleerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar er is geen voorstel tot begrotingswijziging ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.		X
3. Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X	

4.	Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter pas bij het opstellen van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) budgetoverschrijding.	X	
5.	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X
6.	Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten, die achteraf gezien als onrechtmatig moeten worden beschouwd, omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar. a. geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar b. geconstateerd na het verantwoordingsjaar	X	X
7.	Kostenoverschrijding op geactiveerde investeringen, waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. a. in het jaar van investeren b. afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	X	X

Uit de jaarrekening 2020 blijkt dat er, ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging, sprake is van begrotingsoverschrijdingen van € 25.000 of meer bij:

1. een aantal programma's
2. geen enkele investering.

In het vervolg van deze paragraaf worden de overschrijdingen toegelicht. Daarbij wordt tevens de relatie gelegd met de hierboven opgenomen tabel.

## A. PROGRAMMA'S

In de hierna opgenomen overzichten wordt, voor elk programma waarbij sprake is van een overschrijding, waarbij baten en lasten gesaldeerd worden, van de na wijziging geraamde **lasten en baten**, aangegeven:

- het verschil tussen de begroting voor en na wijziging, de realisatie, en het verschil tussen de begroting na wijziging en de realisatie.
- een analyse van de grootste verschillen (€ 25.000 of meer).
- het soort overschrijding zoals opgenomen in de tabel.

alle bedragen zijn x € 1.000 / + = nadeel / - = voordeel

<b>Programma A:</b>	<b>Begroting voor wijziging</b>	<b>Begroting na wijziging</b>	<b>Realisatie 2020</b>	<b>Vershil begroting vs realisatie 2020</b>
<b>Bestuur en ondersteuning &amp; veiligheid</b>				
Lasten	6.458	6.477	6.526	49
Het betreft een niet nader te verklaren klein verschil (< 3%).				

<b>Programma B:</b>	<b>Begroting voor wijziging</b>	<b>Begroting na wijziging</b>	<b>Realisatie 2020</b>	<b>Vershil begroting vs realisatie 2020</b>
<b>Verkeer en vervoer</b>				
Lasten	910	1.128	1.197	69
Oorzaak overschrijding: Randweg				
Hogere lasten voorbereidingskosten Randweg				124
<b>Saldo</b>				<b>-54</b>
soort overschrijding categorie 3: onrechtmatig telt niet mee voor oordeel accountant € 124				

<b>Programma C:</b>	<b>Begroting voor wijziging</b>	<b>Begroting na wijziging</b>	<b>Realisatie 2020</b>	<b>Vershil begroting vs realisatie 2020</b>
<b>Economie &amp; VHROSV</b>				
Lasten	9.812	12.168	9.093	-3.075
Er is geen sprake van hogere lasten dan was voorzien.				

<b>Programma D:</b>	<b>Begroting voor wijziging</b>	<b>Begroting na wijziging</b>	<b>Realisatie 2020</b>	<b>Vershil begroting vs realisatie 2020</b>
<b>Onderwijs &amp; sport, cultuur en recreatie</b>				
Lasten	2.465	2.613	2.662	50
Het betreft een niet nader te verklaren klein verschil (< 3%).				

<b>Programma E:</b>	<b>Begroting voor wijziging</b>	<b>Begroting na wijziging</b>	<b>Realisatie 2020</b>	<b>Vershil begroting vs realisatie 2020</b>
<b>Sociaal domein</b>				
Lasten	8.970	9.833	9.655	-178
Er is geen sprake van hogere lasten dan was voorzien.				

<b>Programma F:</b>	<b>Begroting voor wijziging</b>	<b>Begroting na wijziging</b>	<b>Realisatie 2020</b>	<b>Vershil begroting vs realisatie 2020</b>
<b>Volksgezondheid en milieu</b>				
Lasten	2.744	3.018	3.316	297
Oorzaak overschrijding: Riolering - vGRP				
Hogere lasten Riolering - vGRP				133
Oorzaak overschrijding: Vuilinzameling en verwerking.				
Hogere lasten Vuilinzameling en verwerking.				134
<b>Saldo</b>				<b>31</b>
soort overschrijding categorie 3: onrechtmatig telt niet mee voor oordeel accountant € 133				
soort overschrijding categorie 3: onrechtmatig telt niet mee voor oordeel accountant € 134				

## B. INVESTERINGEN

In de jaarrekening 2020 (zie hiervoor bijlagen E) is een overzicht opgenomen waarin de afloop voor investeringen van beschikbaar gestelde kredieten is opgenomen. Uit dit overzicht blijkt dat er bij geen enkele investeringen sprake is geweest van een kredietoverschrijding van € 25.000 of meer.



## Bijlage A - Overzicht verloop boekwaarde Grondbedrijf 2020

Complex	Boekwaarde 1-1-2020	Grond- verwerving / Sloopkosten	Plankosten	Bouw / Woon- rijpmaken	Bijzondere kosten	Rente	Alg dienst door- berekening	Bijdragen (Baten)	Grond- verkopen	Gerealiseerd resultaat	Mutatie voorziening	Boekwaarde 31-12-2020
<b>A. COMPLEXEN IN EXPLOITATIE</b>												
<i>Woningbouw</i>												
Professor van de Veldenstraat	0	0	0	55.546	0	0	0	0	0	-2.762,39	52.784,03	0
De Donk fase 1	-148.900	0	2.238	0	0	-1.861	2.500	0	0	-6.000	0	-152.023
De Donk fase 2	-624.723	1.429	10.537	411.836	0	-7.809	15.000	0	0	-12.000	0	-205.730
De Peelhorst	189.478	0	7.047	5.377	0	2.368	10.000	0	0	0	0	214.269
De Run	898.910	381.386	37.080	294.902	0	11.236	67.500	12.031	1.711.079	0	-200.000	-232.095
Irenestraat	0											
Schutboom	1.732.622	0	3.612	0	0	21.658	10.000	2.333	0	0	0	1.765.558
De Burgt fase 1	347.542	1.751.489	213.213	12.863	0	4.344	65.000	168.334	13.360	0	0	2.212.757
Voskuilen fase 3	21.819	0	23.543	9.686	0	273	25.000	0	0	0	0	80.321
<i>Bedrijventerein</i>												
Bedrijventerrein De Vlonder West fase 3	653.327	0	3.086	1.718	0	8.167	5.000	440	314.650	0	0	356.206
Bedrijventerrein Venhorst Kraaiendonk	369.068	0	13.882	5.023	0	4.613	5.000	2.120	452.255	0	0	-56.790
<i>Mix</i>												
De Driedaagse	906.241	0	6.901	21.244	0	11.328	20.000	440	209.500	-3.000	0	752.775
Centrumontwikkeling - Zuidwand	240.374	1.495.000	227.334	4.000	12.506	3.005	20.000	236.951	0	0	400.000	2.165.268
Neerbroek Vlonder-Noord	517.815	0	17.075	0	0	6.473	5.000	3.600	0	0	0	542.763
<b>Totaal A</b>	<b>5.103.573</b>	<b>3.629.304</b>	<b>565.547</b>	<b>822.193</b>	<b>12.506</b>	<b>63.794,65</b>	<b>250.000</b>	<b>426.249</b>	<b>2.700.844</b>	<b>-23.762</b>	<b>252.784</b>	<b>7.443.279</b>
<b>B. COMPLEXEN IN EXPLOITATIE</b>												
Woningbouw	2.416.749	2.134.304	297.270	790.209	0	30.209	195.000	182.699	1.724.439	-20.762	-147.216	3.683.057
Bedrijventerein	1.022.394	0	16.967	6.740	0	12.780	10.000	2.560	766.905	0	0	299.417
Mix	1.664.430	1.495.000	251.310	25.244	12.506	20.805	45.000	240.991	209.500	-3.000	400.000	3.460.805
<b>Totaal B</b>	<b>5.103.573</b>	<b>3.629.304</b>	<b>565.547</b>	<b>822.193</b>	<b>12.506</b>	<b>63.795</b>	<b>250.000</b>	<b>426.249</b>	<b>2.700.844</b>	<b>-23.762</b>	<b>252.784</b>	<b>7.443.279</b>
<b>C. AFGESLOTEN COMPLEXEN</b>												
Geen mutaties												
<b>Totaal C</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Per saldo resultaat</b>										<b>-23.762</b>		

## Bijlage B - Overzicht van Reserves & Voorzieningen

	Saldo 1/1	Vermeerdering	Vermindering	Saldo 31/12
<b>Totaal</b>	<b>17.053.157</b>	<b>3.934.825</b>	<b>2.624.882</b>	<b>18.363.100</b>
<b>Reserves</b>	<b>8.856.219</b>	<b>2.672.247</b>	<b>1.153.682</b>	<b>10.374.784</b>
Saldo van rekening	737.521	1.130.524	737.522	1.130.523
980310 Saldo van de rekening A.D.	737.521	1.130.524	737.522	1.130.523
<b>Algemene reserves</b>	<b>7.228.793</b>	<b>1.167.522</b>	<b>334.357</b>	<b>8.061.957</b>
980010 Vaste reserve	1.000.000	0	0	1.000.000
980011 Algemene reserve	4.154.422	1.167.522	334.357	4.987.587
980060 Vaste reserve grondbedrijf	401.261	0	0	401.261
980061 Algemene reserve grondbedrijf	1.673.110	0	0	1.673.110
<b>Overige bestemmingsreserves</b>	<b>889.905</b>	<b>374.202</b>	<b>81.803</b>	<b>1.182.304</b>
980230 Boecult	76.059	7.694	0	83.754
980231 Monumentenbeleid	40.000	0	0	40.000
980233 Fonds kunst & cultuur	125.578	0	5.127	120.451
980234 Fonds bovenwijkse voorzieningen	17.627	0	0	17.627
980235 Fonds groen voor rood	15.665	0	0	15.665
980236 Pensioen gewezen wethouder	288.369	0	13.169	275.201
980237 Vitaal Buitengebied Boekel	282.378	19.156	17.700	283.834
980239 Egalisatiereserve Stg. Speeltrein	44.228	8.801	0	53.029
980241 Duurzaamheid	0	202.000	40.564	161.436
980242 Herplantverplichting	0	136.550	5.243	131.307
<b>Totaal Voorzieningen</b>	<b>8.196.937</b>	<b>1.262.578</b>	<b>1.471.200</b>	<b>7.988.315</b>
<b>Voorzieningen</b>	<b>8.196.937</b>	<b>1.262.578</b>	<b>1.471.200</b>	<b>7.988.315</b>
980410 Wegbeheer	545.730	379.296	678.209	246.818
980411 Groot onderhoud gebouwen	209.007	85.000	130.597	163.409
980412 Pensioenverplichtingen	272.699	79.775	0	352.474
980413 Verliesgevende complexen	6.853.000	200.000	400.000	6.653.000
980414 Gemeentelijk Rioleringsplan	135.179	491.359	180.129	446.409
980415 Voorziening afvalstoffenheffing	32.767	27.147	0	59.914
980416 Nog te maken kosten afgesloten complexen	52.784	0	52.784	0
980510 Voorziening dubieuze debiteuren	95.772		29.481	66.291



<b>Bijlage C - Specificatie mutaties reserves en voorzieningen</b>		Saldo	rekening	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	
S=structureel / I=incidenteel		S/I	01-01-'20	2020	01-01-'21	2021	01-01-'22	2022	01-01-'23	2023	01-01-'24	2024	01-01-'25
<b>980236: Pensioen gewezen wethouder</b>			<b>288.369</b>	<b>-13.169</b>	<b>275.201</b>	<b>-13.176</b>	<b>262.025</b>	<b>-13.176</b>	<b>248.849</b>	<b>-19.566</b>	<b>229.283</b>	<b>-21.696</b>	<b>207.587</b>
	Uitbetaling pensioen gewezen wethouder	S		-13.169		-13.176		-13.176		-19.566		-21.696	
<b>980237: Vitaal buitengebied Boekel</b>			<b>282.378</b>	<b>1.456</b>	<b>283.834</b>	<b>-263.050</b>	<b>20.784</b>	<b>0</b>	<b>20.784</b>	<b>0</b>	<b>20.784</b>	<b>0</b>	<b>20.784</b>
	Uitvoeringsprogramma Vitaal Buitengebied Boekel	I		-17.700		-111.800		0		0		0	
	Storting Ontwikkelingsbijdrage 2020	I		19.156		0		0		0		0	
	RvR Titel inzake Molenakker 4	I		0		-151.250		0		0		0	
<b>980239: Egalisatiereserve Stg. Speeltrein</b>			<b>44.228</b>	<b>8.801</b>	<b>53.029</b>	<b>0</b>	<b>53.029</b>	<b>0</b>	<b>53.029</b>	<b>0</b>	<b>53.029</b>	<b>0</b>	<b>53.029</b>
	Storting saldo exploitatie 2020	I		8.801		0		0		0		0	
<b>980241: Duurzaamheid</b>			<b>0</b>	<b>161.436</b>	<b>161.436</b>	<b>-59.436</b>	<b>102.000</b>	<b>0</b>	<b>102.000</b>	<b>0</b>	<b>102.000</b>	<b>0</b>	<b>102.000</b>
	Storting uit Algemene Reserve	I		202.000		0		0		0		0	
	Duurzaamheidsplan en Transitievisie Warmte	I		-40.564		-59.436		0		0		0	
<b>980242: Herplantverplichtingen</b>			<b>0</b>	<b>131.307</b>	<b>131.307</b>	<b>-30.855</b>	<b>100.451</b>	<b>0</b>	<b>100.451</b>	<b>0</b>	<b>100.451</b>	<b>0</b>	<b>100.451</b>
	Storting uit Algemene Reserve 2020	I		128.550		0		0		0		0	
	Storting bijdrage 2020	I		8.000		0		0		0		0	
	Onttrekking 2020	I		-5.243		0		0		0		0	
	Claim 2021	I		0		-30.855		0		0		0	
<b>980410: Wegbeheer</b>			<b>545.730</b>	<b>-298.912</b>	<b>246.818</b>	<b>-193.550</b>	<b>53.268</b>	<b>-34.000</b>	<b>19.268</b>	<b>0</b>	<b>19.268</b>	<b>0</b>	<b>19.268</b>
	Storting wegbeheer			340.000		340.000		340.000		340.000		340.000	
	Uitvoering wegbeheerplan			-675.595		-533.550		-374.000		-340.000		-340.000	
	Herbestrating			-2.614		0		0		0		0	
	Storting degeneratievergoeding 2020			39.296		0		0		0		0	
<b>980411: Onderhoud gebouwen</b>			<b>209.006</b>	<b>-45.597</b>	<b>163.409</b>	<b>-125.699</b>	<b>37.710</b>	<b>-35.664</b>	<b>2.047</b>	<b>33.810</b>	<b>35.857</b>	<b>10.905</b>	<b>46.762</b>
	Storting voorziening technisch onderhoud			85.000		100.000		100.000		100.000		100.000	
	Onderhoudskosten cf. meerjarenplanning			-130.597		-225.699		-135.664		-66.190		-89.095	
<b>980412: Pensioenverplichting</b>			<b>272.699</b>	<b>79.775</b>	<b>352.474</b>	<b>60.000</b>	<b>412.474</b>	<b>60.000</b>	<b>472.474</b>	<b>60.000</b>	<b>532.474</b>	<b>60.000</b>	<b>592.474</b>
	Storting pensioenverplichting			79.775		60.000		60.000		60.000		60.000	

<b>Bijlage C - Specificatie mutaties reserves en voorzieningen</b>												
S=structureel / I=incidenteel	Saldo	rekening	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	
	S/I	01-01-'20	2020	01-01-'21	2021	01-01-'22	2022	01-01-'23	2023	01-01-'24	2024	01-01-'25
<b>980413: Verliesgevende complexen</b>		<b>6.853.000</b>	<b>-200.000</b>	<b>6.653.000</b>	<b>0</b>	<b>6.653.000</b>	<b>0</b>	<b>6.653.000</b>	<b>0</b>	<b>6.653.000</b>	<b>0</b>	<b>6.653.000</b>
De Run - storting			200.000		0		0		0		0	
Centrumplan Boekel - onttrekking			-400.000		0		0		0		0	
<b>980414: Gemeentelijk rioleringsplan</b>		<b>135.179</b>	<b>311.230</b>	<b>446.409</b>	<b>0</b>	<b>446.409</b>	<b>0</b>	<b>446.409</b>	<b>0</b>	<b>446.409</b>	<b>0</b>	<b>446.409</b>
Exploitatieresultaat 2020			311.230		0		0		0		0	
<b>980415: Afvalstoffenheffing</b>		<b>32.767</b>	<b>27.147</b>	<b>59.914</b>	<b>0</b>	<b>59.914</b>	<b>0</b>	<b>59.914</b>	<b>0</b>	<b>59.914</b>	<b>0</b>	<b>59.914</b>
Exploitatieresultaat 2020			27.147									
<b>980416: Nog te maken kosten afgesloten complexen</b>		<b>52.784</b>	<b>-52.784</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Afbouw Burgemeester Ottowstraat			-52.784		0		0		0		0	
<b>980510: Voorziening dubieuze debiteuren</b>		<b>95.772</b>	<b>-29.481</b>	<b>66.291</b>	<b>0</b>	<b>66.291</b>	<b>0</b>	<b>66.291</b>	<b>0</b>	<b>66.291</b>	<b>0</b>	<b>66.291</b>
Saldo dubieuze debiteur SoZa 2019 (vrijval)			-84.742		0		0		0		0	
Saldo dubieuze debiteur BSOB 2019 (vrijval)			-11.030		0		0		0		0	
Saldo dubieuze debiteur SoZa 2020			56.928		0		0		0		0	
Saldo dubieuze debiteur BSOB 2020			9.363		0		0		0		0	

## **Bijlage D - Toelichting aard en reden van reserve en voorziening**

### **ALGEMENE RESERVES**

#### **980010 Vaste reserve**

De vaste algemene reserve is bestemd voor opvang van tekorten en buffer voor risico's, waarvoor geen voorziening is getroffen. Cf. Nota financieel beleid 2015 (Raadsbesluit 11 december 2014) is de minimale omvang van deze reserve € 100 per inwoner.

#### **980011 Algemene reserve**

Deze reserve is vrij aanwendbaar. In de jaarrekening 2020 zijn alle claims, voor zover deze per 1 april 2021 bekend waren, geactualiseerd.

#### **980060 Vaste reserve grondbedrijf**

Het doel van deze reserve is om risico's in de grondexploitatie, die samenhangen met conjuncturele ontwikkelingen, op te vangen. Jaarlijks wordt een analyse van de weerstandscapaciteit in relatie tot de hoogte van de vaste reserve grondbedrijf gemaakt.

#### **980061 Algemene reserve grondbedrijf**

Deze reserve is vrij aanwendbaar in het kader van de grondexploitatie. In de jaarrekening 2020 zijn alle claims, voor zover deze per 1 april 2021 bekend waren, geactualiseerd.

### **OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES**

#### **980230 Boecult**

Dit betreft een egaliseringsreserve, jaarlijks wordt € 5.000 gestort vanuit fonds Kunst en Cultuur. Het exploitatieresultaat wordt jaarlijks via deze reserve afgewikkeld.

#### **980231 Monumentenbeleid**

In de vergadering van 20 mei 2008 heeft de raad besloten de reserve Monumentenbeleid te handhaven met een maximum van € 40.000. Doel van deze reserve is het kunnen verstrekken van bijdragen voor behoud van cultuurhistorisch waardevolle panden. Het verlenen van subsidies voor restauratie- en onderhoudswerkzaamheden aan gemeentelijke monumenten valt hieronder.

#### **980233 Fonds kunst & cultuur**

De doelstelling van dit fonds is investeringen in andersoortige inrichtingselementen, die een extra kwalitatieve impuls betekenen voor het openbaar gebied: Beeldende Kunst en Cultuur te kunnen bekostigen. Jaarlijks wordt dit bedrag met de rapportage van de grondexploitatie geëvalueerd. In de huidige grondexploitatie vindt afdracht van fondsvorming niet meer plaats. In de jaarrekening 2020 zijn alle claims, voor zover deze per 1 april 2021 bekend waren, geactualiseerd.

#### **980234 Fonds bovenwijkse voorzieningen**

Voor infrastructurele voorzieningen, die méér gebieden omvatten dan alleen het exploitatiegebied van het grondbedrijf en waarbij de uitvoering veelal niet in directe relatie staat met deze grondexploitatie, is dit fonds grote werken gevormd. Jaarlijks wordt dit bedrag met de rapportage van de grondexploitatie geëvalueerd. In de huidige grondexploitatie vindt afdracht van fondsvorming niet meer plaats. In de jaarrekening 2020 zijn alle claims, voor zover deze per 1 april 2021 bekend waren, geactualiseerd.

#### **980235 Fonds groen voor rood**

Voor infrastructurele voorzieningen, die méér gebieden omvatten dan alleen het exploitatiegebied van het grondbedrijf en waarbij de uitvoering veelal niet in directe relatie staat met deze grondexploitatie, is dit fonds grote werken gevormd. Jaarlijks wordt dit bedrag met de rapportage van de grondexploitatie geëvalueerd. In de huidige grondexploitatie vindt afdracht van fondsvorming niet meer plaats. In de jaarrekening 2020 zijn alle claims, voor zover deze per 1 april 2021 bekend waren, geactualiseerd.

#### **980236 Pensioen gewezen wethouder**

Het doel is de dekking van toekomstige pensioenverplichtingen van gewezen wethouder.

#### **980237 Vitaal buitengebied Boekel**

Het fonds Vitaal Buitengebied Boekel moet worden besteed aan de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteitsverbetering van het Boekelse buitengebied. Dit kan fysieke kwaliteitsverbetering zijn die

voortvloeit uit de Structuurvisie Boekel, uit de Verordening Ruimte of eventuele projecten die voortvloeien uit het uitvoeringsprogramma Vitaal landelijk Boekel. In de jaarrekening 2020 zijn alle claims, voor zover deze per 1 april 2021 bekend waren, geactualiseerd.

#### **980239 Egalisatiereserve Stg. Speeltrein**

Dit betreft een egalisatiereserve, jaarlijks wordt een bedrag begroot in de exploitatie van € 15.000. Hiervan zullen de kosten voor onderhoud en vervangingsinvesteringen worden gedekt. De over- en onderschrijdingen zullen worden geëgaliseerd middels deze reserve, Cf. Raadsbesluit 15 december 2016.

#### **980240 Duurzaamheid**

De reserve duurzaamheid is met de jaarrekening 2019 gevormd uit de middelen die het Rijk in 2019 beschikbaar heeft gesteld voor de transitievisie warmte. Binnen de gemeente Boekel worden de middelen ingezet voor het opstellen van de duurzaamheidsvisie. Daarin wordt breder gekeken dan alleen naar transitievisie warmte (lees: hoe krijgen we Nederland van het gas af). In de jaarrekening 2020 zijn alle claims, voor zover deze per 1 april 2021 bekend waren, geactualiseerd.

#### **980241 Herplantverplichtingen**

De reserve herplantverplichtingen betreft een egalisatie reserve om invulling te geven aan herplant inzake een verleende kapvergunningen. Medio 2020 is de reserve gevormd om de nog in te vullen verplichting uit het verleden te kunnen voldoen. Tevens zal jaarlijks de ontvangen herplant vergoedingen gestort worden in de reserve zodat deze ontvangen middelen geoormerkt zijn. In de jaarrekening 2020 zijn alle claims, voor zover deze per 1 april 2021 bekend waren, geactualiseerd.

### **VOORZIENINGEN**

#### **980410 Voorziening wegbeheer**

Doel van deze voorziening is grote fluctuaties in onderhoudskosten op te vangen (egalisatie). Beleid inzake wegbeheer is verwoord in het wegbeheerplan.

#### **980411 Voorziening onderhoud gebouwen**

De gemeente beschikt over financiële beheersplannen voor de gebouwen in eigendom van de gemeente. Om de kwaliteit van de gebouwen op het gewenste niveau te houden is het van belang dat het planmatig onderhoud wordt uitgevoerd in overeenstemming met de onderliggende financiële beheersplannen.

#### **980412 Voorziening pensioenverplichtingen**

Pensioenvoorziening voor de zittende wethouders op basis van actuariële waarde berekeningen.

#### **980413 Voorziening verliesgevende complexen**

De voorziening is gevormd voor het afdekken van verliesgevende grondbedrijfcomplexen, deze wordt jaarlijks geactualiseerd. Bij het vormen van de hoogte van de voorziening is uitgegaan van de meest recente notitie grondbeleid van de commissie BBV.

#### **980414 Voorziening gemeentelijk rioleringsplan**

Uitgangspunt voor deze voorziening is dat de kosten en opbrengsten voor de riolering begrotingstechnisch budgettair neutraal, met uitzondering van de BTW-component, worden opgenomen. Daarop wordt het tarief rioolrecht gebaseerd. Om grote (ongewenste) schommelingen in het tarief van rioolrechten te voorkomen is dit egalisatiefonds ingesteld.

#### **980415 Voorziening afvalstoffenheffing**

Uitgangspunt voor deze voorziening is dat de kosten en opbrengsten voor het inzamelen van afval begrotingstechnisch budgettair neutraal zijn, met uitzondering van de BTW-component. Daarop wordt het tarief afvalstoffenheffing gebaseerd. Om grote (ongewenste) schommelingen in het tarief van afvalstoffenheffing te voorkomen is dit egalisatiefonds ingesteld.

#### **980416 Voorziening nog te maken kosten afgesloten complexen grondbedrijf**

Voor een afgesloten grondbedrijf complex zijn in het verleden nog te maken kosten geraamd. In 2020 zijn deze kosten gemaakt en zal de voorziening vrijvallen.

#### **980510 Voorziening dubieuze debiteuren**

Betreft een voorziening voor dubieuze debiteuren. Met name debiteuren inzake leenbijstand en BSOB, daar waar er een risico is dat men niet aan de betaalverplichtingen (aflossing) kan voldoen.

Bijlage E - Overzicht kredieten

Interne Order	Omschrijving	Start Krediet	Kredietruimte 01-01-2020	Jaar	Besluit	Zaak nummer	Document nummer	Datum	Uitg. (+) / ink. (-) totaal tot 31-12- 2019	Uitg. (+) / ink. (-) in 2020	Uitg. (+) / Ink.(-) totaal tot 31.12.2020	Kredietruimte per 31.12.2020	Dekking	Opmerkingen n.a.v. Jaarrekening 2020
<b>A. Bestuur en ondersteuning &amp; Veiligheid</b>														
2020:	Inbraakalarminstallatie en toegang	55.000	55.000	2020	B&W	Z/039759	BW/001213	16-04-19	0	45.122	45.122	9.878	Afschrijven in 15 jaar	Afsluiten
	*Uitgaven	55.000	55.000						0	45.122	45.122	9.878		
2019:	Platform server migratie	160.000	56.969	2019	B&W	Z/039801	BW/001220	16-04-19	103.031	46.638	149.668	10.332	Afschrijven in 5 jaar	Afsluiten
	*Uitgaven	160.000	56.969						103.031	46.638	149.668	10.332		
2019:	Website	50.000	50.000	2019	B&W	Z/040332	BW/001328	2-07-19	0	49.845	49.845	155	Afschrijven in 5 jaar	Afsluiten
	*Uitgaven	50.000	50.000						0	49.845	49.845	155		
2020:	Connectoren	20.000	20.000	2020					0	18.085	18.085	1.915	Afschrijven in 5 jaar	Afsluiten
	*Uitgaven	20.000	20.000						0	18.085	18.085	1.915		
<b>B. Verkeer en vervoer</b>														
2017:	Bestemmingsplan Randweg 2015	155.579	0	2015	B&W	Z/029110	AB/017060	12-10-15	85.497	0	85.497	70.082	t.l.v. exploitatie	Afsluiten tgv exploi
	*Uitgaven	155.579	0						163.287	0	163.287	-7.708	t.l.v. exploitatie	
	*Inkomsten (bijdrage Provincie)	0	0						-77.790	0	-77.790	77.790	t.g.v. exploitatie	
2017:	Kavelcoördinator Randweg 2015/2016/2017/2018/2019/2020	59.500	-5.078	2015	B&W	Z/029110	AB/017060	12-10-2015	64.578,00	306	64.884	-5.384	t.l.v. exploitatie	Afsluiten tlv exploi
	*Uitgaven 2015	35.000	28.495						6.505,00	0	6.505	28.495	t.g.v. exploitatie 2015	
	*Uitgaven 2016	0	-27.717						27.717,00	0	27.717	-27.717	t.l.v. exploitatie 2016	
	*Uitgaven 2017	24.500	5.188	2017	B&W	Z/034045	BW/000133	25-4-2017	19.312,00	0	19.312	5.188	t.g.v. exploitatie 2017	
	*Uitgaven 2018	0	-8.409						8.409,00	0	8.409	-8.409	t.l.v. exploitatie 2018	
	*Uitgaven 2019	0	-2.635						2.635,00	0	2.635	-2.635	t.l.v. exploitatie 2019	
	*Uitgaven 2020	0	0							306	306	-306	t.l.v. exploitatie 2020	
2017:	Overige kosten Randweg 2015/2016/2017/2018/2019/2020	10.000	0	2015	B&W	Z/029110	AB/017060	12-10-15	383.628	173.514	557.142	-547.142	t.l.v. exploitatie	Aanhouden (tlv exploi)
	*Uitgaven 2015	10.000	0						15.860	0	15.860	-5.860	t.l.v. exploitatie 2015	
	*Uitgaven 2016	0	0						31.927	0	31.927	-31.927	t.l.v. exploitatie 2016	
	*Uitgaven 2017	0	0						25.469	0	25.469	-25.469	t.l.v. exploitatie 2017	
	*Uitgaven 2018	0	0						42.898	0	42.898	-42.898	t.l.v. exploitatie 2018	
	*Uitgaven 2019	0	0						269.655	0	269.655	-269.655	t.l.v. exploitatie 2019	
	*Uitgaven 2020	0	0						0	173.514	173.514	-173.514	t.l.v. exploitatie 2020	
	*Inkomsten 2018	0	0						-2.181	0	-2.181	2.181	t.g.v. exploitatie 2018	
	*Inkomsten 2019	0	0						0	0	0	0	t.g.v. exploitatie 2019	
	*Inkomsten 2020	0	0						0	0	0	0	t.g.v. exploitatie 2020	
2018:	Openbare ruimte ontw. Kindpark	788.000	37.346	2018	Raad	Z/038516	AB/024499	13-12-18	750.654	45.174	795.828	-7.828	Afschrijven in 20 jaar	Afsluiten
	*Uitgaven	788.000	37.346						750.654	58.282	808.936	-20.936		
	*Inkomsten	0	0						0	-13.109	-13.109	13.109		
2019:	Wegverbreding buitengebied 2019	153.000	130.534	2019	Raad	Z/038490	AB/024862	28-02-19	22.466	130.534	153.000	0	Afschrijven in 20 jaar	Afsluiten
	*Uitgaven 2020	153.000	130.534						22.466	130.534	153.000	0		
2019:	Uitvoering wegbeheerplan 2019	521.000	521.000	2019	Raad	Z/038490	AB/024862	28-02-19	103.294	417.954	521.249	-249	t.l.v. voorziening	Afsluiten
	*Uitgaven	521.000	521.000						103.294	417.954	521.249	-249		
	*Inkomsten uit voorziening wegbeheer	0	0						0	0	0	0		
2019:	Kerkpad st. Josephplein Venhorst	135.000	135.000	2019	Raad	Z/035231	AB/024530	13-12-18	5.464	88.084	93.548	41.452	Afschrijven in 20 jaar	Aanhouden
	*Uitgaven	135.000	135.000						5.464	98.121	103.586	31.414		
	*Inkomsten	0	0						0	-10.037	-10.037	10.037		
2020:	Openbare verlichting 2020	83.000	83.000	2020	Raad	Z/031063	AB/018837	26-05-16	0	83.629	83.629	-629	Afschrijven in 25 jaar	Afsluiten
	*Uitgaven	83.000	83.000						0	83.629	83.629	-629		
2020:	Uitvoering wegbeheerplan 2020	283.000	283.000	2020	Raad	Z/038490	AB/024862	28-02-19	0	182.003	182.003	100.997	t.l.v. voorziening	Afsluiten
	*Uitgaven	283.000	283.000						0	182.003	182.003	100.997		
	*Inkomsten uit voorziening wegbeheer	0	0						0	0	0	0		
2020:	Klein onderhoud wegbeheer 2019 (plus)	46.715	46.715	2020	Raad	Z/038490	AB/024862	28-02-19	0	45.011	45.011	1.704	t.l.v. voorziening	Afsluiten
	*Uitgaven	46.715	46.715						0	45.011	45.011	1.704		
	*Inkomsten uit voorziening wegbeheer	0	0						0	0	0	0		
2020:	Klein onderhoud wegbeheer 2020 (plus)	46.715	46.715	2020	Raad	Z/038490	AB/024862	28-02-19	0	11.472	11.472	35.243	t.l.v. voorziening	Afsluiten
	*Uitgaven	46.715	46.715						0	11.472	11.472	35.243		
	*Inkomsten uit voorziening wegbeheer	0	0						0	0	0	0		
2020:	Wegverbreding buitengebied 2020	164.000	164.000	2020	Raad	Z/038490	AB/024862	28-02-19	0	164.000	164.000	0	Afschrijven in 20 jaar	Afsluiten
	*Uitgaven	164.000	164.000						0	164.000	164.000	0		



Bijlage E - Overzicht kredieten

Interne Order	Omschrijving	Start Krediet	Kredietruimte 01-01-2020	Jaar	Besluit	Zaak nummer	Document nummer	Datum	Uitg. (+) / ink. (-) totaal tot 31-12-2019	Uitg. (+) / ink. (-) in 2020	Uitg. (+) / Ink.(-) totaal tot 31.12.2020	Kredietruimte per 31.12.2020	Dekking	Opmerkingen n.a.v. Jaarrekening 2020
2020:	60 km Erpseweg/fietsoversteek	150.000	150.000	2020	Raad				0	70.375	70.375	79.625	Afschrijven in 20 jaar	Aanhouden
	*Uitgaven	150.000	150.000						0	70.375	70.375	79.625		
2020:	Wegbeheerplan 2021	17.000	17.000	2020	Raad	Z/032382	AB/020138	21-09-16	0	19.155	19.155	-2.155	t.l.v. voorziening	Afsluiten
	*Uitgaven	17.000	17.000						0	19.155	19.155	-2.155		
<b>C. Economie &amp; VHROSV</b>														
2020:	Kwaliteitsimpuls buitengebied	129.500	129.500	2020	Raad	Z/033540	AB/023941	4-10-18	0	17.700	17.700	111.800	t.l.v. reserve	Aanhouden
	*Uitgaven	129.500	129.500						0	17.700	17.700	111.800		
	*Inkomsten (Fonds vitaal buitengebied Boekel)	0	0						0	0	0	0		
2017:	Inventarisatie gemeentegrond	0	0	2016	B&W	Z/032006	AB/020682	6-12-16	67.171	27.762	94.933	-94.933	t.l.v. exploitatie	Aanhouden
	*Uitgaven 2017	0	0						24.012	0	24.012	-24.012	t.l.v. exploitatie	
	*Uitgaven 2018	0	0						71.338	0	71.338	-71.338	t.l.v. exploitatie	
	*Uitgaven 2019	0	0						34.339	0	34.339	-34.339	t.l.v. exploitatie	
	*Uitgaven 2020	0	0						0	27.762	27.762	-27.762	t.l.v. exploitatie	
	*Inkomsten (verkoop gronden) 2017	0	0						-19.300	0	-19.300	19.300	t.g.v. exploitatie	
	*Inkomsten (verkoop gronden) 2018	0	0						-33.483	0	-33.483	33.483	t.g.v. exploitatie	
	*Inkomsten (verkoop gronden) 2019	0	0						-9.735	0	-9.735	9.735	t.g.v. exploitatie	
	*Inkomsten (verkoop gronden) 2020	0	0						0	0	0	0		
2018:	Afkoop Tielemans Langstraat	0	1.852.000	2018	Raad	Z/036569	AB/023681	28-06-18	-0	3.807	3.807	1.848.193	t.l.v. Alg. reserve	Aanhouden
	*Uitgaven 2018	1.852.000	1.852.000						1.545.935	0	1.545.935	306.065	t.l.v. Alg. reserve	
	*Uitgaven 2019	0	0						4.500	0	4.500	-4.500	t.l.v. Alg. reserve	
	*Uitgaven 2020	0	0						0	3.807	3.807	-3.807	t.l.v. Alg. reserve	
	*Inkomsten 2018 algemene reserves	0	0						-1.545.935	0	-1.545.935	1.545.935	t.l.v. Alg. reserve	
	*Inkomsten 2019 algemene reserves	0	0						-4.500	0	-4.500	4.500	t.l.v. Alg. reserve	
	*Inkomsten 2020 algemene reserves	0	0						0	0	0	0		
2020:	Datastructuur Kerkstraat 28	35.000	35.000	2020					0	35.000	35.000	0	Afschrijven in 10 jaar	Afsluiten
	*Uitgaven	35.000	35.000						0	35.000	35.000	0		
2018:	Anterieure overeenkomst Bedrijventerrein Zandhoek	-429.521	-429.521	2018	Raad	Z/036370	AB/023635	28-06-18	-459.923	0	-459.923	30.402	t.g.v. exploitatie	Aanhouden
	*Uitgaven	162.250	162.250						0	0	0	162.250	t.l.v. exploitatie	
	*Inkomsten	-591.771	-591.771						-459.923	0	-459.923	-131.848	t.g.v. exploitatie	
2019:	Planvorming Zandhoek Bergstraat	0	0	2019	B&W	Z/022988	AB/018869	17-05-16	0	0	0	0	t.g.v. exploitatie	Aanhouden (nto)
	*Uitgaven	132.000	132.000						0	0	0	132.000	t.l.v. exploitatie	
	*Inkomsten (terugontvangen kosten)	-132.000	-132.000						0	0	0	-132.000	t.g.v. exploitatie	
2018:	Ruimte voor ruimte titels	0	0	2018	B&W	Z/031301	BW/000317	29-08-17	-1.075.000	0	-1.075.000	1.075.000	t.g.v. balans	Aanhouden
	*Inkomsten (Bijdrage externe partij)	0	1.075.000						-1.075.000	0	-1.075.000	1.075.000	t.g.v. balans	
2019:	Exploitatiebijdrage Schutboom 12	-61.000	-61.000	2019	Raad	Z/032113	BW/001429	19-09-19	-50.000	-11.507	-61.507	507	t.g.v. exploitatie	Afsluiten
	*Uitgaven	0	0						0	0	0	0	t.l.v. exploitatie	
	*Inkomsten (Bijdrage externe partij)	-61.000	-61.000						-50.000	-11.507	-61.507	507	t.g.v. exploitatie	
2019:	Veegplan 4	-8.208	-8.208	2019					-7.406	-6.156	-6.156	-2.052	t.l.v. exploitatie	Afsluiten
	*Uitgaven	4.200	4.200						2.950	4.200	4.200	0	t.l.v. exploitatie	
	*Inkomsten (leges)	-8.208	-8.208						-6.156	-6.156	-6.156	-2.052	t.g.v. exploitatie	
	*Inkomsten (terugontvangen kosten)	-4.200	-4.200						-4.200	-4.200	-4.200	0		
2019:	Exploitatiebijdrage Erpseweg 20	-18.000	-18.000	2019	Raad	Z/032129	AB/026139	8-10-19	-10.000	-8.000	-18.000	0	t.g.v. exploitatie	Afsluiten
	*Uitgaven	0	0						0	0	0	0	t.l.v. exploitatie	
	*Inkomsten (Bijdrage externe partij)	-18.000	-18.000						-10.000	-8.000	-18.000	0	t.g.v. exploitatie	
2019:	Exploitatiebijdrage R. v. Herpenstraat 18	-20.000	-20.000	2019					-12.500	-7.500	-20.000	0	t.g.v. exploitatie	Afsluiten
	*Inkomsten	-20.000	-20.000						-12.500	-7.500	-20.000	0	t.g.v. exploitatie	
2020:	Veegplan 5	-12.438	-12.438	2020	Raad	Z/041573	AB/027702	13-08-20	0	-13.008	-13.008	570	t.g.v. exploitatie	Aanhouden
	*Uitgaven	7.320	7.320						0	6.750	6.750	570	t.l.v. exploitatie	
	*Inkomsten (leges)	-12.438	-12.438						0	-12.438	-12.438	0	t.g.v. exploitatie	
	*Inkomsten (terugontvangen kosten)	-7.320	-7.320						0	-7.320	-7.320	0	t.g.v. exploitatie	
2020:	Exploitatiebijdrage Zanddelweg ong	-96.500	-96.500	2020	Raad	Z/041241	AB/027982	12-10-20	0	-96.500	-96.500	0	t.g.v. exploitatie	Aanhouden vo
	*Inkomsten	-96.500	-96.500						0	-96.500	-96.500	0		
2020:	Exploitatiebijdrage Bovenstehuis 15	-37.745	-37.745	2020	B&W	Z/043341	BW/001974	1-09-20	0	-12.582	-12.582	-25.163		Aanhouden
	*Inkomsten	-37.745	-37.745						0	-12.582	-12.582	-25.163	t.g.v. reserve	

## Bijlage E - Overzicht kredieten

Interne Order	Omschrijving	Start Krediet	Kredietruimte 01-01-2020	Jaar	Besluit	Zaak nummer	Document nummer	Datum	Uitg. (+) / ink. (-) totaal tot 31-12- 2019	Uitg. (+) / ink. (-) in 2020	Uitg. (+) / Ink.(-) totaal tot 31.12.2020	Kredietruimte per 31.12.2020	Dekking	Opmerkingen n.a.v. Jaarrekening 2020
<b>2020: Veegplan 7</b>		<b>-10.935</b>	<b>-10.935</b>	<b>2020</b>	Raad	Z/043293	AB/028420		<b>0</b>	<b>3.950</b>	<b>3.950</b>	<b>-14.885</b>	t.g.v. exploitatie	Aanhouden
*Uitgaven		5.450	5.450						0	3.950	3.950	1.500	t.l.v. exploitatie	
*Inkomsten (leges)		-10.365	-10.365						0	0	0	-10.365	t.g.v. exploitatie	
*Inkomsten (terugontvangen kosten)		-6.020	-6.020						0	0	0	-6.020	t.g.v. exploitatie	
<b>2020: Exploitatiebijdrage Daandelendennen</b>		<b>-114.000</b>	<b>-446.000</b>	<b>2020</b>	Raad	Z/032523	AB/028837	20-10-20	<b>0</b>	<b>-76.000</b>	<b>-76.000</b>	<b>-38.000</b>	t.g.v. exploitatie	Aanhouden
*Inkomsten		-114.000	-114.000						0	-76.000	-76.000	-38.000		
<b>2020: Exploitatiebijdrage Wilhelminastraat 2</b>		<b>-20.000</b>	<b>-20.000</b>	<b>2020</b>	Raad	Z/044342	AB/028114		<b>0</b>	<b>-20.000</b>	<b>-20.000</b>	<b>0</b>	t.g.v. exploitatie	Aanhouden
*Inkomsten		-20.000	-20.000						0	-20.000	-20.000	0		
<b>2020: Exploitatiebijdrage Runstraat 7</b>		<b>-110.000</b>	<b>-110.000</b>	<b>2020</b>		Z/039656	BW/001801	9-06-20	<b>0</b>	<b>-55.000</b>	<b>-55.000</b>	<b>-55.000</b>	t.g.v. GREX	Aanhouden
*Inkomsten		-110.000	-110.000						0	-55.000	-55.000	-55.000		
<b>2020: Aankoop gronden De Burgt (fase 2)</b>		<b>840.000</b>	<b>840.000</b>	<b>2020</b>	Raad	Z/038075	AB/026812	21-10-20	<b>0</b>	<b>817.679</b>	<b>817.679</b>	<b>22.321</b>	t.l.v. balans	Afsluiten
*Uitgaven		840.000	840.000						0	817.679	817.679	22.321		
<b>D. Onderwijs &amp; Sport, cultuur en recreatie</b>														
<b>2020: RKSv vervanging veld 2</b>		<b>21.000</b>	<b>21.000</b>	<b>2020</b>					<b>0</b>	<b>21.000</b>	<b>21.000</b>	<b>0</b>	Af schrijven in 25 jaar	Afsluiten
*Uitgaven		21.000	21.000						0	21.000	21.000	0		
<b>2020: Herstel constructie Standerdmolten</b>		<b>60.000</b>	<b>60.000</b>	<b>2020</b>	B&W	Z/039759	BW/001213	16-04-19	<b>0</b>	<b>52.160</b>	<b>52.160</b>	<b>7.840</b>	Af schrijven in 15 jaar	Afsluiten
*Uitgaven		60.000	60.000						0	52.160	52.160	7.840		
<b>2020: Aankoop agrarische grond</b>		<b>36.099</b>	<b>36.099</b>	<b>2020</b>	B&W	Z/043387	BW/002094	17-11-20	<b>0</b>	<b>5.243</b>	<b>5.243</b>	<b>30.856</b>	t.l.v. reserve	Aanhouden
*Uitgaven		183.993	183.993						0	5.243	5.243	178.750		
*Inkomsten		-147.894	-147.894						0	0	0	-147.894		
<b>E. Sociaal domein</b>														
<b>2020: Nia Domo brandmeldinstallatie</b>		<b>10.000</b>	<b>10.000</b>	<b>2020</b>	B&W	Z/039759	BW/001213	16-04-19	<b>0</b>	<b>8.786</b>	<b>8.786</b>	<b>1.214</b>	t.l.v. exploitatie	Afsluiten
*Uitgaven		10.000	10.000						0	8.786	8.786	1.214		
<b>2020: Herstel tegelwerk MFC De Horst</b>		<b>22.200</b>	<b>22.200</b>	<b>2020</b>	B&W	Z/039759	BW/001213	16-04-19	<b>0</b>	<b>20.065</b>	<b>20.065</b>	<b>2.135</b>	Af schrijven in 15 jaar	Afsluiten
*Uitgaven		22.200	22.200						0	20.065	20.065	2.135		
<b>F. Volksgezondheid en milieu</b>														
<b>2020: Voorbereidingskosten Afkoppelen Bosberg</b>		<b>60.000</b>	<b>60.000</b>	<b>2020</b>	Raad	Z/031955	AB/024115	4-10-18	<b>0</b>	<b>22.908</b>	<b>22.908</b>	<b>37.092</b>	Af schrijven in 60 jaren	Aanhouden
*Uitgaven		60.000	60.000						0	22.908	22.908	37.092		
<b>2020: Vervangen hoofdrioolgemaalpompen</b>		<b>306.000</b>	<b>306.000</b>	<b>2020</b>	Raad	Z/031955	AB/024115	4-10-18	<b>0</b>	<b>130.614</b>	<b>130.614</b>	<b>175.386</b>	Af schrijven in 15 jaren	Afsluiten
*Uitgaven		306.000	306.000						0	130.614	130.614	175.386		
<b>2020: Duurzaamheidsplan en Transitievisie warmte</b>		<b>100.000</b>	<b>100.000</b>	<b>2020</b>	Raad	Z/043545	AB/027593	1-09-20	<b>0</b>	<b>40.564</b>	<b>40.564</b>	<b>59.436</b>	t.l.v. reserve	Aanhouden
*Uitgaven		100.000	100.000						0	40.564	40.564	59.436		

## **Bijlage F - Toelichting overzicht kredieten en restant d.d. 31.12.2020**

In bijlage E treft u aan de stand van zaken met betrekking tot de kredieten. Hier zijn alle investeringen verwerkt welke betrekking hebben op de periode tot en met d.d. 31.12.2020. Daar waar opmerkelijke ontwikkelingen plaatsvinden binnen kredieten worden deze hier beschreven.

Met de jaarrekening 2020 zijn de volgende kredieten afgesloten.

- PA - 2020: Inbraakalarminstallatie en toegang
- PA - 2019: Platform server migratie
- PA - 2019: Website
- PA - 2020: Connectoren
- PB - 2017: Bestemmingsplan Randweg 2015
- PB - 2017: Kavelcoördinator Randweg 2015/2016/2017/2018/2019/2020
- PB - 2018: Openbare ruimte ontw. Kindpark
- PB - 2019: Wegverbreding buitengebied 2019
- PB - 2019: Uitvoering wegbeheerplan 2019
- PB - 2020: Openbare verlichting 2020
- PB - 2020: Uitvoering wegbeheerplan 2020
- PB - 2020: Klein onderhoud wegbeheer 2019 (plus)
- PB - 2020: Klein onderhoud wegbeheer 2020 (plus)
- PB - 2020: Wegverbreding buitengebied 2020
- PB - 2020: Wegbeheerplan 2021
- PC - 2020: Datastructuur Kerkstraat 28
- PC - 2019: Exploitatiebijdrage Schutboom 12
- PC - 2019: Veegplan 4
- PC - 2019: 2019: Exploitatiebijdrage Erpseweg 20
- PC - 2019: Exploitatiebijdrage R. v. Herpenstraat 18
- PC - 2020: Aankoop gronden De Burgt
- PD - 2020: RKSv vervanging veld 2
- PD - 2020: Herstel constructie Standerdmolen
- PE - 2020: Nia Domo brandmeldinstallatie
- PE - 2020: Herstel tegelwerk MFC De Horst
- PF - 2020: Vervangen hoofdrioolgemaalpompen

Er zijn geen noemenswaardige kredietoverschrijdingen op afgesloten kredieten voor jaarrekening 2020 geconstateerd.

## Bijlage G - Overzicht van (kort- en langlopende) geldleningen (stand per d.d. 31.12.2020)

Oorspronkelijk bedrag	Jaar aflossing	Rente %	Stand 01-01-2020	Opname lopend jaar	Rente	Aflossing	Stand 31-12-2020
€ 1.000.000	2028	4,350%	€ 360.000	€ 0	€ 14.730	€ 40.000	€ 320.000
€ 4.500.000	2030	3,735%	€ 1.980.000	€ 0	€ 69.901	€ 180.000	€ 1.800.000
€ 4.000.000	2020	2,330%	€ 400.000	€ 0	€ 6.205	€ 400.000	€ 0
€ 5.000.000	2021	2,700%	€ 1.000.000	€ 0	€ 26.556	€ 500.000	€ 500.000
€ 5.000.000	2022	1,740%	€ 1.500.000	€ 0	€ 24.980	€ 500.000	€ 1.000.000
€ 5.000.000	2033	2,835%	€ 3.500.000	€ 0	€ 98.584	€ 250.000	€ 3.250.000
€ 10.000.000	2039	0,632%	€ 10.000.000	€ 0	€ 61.365	€ 500.000	€ 9.500.000
			<b>€ 18.740.000</b>	<b>€ 0</b>	<b>€ 302.321</b>	<b>€ 2.370.000</b>	<b>€ 16.370.000</b>

## Bijlage H - Overzicht van (gewaarborgde) geldleningen & garantstellingen

Num-mer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Kredietverstrekker	Gevalen van gemeenschappelijke waarborging van de geldleningen		Rente-perc.	Restantbedrag van de geldlening aan het begin van het dienstjaar 2020		Bedrag van de in de loop van het dienstjaar te waarborgen/ gewaarborgde geldleningen	Totaalbedrag van de gemeente buitengew. aflossing	Restantbedrag van de geldlening aan het einde van het dienstjaar 2020	
					namen van de andere borgen	grondslag of percentage v/h deel v/d geldlening dat door de gemeente wordt ge-waarborgd		totaal	waarvan door gemeente gewaarborgd			totaal (10+12-13)	waarvan door de gemeente gewaarborgd
1	401.142		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.0076099.01	WSW	50,00%	3,500%	294.236	147.118	0	9.101	285.135	142.568
2	499.158		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.79823.02	WSW	50,00%	2,500%	386.137	193.069	0	11.937	374.200	187.100
3	544.536		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.79822.02	WSW	50,00%	2,500%	421.240	210.620	0	13.022	408.218	204.109
5	1.500.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.0099658	WSW	50,00%	4,405%	1.500.000	750.000	0	1.500.000	0	0
6	1.100.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.100827	WSW	50,00%	3,840%	1.100.000	550.000	0	0	1.100.000	550.000
7	1.100.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.100828	WSW	50,00%	3,790%	733.778	366.889	0	34.191	699.587	349.794
8	1.200.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.100883	WSW	50,00%	3,769%	576.000	288.000	0	48.000	528.000	264.000
9	4.000.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.102597	WSW	50,00%	4,320%	4.000.000	2.000.000	0	0	4.000.000	2.000.000
10	1.500.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.103147	WSW	50,00%	4,759%	1.500.000	750.000	0	0	1.500.000	750.000
12	1.500.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.105948	WSW	50,00%	3,575%	1.500.000	750.000	0	0	1.500.000	750.000
13	2.000.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.106939	WSW	50,00%	3,050%	2.000.000	1.000.000	0	0	2.000.000	1.000.000
14	2.700.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.108601	WSW	50,00%	2,930%	2.700.000	1.350.000	0	0	2.700.000	1.350.000
15	1.500.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.109140	WSW	50,00%	2,600%	1.161.669	580.835	0	66.866	1.094.803	547.402
16	2.000.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.110880	WSW	50,00%	1,650%	2.000.000	1.000.000	0	0	2.000.000	1.000.000
17	2.000.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.111937	WSW	50,00%	1,185%	2.000.000	1.000.000	0	0	2.000.000	1.000.000
18	2.000.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.112676	WSW	50,00%	0,950%	2.000.000	1.000.000	0	0	2.000.000	1.000.000
19	1.500.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.114168	WSW	50,00%	0,200%	0	0	1.500.000	0	1.500.000	750.000
								<b>23.873.060</b>	<b>11.936.530</b>	<b>1.500.000</b>	<b>1.683.117</b>	<b>23.689.943</b>	<b>11.844.972</b>

## Bijlage H - Overzicht van (gewaarborgde) geldleningen & garantstellingen

Num-mer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Kredietverstrekker	n.v.t.		Rente-perc.	Restantbedrag van de geldlening aan het begin van het dienstjaar 2020		Bedrag van de in de loop van het dienstjaar te waarborgen/ gewaarborgde geldleningen	Totaalbedrag van de gemeente buitengew. aflossing	Restantbedrag van de geldlening aan het einde van het dienstjaar 2020	
					totaal	waarvan door gemeente verstrekt		totaal (10+12-13)	waarvan door de gemeente verstrekt				
1	n.v.t.		Startersleningen	gemeente Boekel			4,100%	82.045	82.045	0	6.005	76.040	76.040
								<b>82.045</b>	<b>82.045</b>	<b>0</b>	<b>6.005</b>	<b>76.040</b>	<b>76.040</b>

Num-mer	Oorspronkelijk bedrag van de garantstelling	Doel van de garantstelling	Naam van de geldnemer	Kredietverstrekker	n.v.t.		Rente-perc.	Restantbedrag van de garantstelling aan het begin van het dienstjaar 2020		Bedrag van de in de loop van het dienstjaar te waarborgen/ gewaarborgde garantstelling	Totaalbedrag van de vermindering	Restantbedrag van de garantstelling aan het einde van het dienstjaar 2020	
					totaal	waarvan door gemeente gewaarborgd		totaal (10+12-13)	waarvan door de gemeente garantstelling afgegeven				
1	20.000	Oprichting tennisclub Venhorst	Tennisclub Venhorst	Rabobank			0,000%	20.000	20.000	0	0	20.000	20.000
								<b>20.000</b>	<b>20.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>20.000</b>	<b>20.000</b>

**Bijlage I - Overzicht van baten en lasten per taakveld**

Omschrijving programma	Primitieve begroting 2020			Begroting 2020 (na wijziging)			Rekening 2020			Verschil rek.begr. na wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
01 Bestuur	800.000	0	800.000	805.000	-1.000	804.000	822.000	-8.000	814.000	-17.000	8.000	-10.000
011 Resultaat rekening B&L	0	-62.000	-62.000	844.000	0	844.000	1.131.000	0	1.131.000	-288.000	0	-288.000
02 Burgerzaken	353.000	-126.000	227.000	381.000	-134.000	247.000	370.000	-112.000	258.000	11.000	-22.000	-11.000
03 Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	49.000	0	49.000	45.000	0	45.000	4.000	0	4.000
04 Overhead	3.656.000	-17.000	3.639.000	3.628.000	-28.000	3.600.000	3.653.000	-29.000	3.624.000	-25.000	1.000	-24.000
05 Treasury	245.000	-244.000	1.000	1.000	0	1.000	13.000	-12.000	1.000	-12.000	12.000	0
061 OZB woningen	0	-1.692.000	-1.692.000	0	-1.763.000	-1.763.000	0	-1.765.000	-1.765.000	0	2.000	2.000
062 OZB niet-woningen	0	-1.015.000	-1.015.000	0	-969.000	-969.000	0	-964.000	-964.000	0	-4.000	-4.000
064 Belastingen overig	154.000	-21.000	133.000	191.000	-19.000	172.000	198.000	-19.000	179.000	-8.000	0	-8.000
07 Alg.uitk. en ov. uitg.gem.fds	0	-13.878.000	-13.878.000	0	-14.681.000	-14.681.000	0	-14.752.000	-14.752.000	0	71.000	71.000
08 Overige baten en lasten	429.000	0	429.000	133.000	0	133.000	131.000	-2.000	129.000	2.000	2.000	4.000
09 VPB (vennootschapsbel.)	55.000	0	55.000	-29.000	0	-29.000	-29.000	0	-29.000	0	0	0
010 Mutaties reserves	5.000	-32.000	-27.000	457.000	-18.000	439.000	804.000	-416.000	388.000	-347.000	398.000	51.000
11 Crisisbeheersing en brandweer	649.000	0	649.000	1.204.000	-583.000	621.000	1.210.000	-585.000	625.000	-6.000	2.000	-4.000
12 Openbare orde en veiligheid	116.000	-1.000	115.000	115.000	-1.000	114.000	112.000	0	112.000	3.000	-1.000	2.000
21 Verkeer en vervoer	910.000	-62.000	848.000	1.127.000	-173.000	954.000	1.197.000	-314.000	883.000	-69.000	141.000	72.000
22 Parkeren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31 Economische ontwikkeling	0	0	0	120.000	-271.000	-151.000	108.000	-361.000	-253.000	12.000	90.000	102.000
32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	731.000	-742.000	-11.000	1.036.000	-944.000	92.000	1.328.000	-1.233.000	95.000	-292.000	289.000	-3.000
33 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	7.000	-35.000	-28.000	13.000	-57.000	-44.000	12.000	-57.000	-45.000	0	0	0
34 Economische promotie	13.000	-30.000	-17.000	24.000	-20.000	4.000	35.000	-30.000	5.000	-11.000	10.000	-1.000
38 Overige goederen en diensten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41 Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0	0	17.000	0	17.000	-17.000	0	-17.000
42 Onderwijshuisvesting	444.000	-48.000	396.000	551.000	-180.000	371.000	547.000	-180.000	367.000	4.000	0	4.000
43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	548.000	-129.000	419.000	483.000	-148.000	335.000	489.000	-151.000	338.000	-5.000	2.000	-3.000
51 Sportbeleid en activering	103.000	0	103.000	112.000	-10.000	102.000	123.000	-10.000	113.000	-10.000	0	-10.000
52 Sportaccommodaties	346.000	-46.000	300.000	360.000	-36.000	324.000	369.000	-85.000	284.000	-10.000	48.000	38.000
53 Cultuurpresentatie,productie en particip	73.000	-5.000	68.000	65.000	-5.000	60.000	63.000	-5.000	58.000	2.000	0	2.000
54 Musea	19.000	0	19.000	21.000	-430.000	-409.000	26.000	-430.000	-404.000	-4.000	0	-4.000
55 Cultureel erfgoed	5.000	-4.000	1.000	32.000	-4.000	28.000	31.000	-4.000	27.000	1.000	0	1.000
56 Media	206.000	0	206.000	206.000	0	206.000	207.000	0	207.000	0	0	0
57 Openbaar groen en (openl.) recreatie	722.000	-159.000	563.000	782.000	-68.000	714.000	792.000	-70.000	722.000	-11.000	1.000	-10.000
61 Samenkracht en burgerparticipatie	670.000	-302.000	368.000	658.000	-159.000	499.000	655.000	-134.000	521.000	4.000	-24.000	-20.000
62 Wijkteams	1.026.000	0	1.026.000	1.156.000	0	1.156.000	1.135.000	-2.000	1.133.000	21.000	2.000	23.000
63 Inkomensregelingen	2.071.000	-1.366.000	705.000	2.793.000	-2.253.000	540.000	2.627.000	-2.098.000	529.000	166.000	-155.000	11.000
64 Begeleide participatie	1.127.000	0	1.127.000	1.244.000	-31.000	1.213.000	1.244.000	-31.000	1.213.000	0	0	0
65 Arbeidsparticipatie	255.000	0	255.000	217.000	-24.000	193.000	209.000	-43.000	166.000	7.000	20.000	27.000
66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	281.000	0	281.000	355.000	0	355.000	363.000	0	363.000	-8.000	0	-8.000
671 Maatwerkdienstverlening 18+	1.650.000	-61.000	1.589.000	1.533.000	-46.000	1.487.000	1.539.000	-34.000	1.505.000	-6.000	-12.000	-18.000
672 Maatwerkdienstverlening 18-	1.597.000	-17.000	1.580.000	1.578.000	-71.000	1.507.000	1.829.000	-75.000	1.754.000	-251.000	3.000	-248.000
681 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	12.000	0	12.000	10.000	0	10.000	2.000	0	2.000
682 Geëscaleerde zorg 18-	288.000	0	288.000	288.000	0	288.000	44.000	-5.000	39.000	244.000	5.000	249.000
71 Volksgezondheid	463.000	-5.000	458.000	454.000	-22.000	432.000	453.000	-23.000	430.000	1.000	1.000	2.000
72 Riolering	968.000	-1.084.000	-116.000	947.000	-1.084.000	-137.000	1.080.000	-1.260.000	-180.000	-133.000	176.000	43.000
73 Afval	789.000	-971.000	-182.000	982.000	-1.162.000	-180.000	1.115.000	-1.271.000	-156.000	-134.000	109.000	-25.000
74 Milieubeheer	434.000	0	434.000	510.000	0	510.000	553.000	0	553.000	-43.000	0	-43.000
75 Begraafplaatsen en crematoria	95.000	-102.000	-7.000	125.000	-102.000	23.000	114.000	-90.000	24.000	11.000	-12.000	-1.000
81 Ruimtelijke ordening	290.000	-305.000	-15.000	344.000	-273.000	71.000	352.000	-352.000	0	-7.000	79.000	72.000
82 Grondexploit.(niet-bedrijventerrein)	8.445.000	-8.474.000	-29.000	10.299.000	-10.363.000	-64.000	6.888.000	-7.034.000	-146.000	3.411.000	-3.329.000	82.000
83 Wonen en bouwen	322.000	-325.000	-3.000	332.000	-405.000	-73.000	370.000	-338.000	32.000	-38.000	-67.000	-105.000

## Bijlage J - Overzicht taakveld / programma

Progr.	Taakveld	Omschrijving
--------	----------	--------------

### Programma A - Bestuur en ondersteuning & Veiligheid

A	0.	<i>Bestuur en ondersteuning</i>
A	0.1	Bestuur
A	0.2	Burgerzaken
A	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden
A	0.4	Overhead
A	0.5	Treasury
A	0.61	OZB woningen
A	0.62	OZB niet-woningen
A	0.63	Parkeerbelasting
A	0.64	Belastingen overig
A	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
A	0.8	Overige baten en lasten
A	0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)
A	0.10	Mutaties reserves
A	0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten
A	1.	<i>Veiligheid</i>
A	1.1	Crisisbeheersing en brandweer
A	1.2	Openbare orde en veiligheid

### Programma B - Verkeer en vervoer

B	2.	<i>Verkeer, vervoer en waterstaat</i>
B	2.1	Verkeer en vervoer
B	2.2	Parkeren
B	2.3	Recreatieve havens
B	2.4	Economische havens en waterwegen
B	2.5	Openbaar vervoer

### Programma C - Economie & VHROSV

C	3.	<i>Economie</i>
C	3.1	Economische ontwikkeling
C	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur
C	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
C	3.4	Economische promotie
C	8.	<i>Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</i>
C	8.1	Ruimtelijke ordening
C	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
C	8.3	Wonen en bouwen

### Programma D - Onderwijs & Sport, cultuur en recreatie

D	4.	<i>Onderwijs</i>
D	4.1	Openbaar basisonderwijs
D	4.2	Onderwijshuisvesting
D	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken
D	5.	<i>Sport, cultuur en recreatie</i>
D	5.1	Sportbeleid en activering
D	5.2	Sportaccommodaties
D	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
D	5.4	Musea
D	5.5	Cultureel erfgoed
D	5.6	Media
D	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie



Progr.	Taakveld	Omschrijving
--------	----------	--------------

Programma E - Sociaal domein		
------------------------------	--	--

<i>E</i>	6.	<i>Sociaal domein</i>
E	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
E	6.2	Wijkteams
E	6.3	Inkomensregelingen
E	6.4	Begeleide participatie
E	6.5	Arbeidsparticipatie
E	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)
E	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+
E	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
E	6.81	Geëscaleerde zorg 18+
E	6.82	Geëscaleerde zorg 18-

Programma F - Volksgezondheid en milieu		
---	--	--

<i>F</i>	7.	<i>Volksgezondheid en milieu</i>
F	7.1	Volksgezondheid
F	7.2	Riolering
F	7.3	Afval
F	7.4	Milieubeheer
F	7.5	Begraafplaatsen en crematoria

## Bijlage K - Begrotingsgegevens EMU Jaarrekening 2020

Gemeenten zijn met ingang van de begroting 2006 verplicht om het EMU-saldo over jaar T-1, T en T+1 in de begroting op te nemen, zodat de gemeenteraad inzicht heeft in het EMU-saldo.

Onderstaande standaardtabel is hiertoe uitgeleverd. Conform artikel 71 van het BBV (informatie voor derden) dienen de EMU-gegevens vóór 15 november voorafgaand aan het begrotingsjaar aan het CBS en de toezichthouder te worden gezonden.

In de notitie geprognosticeerde balans en EMU-saldo van november 2018 wordt gesteld dat het EMU saldo ook meerjarig in de jaarrekening wordt gepresenteerd

Bedragen x € 1.000		2019 (T-1)	2020 (T)	2021 (T+1)
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves zie BBV, art 17c)	-778	89	79
+ 2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.727	2.216	981
+ 3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	3.024	909	485
- 4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	3.166	4.006	3.859
+ 5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
+ 6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord			
- 7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)			
+ 8	Baten bouwgrondexploitatie, voorzover transacties niet op de exploitatie verantwoord			
- 9	Betalingen ten laste van de voorzieningen, voorzover deze transacties met derden betreffen	2.541	1.318	436
- 10	Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de andere genoemde posten			
- 11	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen			
<b>Berekend EMU-saldo</b>		<b>-1.734</b>	<b>-1.773</b>	<b>-2.750</b>